

Égl Jelek:

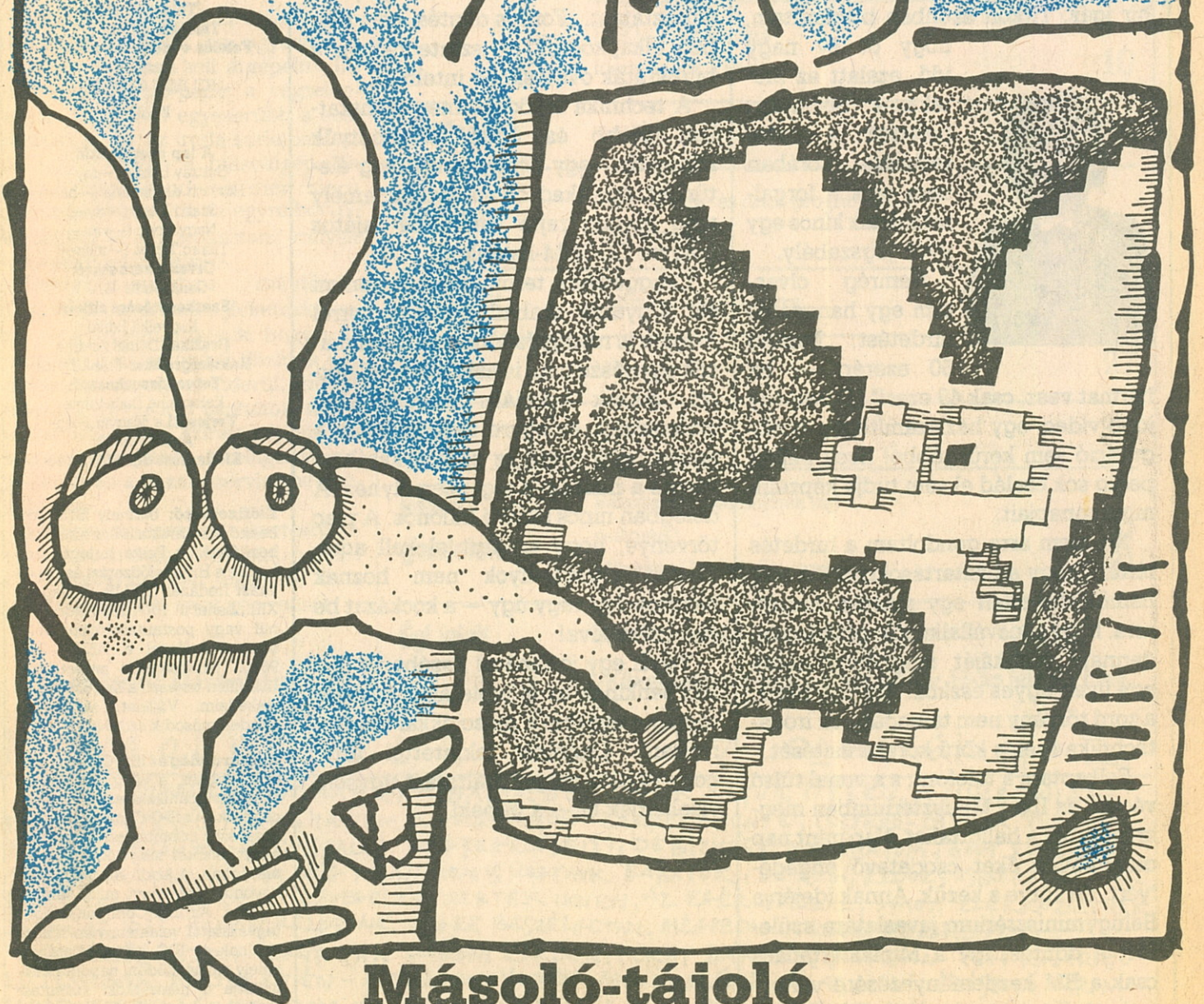
szeptember 2-től 15-ig

mikrovilág

NEMZETKÖZI INFORMATIKAI MAGAZIN 5. ÉVF. 18. SZÁM 1989. AUGUSZTUS 30. ÁRA: 19,50 FT

GÉPMÁS

Másoló-tájéoló

Poros Sirály, égő Colibri

Tudósok rács mögött

Más a világ?

Nem hittem a fülemnek, amikor meghallottam, hogy Magyarországon sokszorosítógépet (így másolót is) csak jogi személy birtokolhat. Itt valami félreértés lehet, gondoltam, de a szememnek már hinnem kellett, amikor elolvastam a Minisztertanács 49/1984-es rendeletét. Lám, a hír igaz. Titkon azonban bizakodtam, hogy öt év nagy idő, ezalatt az illetékesek bizonyára belátták: a csúcstechnika korában nem csak a forgalmazóknak kínos egy ilyen jogszabály.

Nemrég olvastam egy hangzatos hirdetést: „Másoló 60 ezerért — ha hármát vesz, csak 49 ezer!” Hiszen egy jobb video, egy háziszámítógép-konfiguráció sem kerül többé! Ezek nélkül pedig sok család el sem tudja képzelni mindennapjait.

No, nem arra gondoltam a hirdetés láttán, hogy a háztartásokban ma már nélkülözhetetlen egy másoló, hanem arra, hogy a kisvállalkozók, gmk-k mindennapi munkáját megkönnyíthetné egy ilyen ügyes eszköz. Ám úgy tűnik, a zord törvény nem támogatja az irodatechnika széles körű korszerűsítését.

Felkaptam a telefont, s a vonal túlsó végén, az Ipari Minisztériumban megerősítették a hallottakat. Nap mint nap ostromolják őket csodatevő engedélyért, de kötve a kezük. Annak idején a Belügyminisztérium javaslatára született a döntés, így a Minisztertanács csak a BM kezdeményezésére változtathatja meg.

Tovább nyomoztam. A Belügyminisztérium is mossa kezeit. Jól tudják,

ma már neveléses a korlátozás. Azt tanácsolják, hogy aki másolót akar, alakítson kétszemélyes kft-t! Ezek szerint az „Országomat egy lóért!” ma így hangozhat: „Kft-met egy másolóért!”

A kör bezárult. A hivatali bürokrácia malmai lassan őrölnek. Ha valakinek egyszer majd eszébe jut felterjeszteni a módosítást, komoly szaktekintélyek fognak összegyűlni az asztal körül. Tanácskoznak, vitatkoznak, mondva-csinált érveket és ellenérveket sorakoztatnak majd fel. Lesznek, akik ellenzik és lesznek, akik támogatják a változtatást. „Fontos döntés, nem szabad elkapkodni!” — szinte hallom a bürokraták óvatoskodó intelmét.

A technika fejlődése megállíthatatlan. Újabb és újabb szerkentyűk könnyítik, vagy könnyítenék meg életünket, ám akad olyan eszköz, amely még mindig rajta van a mi sajátos magyar COCOM-listánkon.

Csüggedésre természetesen semmi ok. Ugyanis szabad a vásár, erről magam is meggyőződtem. A forgalmazók egy része nem is hallott a rendeletről, mások speciális engedélyeket emlegettek, és egyre fogy azoknak a száma, akik kötik az ebet a karóhoz, vagyis a másolót a jogi személyhez. A dologban nincs semmi különös. A piac törvénye, hogy az árut el kell adni. Elavult jogszabályok nem hoznak hasznot. Így vagy úgy — a kockázat be van kalkulálva!

Végül egy jó tanács! Eszébe ne jusson senkinek az éj leple alatt sokezer röplapot ezekkel a másolókkal sokszorosítani. Legyünk tekintettel arra, hogy ekkora megpróbáltatást úgysem viselnének el — a gépek!

Tiborc Tímea

Tiborc Tímea

Kiadja:

a Computerworld Informatika Kft.

Felelős kiadó: Futász Dezső

© 1989 Computerworld

Informatika Kft.

Főszerkesztő:

Mester Sándor (M. S.)

A szerkesztőség

és a kiadó címe:

Budapest, VII., Rákóczi út 16.

Telefon: 117-917

Telefax: 423-965

Levélcím: 1536 Budapest, Pf. 386

Telex: 22-6307 cwih

Hirdetésfelvétel:

Budapest, XIV., Május 1. út 57/59.

Telefon: 212-390

Készíti: Vörösmarty Nyomda
Székesfehérvár, Irányi Dániel u. 6.

Telefon: (22)-12-550

Telex: 21-256

Telefax: (22)-12-170

Felelős vezető: Papp Károly

igazgató

HU ISSN 0238-4817

195284

A lap szerkesztői:

Guttray László (—ray—)

Horváth Annamária (—ha—)

Szabó Hédy (—dy—)

Nagy Ervin (—vin—)

Tiborc Tímea (—mea—)

Olvasószerkesztő:

Gams Judit (G. J.)

Szerkesztőségi titkár:

Kugyelka Ildikó

Grafika: Dániel András

Reklámgrafika: Frank János

Tervezőszerkesztő:

Kalocsainé Doór Vilma

Terjesztő a Magyar Posta

Ára: 19,50 Ft

Előfizetési díj: 507 Ft/év

Előfizethető: bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a hírlapkézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapelátási Irodánál (HELIR, Budapest, XIII., Lehel u. 10/A 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszáma. Külföldön terjeszti a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat. Megjelenik minden második szerdán.

A Mikrovilág az IDG Communications céghez, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadójához kapcsolódik. Az IDG Communications közel száz számítástechnikai kiadványt jelentet meg több mint 30 országban. A kiadó sajtótermékeit havonta tizennégy millió ember olvassa. Az IDG Communications tagvállalatai valamennyien hozzájárulnak az IDG hírszolgálatához, amely online módon, naponta szolgáltatja a nemzetközi számítástechnikai híreket. A hálózatból átvett híreket IDG-vel jelöljük.

IDG
COMMUNICATIONS

Címlapsztori

Gép-más

A titkárnók szerint nincs utálatosabb dolog annál, mint ha ugyanazt a szöveget hússzor kell átgépelni. Indigó-papír-indigó-papír a végtelenségig. Mennyivel egyszerűbb a sokszorosítás, ha az iroda sarkában ott áll tetre készen a másológép. És milyen nagy gond, ha még nincs „sarokba állítva”, de az egyre bővülő kínálatból ki kell választani: milyen másológépet vegyünk?

Összeállításunkban mindenkéltől fényt engedünk a „fekete dobozba”, hogy megtudhassuk: hogyan is működik a másológép? Közlünk egy táblázatot, amelyből kiderül, milyen másolók mennyiért kaphatók, de olvashatnak a jövő színes gépeiről, a komputervezérlésű „intelligens” másolókról, és a hazai szervizlehetőségekről is.

Címlapunk egerének ikertestvére már nem indigóval készül, hanem elektronikávalé, bár egyelőre ő is meglepődve nézi saját gép-mását.

(Címlapterv: Dániel András)

5. évfolyam, 18. szám 1989. augusztus 30.

Monitor	Hírcsokor	4
Körkép	Amit a szem nem lát	5
	RANK XER-bolt	6
	Poros Sirály, égő Colibri	7
	Másoló-tájéoló	8
	Eredeti kategóriák	8
	RISO – rizikó nélkül	10
	Idemácsoljuk a jövőt	10
Történelem	Tudósok rács mögött	12
Program	Commodore- és Atari-programok, Mikromágia	17
Bitsarock	Midimonológ hat húrra	24
Zenebona	Mike-ragály	27
Video	Új éra	30
Hátsó gondolatok	Válasszunk magunknak (új) csillagot?	31
	Müncheni Enterprise-(tor)túra	31
Égl Jelek	Múholdas mősormelléklet	

Következő számunk szeptember 13-án jelenik meg.

KOMOLY FELHÍVÁS AZ OLVASÓKHOZ

KEDVES OLVASÓK! IMMÁRON HÓNAPOK ÓTA ÉLÜNK EGYÜTT, TI ÉS ÉN, A MIKROVILÁG-EGERE. KAPCSOLATUNK, HANEM IS VOLT MINDIG ZÖKKENŐMENTES (OLYKOR-OLYKOR TŰRNÖM KELLET NÉHÁNYOTOK ROSSZALLO MEGFEGYZÉSEIT), DE BIZVÁST MONDHATOM, HOGY ELMÉLYÜLT AZ IDŐK FOLYAMÁN. HA MÉG TALÁN NEM IS VAGYUNK BARÁTOK, DE RÉGI, KEDVES ISMERŐSÖK MÁR FELTÉTLENÜL. JÖ IDEJE SZÖVEGELEK NEKTEK INNEN, AZ EGÉRLYUKBÓL, S MOST ELÉRKEZETTNEK LÁTOM AZ IDŐT, HOGY ELKEZDJÜNK VÉGRE BESZÉLGETNI. MÉGPEDIG A KÖVETKEZŐKÉPPEN:

ETŐL KEZDVE IZGATÓTAN VÁROM KÉRDÉSEITEKET BÁRMILYEN MAGÁN- VAGY KÖZÉRDEKŰ TÉMÁBAN, MELYEKRE ÉN – A MAGAM MÓDJÁN – MEGPRÓBÁLOK VÁLASZOLNI. ÍRÁSBAN VÁROM KÉRDÉSEITEKET, S ÉN IGYEKSEM, HOGY SENKI SE KÜLDJE EL HIÁBA A LEVELET. VÁLASZOLNI ITT, A MIKROVILÁG HASÁBFAIN FOGOK, CSAK AKKOR KÜLDÖK ÉN IS LEVELET, HA VALAKY RAGASZKODIK EKHÉZ VAGY NEM AKARJA, HOGY MÁS IS OLVASSA VÁLASZOMAT. HA LEHET, NÉVEL ÉLLÁTVÁ KÜLDJÉTEK A LEVELEKET (KÜLÖN KÉRESRE, TERMÉSTÉTESEN, ELHALLGATOM A NEVET – TELJES NÁLAM A DISZKRÉCIÓ). ÉS MÉG EGY: KÖNYÖRGÖK, INFORMATIKÁVAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEKKEL EZENTÚL IS TÍMEÁHOZ ÉS ERVINHEZ FORDULJATOK. A TÖBBI FÖHET! MINDENKIT ÜDVÖZÖL:

Egér

Komputergrafikákat állítottak ki július 5-e és augusztus 7-e között a nemrég felújított Józsefvárosi Kiállítóteremben. Három huszonéves fiatalember (Sugár János, Kiss László, Révész László) mutatta be alkotásait, amelyeket IBM PC-n, Atari ST 1024-en és 1040-en készítettek.

Japán taxisok próbálták ki azt a személygépkocsiba szerelt fedélzeti számítógépet, amely egyetlen gombnyomásra megmondja, hogy az úti cél hogyan érhető el a leggyorsabban. 1990-től Japánban százezer olyan útjelzőt állítanak fel, amely lehetővé teszi a rendszer használatát.

Ügyfélkártyát vezetett be Budapesten az OTP, ami nem más, mint az átutalási betétszámla, illetve a takarékcsekk továbbfejlesztése. A kártya hátoldalán található az adathordozó mágnescsík, amely azonban két év alatt elhasználódik. A 150 forintért váltható lapocskával bankjegykiadó automatakánál is lehet pénzt felvenni.

Júliusban volt negyven éve, hogy hazánk megkötötte a szovjet–magyar tudományos–műszaki együttműködési szerződést a Szovjetunióval. Sok sikeres fejlesztés is született, mégis: ezek a termékek a tőkés piacon nem versenyképesek a hazánk és a nyugati országok között tátongó technológiai szakadék miatt.

Az IBM néhány hónapon belül megkezdte a 4 megabites dinamikus RAM-okat is tartalmazó termékek sorozatgyártását. A japánok sem akarnak lemaradni: 1990 elején ők is bejelentik 4 megabites áramköreiket.

Korlátozzák a külföldi tévéprogramok vételét Belgiumban, Franciaországban és Hollandiában. Ezzel elsősorban az Egyesült Államok pornográf és erőszakot sugalló műsorai és a sok reklám ellen tiltakoznak.

A Televideo gondozásában lát napvilágot a bibliai történeteket feldolgozó magyar nyelvű videokazetta. Ára kétezer forint, de mivel elsősorban gyerekeknek készült, elképzelhető, hogy az iskolák a Tanérten keresztül olcsóbban kapják meg.

Siker lesz?

„East-EuroComm '89” címmel Nemzetközi Számítástechnikai és Távközlési Konferenciára és Kiállításra hívja az érdeklődőket október 25–26-án a Híradástechnikai Tudományos Egyesület. Céljuk, hogy a hazai szakembereknek lehetőséget nyújtsanak a külföldi, elsősorban távol-keleti kutatási-fejlesztési eredmények megismerésére.

Természetesen az sem kizárt,

hogy éppen ezen a konferencián találjanak egymásra az üzletfelek, és kedvező együttműködési megállapodások születnek. Az angol nyelvű előadások kiadványban is megjelennek. A szervezők elmondták: nem könnyű összehozni egy ilyen rendezvényt. A külföldi partnerek – szokatlan módon – pontatlanok, a hazai leendő jelentkezők – már megszokott módon – érdektelenek. Mégis bíznak benne, hogy utólag nem a kudarcok között emlegetik majd ezt a két napot.

AT Amerikából

A Pentagon tiltakozott az amerikai kereskedelmi miniszter azon döntése ellen, hogy az AT kompatibilis számítógépek lekerülnek a COCOM-listáról. A legfőbb kifogás az, hogy a gépek katonai célra is felhasználhatók. A kereskedelmi minisztérium azzal védekezett, hogy ezek a gépek a Távol-Keletről már ma is korlátlanul beszerezhetők. A COCOM-tagországokon kívül közel hetven gyártó szállít ilyen kategóriájú számítógépe-

ket, ezért a döntés csupán a jelenlegi helyzet elismerése. Lábra kaptak olyan hírek is, hogy az IBM PS/2 és az Apple Macintosh Plus is a könnyítések alá esik.

Mit jelent ez a hazai piacon? Akik eddig a külföldről beszerzett alkatrészeket itthon szerelték össze, azoknak mindenképpen konkurenciára kell számítaniuk. Jól járnak viszont azok, akik már előre felkészültek és eredményes kapcsolatokat építettek ki amerikai cégekkel. Hiszen a feladás a hazai szoftver és egyéb számítástechnikai szellemi termékekkel külföldi értékesítését is megkönnyíti.

Mindent egy helyen!

1988. december 1-jén adták át a felújított sashalmi postahivatalt. Azóta minden ablaknál ott sorakoznak az IBM AT kompatibilis számítógépek. Külön fülkében helyezték el a főpénztári gépet, itt érvényesítik nyitás előtt a munkahelyek lemezeit és zárás után ezen végzik az elszámolást is. Korábban ez sokszor egy órát is igénybe vett, ma a számítógép segítségével csupán tíz percig tart. Hónap végén a hivatal elszámolása nem okoz különösebb gondot, és a revizortól sem kell tartani, naprakész a mérleg. Az ablakoknál mindent egy helyen el lehet intézni, legyen az eladott bélyeg, befizetett csekk vagy feladott levél, és ezeket a kisasszonyok pontosan könyvelik a számítógépen. Speciális nyomtatót is beszerettek, amely az utalványokat lebélyegzi, elvágja, és két bizonylatot kezel a pontos könyvelés miatt.

Külön történet a szoftver. Magyarországon négy különböző rendszer született: Szombathelyen, Szegeden, Egerben és Budapesten, a Posta Kísérleti Intézetben. Bármelyiket is választják, minden egyes hivatal egyedi igényei miatt fazonírozni kell (végül a szombathelyit ítélték a legkedvezőbbnek a posta budapesti számítástechnikai központjában).

A gépekkel emberek dolgoznak, akik régóta végzik megszokott munkájukat, és most váltaniuk kellett: megtanulni a számukra idegen számítógép kezelését. Öt napon keresztül az oktatóközpontban sajátították el a feladatok új megközelítését, a számítógépek minden csínját-bínját.

A sashalmi hivatalon kívül Budapesten a 8-as postát is felszerelték komputerrel, és anyagi lehetőségeiktől függően – most már nem kísérletként – folytatják a számítógépesítést.

Összeállította:
Tiborc Tímea

A számítógépekéhez hasonló színes, sokrétű világ a másolóké. Összeállításunkban szólunk működésükről, ismertetjük a hazánkban kapható gépek kínálatát, befejezésül pedig a másoló-különlegességekből csemegézünk.

Amit a szem nem lát

A sokszorosítógépek népes családjának egyik tagját a közismert irodai másolóalkotják. Ne tévesszen meg senkit az éles letapogató fénysugár – ezek nem fénymásoló gépek! Helyesebb xerografikus másológépeknek nevezni őket, hiszen a 60-as években a RANK-XEROX találta ki azt a porfestékes eljárást, amellyel lehetővé vált, hogy normál papírra tudjanak dolgozni. Előtte a papírt cinkoxid-réteggel vonták be, ami kellemetlen tapintásúvá, bűdössé, a másolatot pedig rosszul olvashatóvá tette. Ezzel ma már csak elvétve lehet találkozni.

A felhasználónak a másológép nem több egy ügyes doboznál. Járjuk végig képzeletben egy Toshiba gép belsejében azt az utat, amíg elkészül a másolat.

Ha elindítjuk a masinát, egy fénycsik pásztázza végig a betett eredetit. Ez a fénycsik a fehér részekről visszaverődik, és tükrök, lencsék során át eljut az úgynevezett dobra. (A sötét betűk, ábrák elnyelik a fényt.) A dob egy műanyag henger, felületét fényes szelénréteg borítja. Valójában ez a réteg millió apró szelén szem-

cséből áll, amelyek nagyfeszültség hatására feltöltődnek, és mikrométeres kondenzátorokként viselkednek.

A mini kondenzátorok fény hatására elvesztik töltésüket, amely csak ott marad meg, ahová nem jutott fény. Így a dobon megjelenik az eredeti oldal láthatatlan negatív másolata.

Ahhoz, hogy ezt láthatóvá tegyük, festékekkel kell ellátni. A festékkazettában speciális műanyaggal bevont vasszemcsékhez a behelyezett porfesték apró részei tapadnak. Amikor a dob felülete elhalad a festékező rész előtt, a még feltöltött területek a vasszemcséről leszippantják a pihekönnyű festékrészecskéket. A negatív másolat a dobon van, így nincs más dolgunk, mint hogy onnan átcsalogassuk egy tiszta fehér lapra.

A szeléndob alatt nagyfeszültségű szál (a szakemberek koronának hívják) helyezkedik el. A korona és a dob között a még üres papír halad át. A festékrészecskék a korona vonzásának engedve, hűtlenül elhagyják a dobot, és ha a fénycsik, a dob és a papír sebessége azonos, elötünik a másolat.

Ha most kikapcsoljuk a gépet és kivesszük a lapot, meglepődve tapasztaljuk, hogy ujjunk finom érintésére is elmázolódik a festék. Ezért a másolat ekkor még nem hagyja el a masinát, hanem egy felül teflonból, alul gumiból készült hengerpár között halad el. Itt a festék belepréselődik a papírba, sőt magas hőmérsékleten bele is ég. A most már kijövő másolat örökre őrzi a betűket, ábrákat.

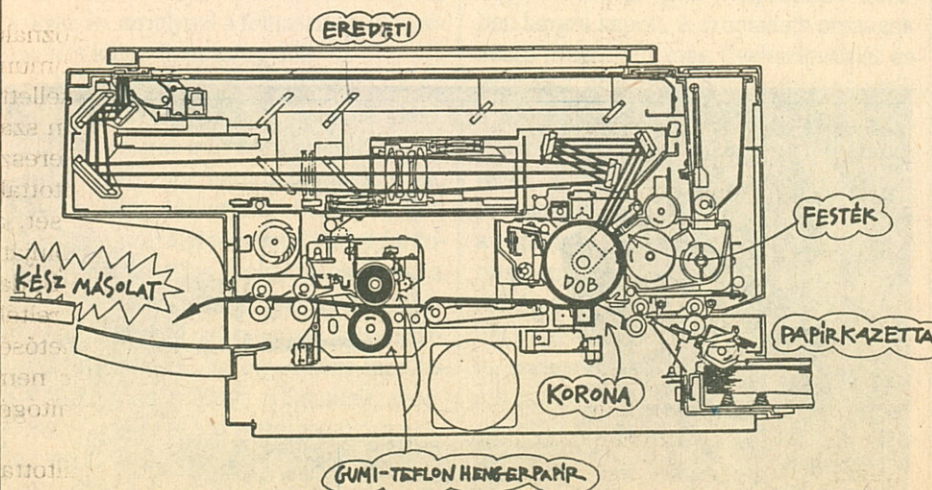
Nem luxus a kétoldalas!

Mi történik, ha egy egyszerű géppel a papír mindkét oldalára másolatokat készítünk? A már elkészült példányt megfogjuk és arccal lefelé visszatesztesszük a papíradagolóba. Bekapcsolva a gépet, a papír végigjárja megszokott útját. Baj csak akkor van, amikor áthalad a teflon-gumi hengerpár között. A magas hőmérséklet hatására hátoldalán ismét megolvad a festék, és egy része rátapad az alsó gumihengerre. A gép kikapcsolása után ez kihűl, megszilárdul és szeneledik is. Ezernyi apró tüskét alkot, amelyek a további használat során finom rovátkákat vésnek a teflonhengerbe. A következményeket el lehet képzelni. A hengerpár cseréje pedig méregdrága.

Színesen

A Toshiba FC 50S digitális másoló egy az egyben élethű, színes másolatot készít akár egy színes fényképről is. Az ún. töltéscsatolt érzékelő (CCD) tapogatja le a képet, majd egy félvezető érzékelő mátrix tárolja az információt. Ezt a számítógép memóriájához hasonlóan olvassák ki, és szűréssel vagy elektronikus úton felbontják a három alapszínre (sárga, kék, piros). A nyomdatechnikában jól ismert eljárással sorban egymás után nyomják a papírra a három színt. A sárga, kék, piros foltokból összeadódik az eredeti színhatás.

A letapogatózott információ tárolása azt is lehetővé teszi, hogy ha egy oldalt ötvenszer akarunk lemásolni, a fénysugárnak csak egyszer kelljen végigpásztáznia az eredetit, majd a gép még negyvenkilencszer kiolvassa „memóriáját”.

RANK XER-bolt

Nem olyan régen, ha valamiről másolatot akartunk, azt mondtuk: készítsenek róla egy „xeroxot”. Ma már a Rank Xerox csak egy a sok közül a Canon, a Minolta, a Toshiba és a ki tudja még hány másik mellett. Vagy előtt?

Gyermekkoromban, ha a szüleim bevitték a munkahelyükre, legjobban a fénymásolóban szerettem lenni. Jellegzetes szagra és egy hatalmas gépre emlékszem, az egyik oldalán sárgás, speciális másolópapír. Az eredeti, amiről a másolatokat készítették, zörgős pauszra készült, a másolat pedig lilás árnyalatú volt...

– Ez a klasszikus értelemben vett fénymásolás – mondja *Paulik Péter* üzletkötő, a Rank Xerox cég magyarországi képviselőjének munkatársa. – Vegyszeres eljárás volt, hosszadalmas, mert szárítani kellett, s kellemetlen, mert bűdös. Nekünk ilyen gépünk nincsen. Van viszont egy modernebb változata, ez vegyszer helyett festékport használ, és szárítást sem igényel.

Negyedszázados múlttal

– Mikor jött a Rank Xerox Magyarországra?

– Már huszonöt éve. A mi központunk Londonban van; azért mondom, hogy a miénk, mert a Xeroxnál úgynevezett operatív companyk foglalkoznak egy-egy piaci területtel, s külön companyja van Kelet-Európának. Idetartozik minden szocialista ország, még Jugoszlávia és Albánia is.

– Csak másológépekkel foglalkozik a Rank Xerox?

– Szó sincs róla. Kezdetben valóban ez volt a fő profil, de mára már inkább úgy mondanám: irodatechnikával. Tehát korszerű elektronikus írógépekkel, telefaxszal, lézernyomtatóval is. Magyarországon nem, de máshol számítástechnikai berendezéseket is kínálnak, tehát a legkülönbözőbb számítógépeket perifériákkal és természetesen szoftverrel együtt. Mi a forgalmazáson kívül export-szervezéssel is foglalkozunk, s az ilyen üzletek teszik lehetővé, hogy forintért is árulhassuk a gépeket.

– A Rank Xerox hazánkban uralkodik vagy küzd a konkurenciával?

– A versenyhelyzet éleződik, ezt minden kétséget kizáróan és egyre inkább érezzük. Jelenleg, úgy hiszem, az itthoni piac legalább egynegyede a miénk. Hogy ez meddig lesz így, az az üzletpolitikától és sok minden egyébtől is függ. Tény, hogy egyre több korszóvetkezet forgalmaz másológépet és más irodatechnikai berendezést. Olyan kisvállalkozások, amelyek azelőtt a számítástechnikai piacon működtek. Az a terület telítődött, így most itt próbálnak szerencsét.

– Akkor bizonyosan mennek lefelé az árak...

– Valóban, de azt is meg kell mondani, hogy mivel a belföldi cégek vásárlóereje egyre csökken, sokszor a minőség megtartása nélkül vásárolják az olcsóbbat és még olcsóbbat. Ezt nem tudjuk, s nem is akarjuk követni. Kedvezményes akcióink persze vannak, a tavaszi BNV-n például több mint száz gépet adtunk el néhány nap alatt.

Melyiket a sok közül?

– Beszéljünk kicsit a gépekről. Hányféle típust árulnak?

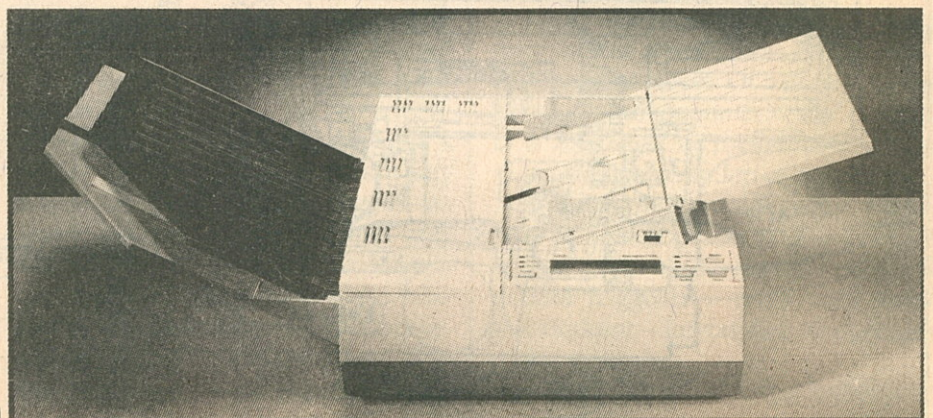
– Számos gépünk van, a nagy rajzmásolóktól a kis irodai másolóig. Nemcsak árulunk, de lízingelünk is. A lízingszerződésekre számos pénzügyi partnerünk, s mindegyik más feltételeket kínál. Egyikre sem mondhatnám, hogy ez vagy az a legelőnyösebb, mert mindegyik más-más téren kínál valami engedményt, s az ügyfél azt választhatja, amelyik számára a legkedvezőbb.

– S ha venni akarok?

– Adhatunk hét nyelven beszélő, nyolcmilliósi berendezést, olyat, amellyel úgynevezett nem rögzített másolatokat készíthetünk. Ez azt jelenti, hogy a másolat tökéletes képe az eredetinek, de még nincs tartós rögzítés a papíron. Gyorsan és tisztán letörölhető a hibás vagy nem kívánt részek, az esetleges szakadási, javítási nyomok. A kész, módosított rajzot egy hőrogzító segítségével lehet véglegesíteni, s ezután akár az eredeti méretben, akár kicsinyítve vagy nagyítva használhatjuk. Természetesen van ennél sokkal kisebb, de nagy lehetőségeket nyújtó olcsó, kétszázézes másoló is; ez is minden körülmények között éles, jól olvasható, tiszta másolatokat nyújt, mert automatikusan exponál, rögzített a tárgylapja, tehát nem mozdul el. Újdonság a színes másoló, melynek árát csak nagyjából tudom megadni: négy- és hatmillió között lesz. Ez is xerografikus eljárással működik, három színből keveri ki a teljes színskálát. Az egyes színeket külön viszi fel a papírra, tehát a másolaton alakul ki a végleges színárnyalat.

Jó karban

A képviselő emeleti irodái alatt, a földszinten másolószolgálatot működtet az Ofotért. Nagy a forgalom, az ügyfelek a

zsinórral elválasztott területen kívül várakoznak, a fehér köpenyes alkalmazottak belül sürgölődnek. Percek alatt készülnek a másolatok rajzokról, iratokról, de akár oklevelekről vagy más okmányokról is. A falon kifüggesztett hosszú lista árakról és szolgáltatásokról. Egy A/4-es méretű irat másolási díja áfával együtt hat forint. Természetesen lehet kérni kicsinyítést, nagyítást, készülhet a másolat pauszra és Sirály papírra, végeztethető korrekció, és vastagabb papírról is másolnak. Ilyen használat mellett vajon meddig jó egy Xerox gép?

– Meglehetősen sokáig – mondja Erdélyi György, a Volán Elektronika főmérnöke. – Évek óta mi végezzük a Xerox gépek szervizszolgáltatását, s elmondhatom, hogy tudunk olyan öreg, de még ma is működő gépről, amelyet a külföldi partner meg akart venni a Xerox cég múzeumába. A garanciális javításokat és a garanciaidőn túli karbantartást egyaránt két, illetve távolabbi vidékeken három munkanapos határidőre vállaljuk. Valamennyi Xerox gépre egy év garancia van, s ez szerintem óriási dolog. A többi cég futamidőre vállalja a garanciát, hatvan-százezer példánynál szabják meg a határt. Tudomásom szerint csak a Xerox nyújt egy évet, s ez azért is jelentős, mert nálunk általában túlterhelnek minden gépet, rendszerint kisebb teljesítményűt vásárolnak, mint amire szükség van. Így, ha valaki vesz egy Xerox gépet és másolószolgálatot nyit, egy év alatt akár két-háromszázezer példányt is készíthet a gépével, élvezve az ingyenes alkatrészellátást, javítást.

– S ha lejár az egy év?

– Akkor átalánydíjas szerződéseket kínálunk. Köthető olyan, amely tartalmazza a szükséges alkatrészcsereket is, s olyan is, amelynél a felhasznált alkatrészekért külön fizet az ügyfél.

– Mennyi egy évre az átalánydíj?

– Ezt nagyon nehéz megmondani, minden típusnál más és más az ár. Általánosán talán úgy határozhatnánk meg, hogy a nagyobb értékű berendezések árának öt százaléka évente. Azért fontosak az átalánydíjas megoldások, mert a másológépeknél meghatározott időközönként akkor is szükség van karbantartásra, tisztításra, ha egyébként hibátlanul működnek. Most dolgozunk azon, hogy a másolt példányszámmal arányos legyen az átalánydíj, tehát méltányosabb legyen az ár az ügyfelek számára.

Szabó Hédy

Poros Sirály, égő Colibri

Csak a Metrimpexnek volt joga behozni az országba sokszorosítógépeket 1987 előtt, a belföldi forgalmazásért a Migért volt a felelős, a szervizelést az Irodagéptechnikai Vállalat végezte. Amikor egy rendelet megszüntette a monopolhelyzetet, felbolydult a piac. Boldog-boldogtalan üzletet szimatolt az addig tiltott területen anélkül, hogy figyelembe vették volna: egy másoló tízévesen éri el a nyugdíjkorhátárt. Beszerezték ötven-száz gépet, kellekanyagok, alkatrész-utánpótlás, szerviz nélkül – mondja Lovász Ildikó, a Migért sokszorosító gép osztályának munkatársa.

Őket nem riasztotta el a konkurencia. Idén másfél milliárdos forgalomra számítanak másológépekből. Ennek jó részét a már eladott gépekhez kínált kellekanyag teszi ki.

Jelenleg Canon, InfoTec, Minolta, Mitá, Rex-Rotary, Toshiba gépek szerepelnek kínálatukban. Panaszkodnak: hiába bővül a választék, a vevők igényét a rendelkezésre álló pénz határozza meg. Az iskolákban, egyetemeken egy-egy segédletet jó lenne minél gyorsabban, több száz példányban előállítani, de éppen ők nem tudják megvenni a nagy teljesítményű másolókat.

Amikor hazai gyártmány után érdeklődöm, Lovász Ildikó tanácstalanul tárja szét a karját, majd emlékeiből felidézi a hangzatos Colibrit, aminek csupán egyetlen hibája volt: a kipróbálás hevében lánggra kapott. A szocialista országok közül megemlíti még Csehszlovákiát és az NDK-t, de a minőséget és az árat egyik esetben sem sikerült egyensúlyba hozni.

Ha kínálatukat csoportosítani szeretnénk, a legfontosabb szempont, hogy percnként hány másolatot tud készíteni a gép (a napi mennyiséget jó közelítéssel megkapjuk, ha ezt beszorozzuk 24 x 60-nal és a hatvan százalékát vesszük). Minél fűgőbb egy gép, annál intelligensebb is, szélesebb körű szolgáltatást nyújt, de ára is ezzel arányosan szökik a csillagos ég felé. A másolók nem olcsó portékák, ezért nem mindegy, hogy később mennyibe kerül az üzemeltetés, mennyibe egy másolat. Az itthon használt Sirály

papírral (darabja 80 fillér) a másolat jó esetben is eléri az 1,50-et. A Migért ezért javasolja a Risograph 2700-ast, ami megelégszik a sokkal olcsóbb ofszetpapírral, így egy másolt oldal alig 50 fillérbe kerül.

Hasonlóan fontos a karbantartás. A másoló kényes jószág, tele van forgómozgó, éppen ezért gyorsan elkopó fogaskerekekkel, görgőkkel. Az egyéves garancia is csak akkor érvényes, ha nem készítettek a meghatározottnál több másolatot (amit a gépbe épített számláló egy pillanat alatt jelez). A karbantartást a gyártó is előírja, pontosan megmondva a teendőket 30, 60, 90 ezer másolat után. Ezért célszerű, hogy minden márkának saját szervize legyen konzignációs rak-tárral Magyarországon is. A TOP-TECH Kiszövetkezethnél (amely a Toshiba másolók hazai karbantartásáért felelős) az alkatrészkiérték értéke 250 ezer nyugat-német márka.

Stavinovszky Csaba, a kiszövetkezeti elnökhelyettese azt is elmondja, hogy csak ront a helyzeten a Sirály papír magas portartalma, ami a görgőket idő előtt tönkreteszti. Nem javasolja, hogy bárki szakértelem nélkül szétszedje a gépet, akár csak kíváncsiságból is, mert például egyetlen zsiros ujjlenyomat örökre belevésődik a dob szelénbevonatába. Néhány dologra azért a felhasználó is ügyelhet: időben ki kell üríteni a felesleges festéket gyűjtő tartályt, a festék utántöltésénél vigyázni kell, hogy ne szóródjon szét, és olykor le is kell törölni a gépet.

A hazai gyártókról ő sem tud kedvezőt mondani. Egyik kezembe adja egy igen kényes alkatrész, a teflonhenger hazai mintapéldányát, a másikba pedig az eredeti japán gyártmányt. Nem kell nagy hozzáértés ahhoz, hogy rájöjjenek: ebből sem lesz importkiváltás.

Végül megkérdezem, melyek a „legmenőbb” másolók. Kiderül, hogy ma a japánok képviselik a világszínvonalat. A Toshiba gyártja a legjobb elektronikát, a Minolta az optikában igazán profi, a Canon előszeretettel újítja a festékeztési eljárásán.

Tiborc Tímea

Másoló-tájéoló

Eredeti kategóriák

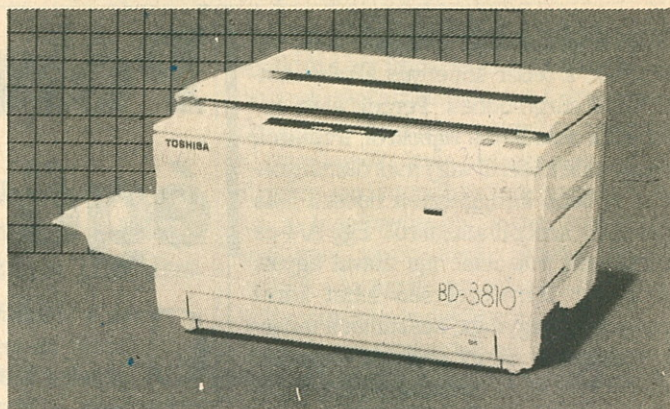
A másolók hazai forgalmazásában profinak számító KONTRAX szakembereinek segítségével a következőképpen csoportosítottuk a gépeket.

A ma használatos másológépek között négy kategóriát különböztethetünk meg. A PC és FC csapatba (tehát a Personal Copy és a Family Copier kategóriába) sorolható másolók többnyire olcsók, de a kiegészítők miatt már meggondolandó a vásárlás. Ezek ugyanis alapgépek, amelyek lassan, nem igazán minőségi színvonalon másolják az A/4-es méretű eredetit. Munkahelyi használatnál nem szabad túlhajtani, mert ez esetben gyakran kerülnek szervizbe.

A nagyobb igényekkel felépők a titkársági, illetve az osztályos másolók közül választhatnak. Ezek a masinák már elfogadják az A/3-as (420x297 mm) méretű eredetit is, percnként 8–12 másolat készítésére alkalmasak, 1–99-ig programozható a másolatok szá-

ma, tudnak kicsinyíteni és nagyítani (zoom), és állítható a másolatok tónusgazdagsága is. Napi 100–200 másolat esetén nagyobb javítás nélkül üzemeltethetők, s általában a papíradagolás is automatikus.

Igazi technikai csodák az úgynevezett osztályos másológépek. Itt már követelmény a legalább A/3-as alaplámpa, természetes a kicsinyítés és nagyítás, sőt a duplex, azaz kétoldali másolás is: tehát akár könyvek sokszorosítására is alkalmas. Pecnként 15–30 másolatra képes, és 25–50 fiókba helyezi el a sokszorosított oldalakat. Többnyire automatikus az eredeti behúzója és megfordítása, s a programozhatóság is az osztályos gépek jellemzői közé tartozik. Itt már szempont az adatvédelem: a kezelők csak kódolt kártya segítségével bírhatják műkö-

MÁS-ÁR

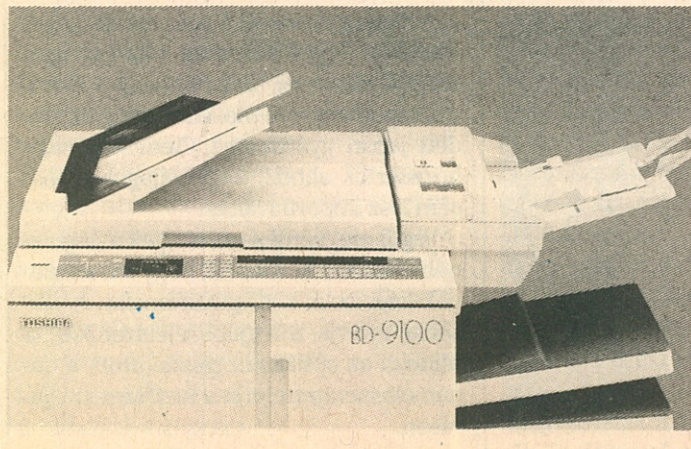
A másológépek megvétele előtt elsősorban azt kell tisztázni: hány másolatra lesz szükség havonta vagy évente és milyen méretben. (A gyártók többnyire az A/4-es írógéppapírhoz és a grafikai világban használatos B-formátumhoz illesztik a másolási méreteket.) Persze nem mindegy az sem, hogy folyamatosak-e az igények, vagy például napokig pihen a gép, aztán nagy hirtelen órák alatt ezernyi oldalt kell sokszorosítani. A vásárlók egy része ugyanis beleesik abba a csapdába, amelyet a gyártók állítanak fel: végy egy olcsó gépet, amelyet csak akkor tudsz használni, ha rendszeresen megveszed hozzá a drága kiegészítőket is! Példa: vásárolj egy olcsó Canon PC-t, amelyik ráadásul csak az A/4-es méretet ismeri, és vedd hozzá, hogy a 3000 másolat elkészítéséhez szükséges cartridge 12 000 forintba kerül. Ez – nem számítva a gép amortizációját – 4 forintot jelent másolatonként, míg a mai papírárak mellett az 1,80–2 forint közötti ár is megvalósítható.

désre a gépet, amely egyes típusoknál külön kigyűjti az elkészített és az elrontott másolatok számát, sőt arra is képes, hogy bizonyos példányszám lefutása után jelezze: a felhasználó már

készíthet újabb másolatokat. Ezek a gépek többnyire két színben másolnak, ami azonban nem színes másolatokat jelent, hanem azt, hogy megadott helyen egy kísérszín is alkalmazható

PARLAMENTI COPY

Az utóbbi idők országgyűlési vitáiban számos módosítási javaslatot elfogadtak, minek következtében gyakran vált szükségessé, hogy a villámgyorsan átírt előterjesztéseket újra a képviselők kezébe adhassák. A gépeles gyorsan ment, de a megváltoztatott szöveg több mint négyszáz példányban történő elkészítése már sok időt vett igénybe. Előfordult, hogy másfél órás szünetet kellett elrendelni, mert a másolatok csak akkorra készültek el. Ám amióta üzembe helyezték a Canon 8580-as másológépét, legfőljebb csak 15 percnél rövidebb időre kell megszakítani a parlamenti programot.

Táblázat

A Magyarországon legnépszerűbb másolók közül válogattunk, nem teljességre törekedve, inkább csak csemegét kínálva. A különböző teljesítmény, eltérő tudás és az ár néhány érdekes következtetésre ad módot, de ezt most az olvasóra bizzuk.

Név	A/4 másolási sebesség	Javasolt havi példányszám	Ismétlési szám	Legnagyobb eredeti	Legnagyobb másolat	Zoom %	Ár
Canon NP-1015	15	5000	99	A/3	A/3	-	KONTRAX: 199 000
Canon NP-1215	15	5000	99	A/3	A/3	50-200	MIGÉRT: 390 000; KONTRAX: 299 000
Canon NP-3225	25	18 000	99	A/3	A/3	64-200	KONTRAX: 399 000
Canon NP-8580	82	100 000	999	A/3	A/3	64-142	KONTRAX: 2 399 000
Minolta EP-2100	10	5000	99	A/4	A/4	-	MIGÉRT: 199 000
Minolta EP-410	21	10 000	99	A/3	A/3	50-200	MIGÉRT: 590 000
Rank-Xerox 1012	12	-	99	B/4	B/4	-	RANK-XEROX: 195 000
Rank-Xerox 1025 Z	16	-	99	A/3	A/3	64-156	RANK-XEROX: 368 000
Rank-Xerox 1038	25	-	99	A/3	A/3	64-156	RANK-XEROX: 600 000
Rank-Xerox 1065	62	-	999	A/2	A/3	64-142	RANK-XEROX: 2 750 000
Rex-Rotary 8012 C	12	5000	99	A/4	A/4	-	MIGÉRT: 135 000; KONTRAX: 139 000
Rex-Rotary 8232 DZ	32	40 000	99	A/3	A/3	64-156	MIGÉRT: 470 000; KONTRAX: 499 000
Rex-Rotary 8055 DZF	55	80 000	999	A/3	A/3	64-141	KONTRAX: 1 470 000
Toshiba BD 3110	10	3000	99	A/4	A/4	-	MIGÉRT: 186 660; VASÉRT: 159 000
Toshiba BD 5110	18	10 000	99	A/3	A/3	65-154	MIGÉRT: 432 600
Toshiba BD 7610	30	30 000	99	A/3	A/3	65-154	MIGÉRT: 600 000
Toshiba BD 8412	40	50 000	999	A/3	A/3	65-154	MIGÉRT: 1 092 000; VASÉRT: 1 377 000

A felsorolt gépek márkaszervizei:

Rank-Xerox – Volán-Elektronika Számítástechnikai Leányvállalat

Rex-Rotary – Optimum Kísszövetkezet

Canon – Intel-Electric Kísszövetkezet

Minolta – Mobil-Copy Kísszövetkezet

Toshiba – Top-Tech Kísszövetkezet

a másolatokon. Persze kézi festékszalagcserével igen színvonalas másolatok is készíthetők, de ez egyelőre csak a legkorszerűbb gépekkel érhető el.

Az osztályos kategóriába sorolható gépek némelyikéhez editáló-, azaz szerkesztőasztal is csatlakoztatható, ennek segítségével már látványos prospektusokat, montázsokat is elő lehet állítani. Ezek ugyanis az ere-

deti példány meghatározott területeit kihagyják, illetve máshonnan vett grafikai „idézeteket” vágnak be oda. (Többszöri ismétléssel természetesen akár 5-6 különböző alpból vett szöveg- vagy ábraterületek is összemásolhatók, majd sokszorosíthatók.)

Az utóbbi másológépek már nemcsak az elektromechanika és az optika legfejlettebb hírvivői, de gyakorlati alkalmazásuk során

számtalan vadonatúj formatervezési, prospektus-szerkesztési és egyéb olyan felhasználási lehetőség fedezhető fel, amelyeknek pillanatnyilag csak a fantázia szab korlátokat.

A xerografikus másológépek első vonalába a Canon, a Mita és a Minolta tartozik – de kétségtelen, hogy valódi újdonságokkal mindig a Canon áll elő a piacon. Érdekes, hogy a Minolta keményen ragaszkodik árai-

hoz (igaz, jó néhány „elnyúlhatetlen” típust is gyártanak), a Canon ellenben jobban alkalmazkodik a piaci árviszonyokhoz.

A Konica-Toshiba-Rank Xerox trió képviseli a második vonalat, ők már inkább követők, igazi fejlesztési újdonsággal nem jelentkeznek. Többszöri licencvásárlás útján gyárt másolókat a Sharp és a Saňyo, s ez kétségkívül áraikban is megmutatkozik.

– ray

OPEN • SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZOLGÁLTATÓ GMK • OPEN • SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZOLGÁLTATÓ GMK • OPEN •

Lakószövetkezetek, kísszövetkezetek és vállalatok adminisztrációját könnyítő C-64-re és IBM PC XT/AT-ra kidolgozott programcsomagok eladása, kifejlesztése, esetleg egyes témák bérfeldolgozása.

ÉRDEKLŐDNI: TELEFONON: 600-120, LEVÉLBEN: 2131 GÖD, VÖRÖSMARTY U. 7., 1043 BUDAPEST, BERDA J. U. 52. X/18.

RISO — rizikó nélkül

Idemácsoljuk a jövőt

A másológépekkel kereskedő hazai cégek csak a legkritikább esetben kínálják a világ élvonalát képviselő típusokat. Azok ugyanis túlságosan drágák lennének, ráadásul a vásárló nem is igazán tudná kihasználni a gépek szolgáltatásait. Ennek ellenére a forgalmazók is figyelik az újdonságokat, hiszen nekik tisztában kell lenniük azzal, mit árulnak majd jövőre? Mert a gyártók elképzelhetetlen fantáziával bővítik a kínálatot, a másológépet összeépítik a telefaxszal, alkalmassá teszik arra, hogy számítógép vezérelje a sokszorosítót, írásvetítőt kombinálják, vagy printerrel házasítják – s közben az „egyszerű” másológépekből színes, prospektus-minőséget produkáló mini nyomdák fejlődtek.

A jó nevű cégek másológépeivel szemben nálunk kevéssé ismertek a RISO KAGAKU Co. berendezései, bár korábban a KONTRAX is forgalmazta azokat. RISO-ék is elsősorban a profi irodatechnikai igények kielégítésére szakosodtak.

Sürgős iratok

Idén márciusban, a hannoveri CeBIT '89 kiállításon két hagyományos másológépet ajánlottak a nagy felhasználóknak; percenként 60–120 másolat elkészítésére alkalmas mindkettő. És ami nem lényegtelen: ha az eredetiről több mint száz másolatot kívánunk készíteni, akkor leg-egyszerűbb, ha a papírral számolunk, hiszen egy-egy másolat ára csak elenyészően több annál.

Másológépeik minden eredeti oldalról digitális lyukasztású mesterfóliát készítenek, amelyről egy híján tízezer sokszorosított példány készíthető, egyetlen gombnyomással.

„A legtöbb hivatalos irat másolása sürgős” – fogalmazza meg a bürok-

rácia egyik axiómáját a cég, s hozzáteszi, hogy a RISO 2500 vagy 3500 segítségével percekben belül az illetékesek asztalán lehet az aktuális broszúra. Amiben a RISO Co. döntő újdonságot is kínál: a másológépek letapogatója digitális, s így az 5 pontos betűkből álló szöveg (ez egy nyomdai ponttal kisebb, mint a hazai újságokban megjelenő apróhirdetések) is éles kontúrral másolható. Sőt több színben: fekete, vörös, kék, zöld és barna színekkel vagy ezek kombinációival másolhatnak a gépek. A másolat tehát nem színes, ám bizonyos területek (kiválasztott szövegrészek vagy grafikai elemek) a jelzett színekből állíthatók össze.

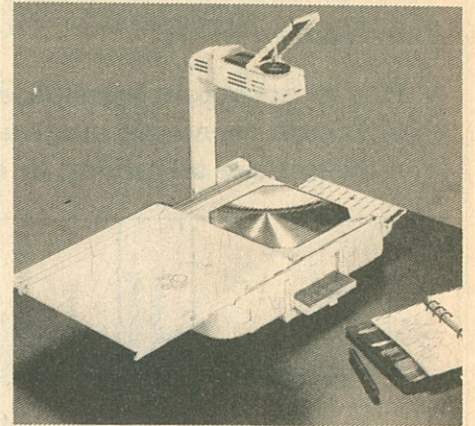
Ötven különböző oldal automatikus „behúzására” tervezték a gépeket, s az már csak természetes, hogy a másolatok is szortírozva gyűlnek egy helyre.

A 2500-as változat fogadókészége 297x420 milliméterig terjed, a másolható terület pedig 240x340 mm. Igaz, a RISOGRAPH 3500-as sem tud nagyobb, viszont készíthetünk 93, 82, illetve 71 százalékos kicsinyített másolatot. Ez azt jelenti, hogy például egy A/3-as eredetit több lépcsőben akár levelezőlap méretűre is kicsinyíthetünk – az általunk választott színekkel kombinációval.

Kapcsold IBM-re!

A RISOGRAPH 7000-es már jóval több, mint egyszerű másológép. IBM AT (vagy azzal kompatibilis) számítógéppel összekapcsolva olyan konfigurációt kapunk, amelyet inkább intelligens háziyomdának nevezhetünk. Képzelnék el, hogy Tiziano ecsetjét Einstein agya vezérli – körülbelül ezt tudja a 7000-es és az IBM együtt.

A 400 dpi felbontású (400 dot per inch, azaz: 400 pont 25,4 milliméte-

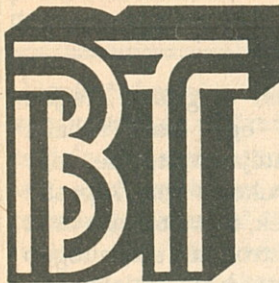
renként) digitális leolvasó jelei a számítógépbe és a csatolt memóriába kerülnek. A szöveg-, illetve oldalszerkesztő szoftverek segítségével szinte korlátlan lehetőségeink nyílnak: a képernyőn megjeleníthető a másolóba helyezett eredeti, és tetszés szerint hozzászerkeszthető a memóriából előhívott kép vagy szöveg. Amikor megalkottuk a legtokéletesebbnek tartott oldalt (fekete, kék, vörös, zöld és barna színeket variálhatunk), eltehetjük az IBM memóriájába, de azonnal nyomtathatunk is. A legfeljebb A/3-as méretű, levélminőségű másolatokból másodpercenként kettőt készít a gép. Az már csak természetes, hogy scannerként, illetve printerként is használható a RISOGRAPH 7000-es.

Írásvetítő a táskában

Tudományos előadásokon, üzleti tárgyalásokon gyakran használnak írásvetítőt. A kinagyított ábrát aztán a résztvevők kisebb-nagyobb hibákkal a saját jegyzeteik közé másolják, s közben képtelenek figyelni. A RISO cég QAP 2000 jelű berendezése igen csak megkönnyíti az előadók dolgát.

Három funkcióra képes: a kiválasztott ábráról 200x200 milliméteres filmet készít; ezt (vagy a már meglévő filmet) egy-két méterre ki vetíti, akár 1,8x1,8 méteres nagyságban is; a filmről A/4-es termopapírmásolatot is készíthetünk (felbontóképessége 8 pont milliméterenként), s ha szükséges, 67 százalékra kicsinyíthetjük, vagy másfélszeresére nagyíthatjuk az eredetit.

Ha vége a tárgyalásnak, a másolóvetítő néhány mozdulattal összecusukható, s így pontosan akkora, mint egy diplomata táská. — ray

BUDAI TEMPÓ
Vegyesipari Kiszövetkezet
MŰSZAKI BOLT
Városkapu Áruházban
Bp. IX., Kálvin tér 7. I. em.
Tel.: 176-022

COMMODORE, IBM XT/AT
számítógépek
alkatrészek
nyomtatók
HI-FI, VIDEO berendezések
FORRÁS QUELLE
MŰSZAKI CIKKEK

ADÁS-VÉTEL
JAVÍTÁS
FEJLESZTÉS

HÍRADÁSTECHNIKAI SZERVIZ

Autorádió és riasztó beszerelése
RÖVID HATÁRIDŐVEL
HI-FI, VIDEOJAVÍTÁS, KÉTNORMÁSÍTÁS
ÁTHANGOLÁS
COMMODORE, XT, AT gépek javítása
BUDAPEST V., Bajcsy-Zsilinszky út 56.
Telefon: 127-051

HÍRADÁS-, SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ÉS VEGYESIPARI KISSZÖVETKEZET

VÁLLALJA

- elektromechanikus és elektronikus telefonközpontok szerelését, bővítését és rendszeres karbantartását,
- telefonkészülékek (főnök-titkári), diszpécserrendszerek, riasztórendszerek, személyi hívórendszerek, távbeszélő rendszerekhez csatlakozó számítógépek tervezését, építését, karbantartását,
- híradástechnikai berendezések tápáramelleátásának szerelését, felújítását és karbantartását,
- híradástechnikai berendezések üzemeltetésével kapcsolatos szaktanácsadást és oktatást.
- **Siemens** gyártmányú elektronikus asztali telefonkészülékek előjegyezhető többféle típusban és színben.

TEVÉKENYSÉGÜNK JELLEMZŐJE:

- korszerű szolgáltatás,
- kedvező ár,
- megbízhatóság.

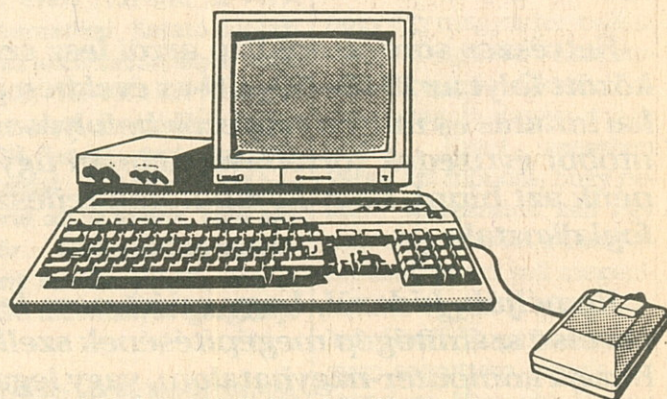
Levélcím:
UNITEL 1502 Budapest, Postafiók 87.
Telefon: 861-175

R&R reichhold & reichhold OHG
computer, periphefic - video, hifi

A-1020 WIEN Taborstrasse 25.

Telefon: 00-43-1-33-19-02
00-43-1-35-93-38
Telefax: 00-43-1-216-31-76
Telex: 11 20 99
Nyitva: naponta 8-18 h
szombaton 8-12 h
minden hó első szombatján 8-17 h

AMIGA-specialista Bécsben! Különböző tartozékok bőséges kínálata állandóan raktáron (RAM-kiterjesztés, digitalizáló, könyvek, belső és külső 3,5" és 5,25" lemez meghajtók, V.V.M. midi-interfész)

A legjobb árakat kínáljuk - hívjon fel minket!

Pillanatnyi ajánlatunk:

- 50 db 3,5" hajlékonylemez, DS-DD, csak nettó 699 schilling
- 100 db 5,25" hajlékonylemez, DS-DD, csak nettó 399 schilling
- Fényceruza szoftverrel C 64-hez, csak 575 schilling
- Action Power Speeder modul C 64-hez két játékkal, csak 330 schilling

Azonnali Mehrwertsteuer-visszatérítés az üzletben, legalább 1000 schilling nettó értékű vásárlás esetén!

A nagy kereslet miatt javasoljuk, hogy telefonon rendelje meg az árut, amit szívesen félreteszünk az Ön számára!

Minden videomagnó PAL/SECAM képpel és OIRT/CCIR hanggal!

Szuper-ajánlat:

- Hitachi VT 530 transzmitter-videomagnó csak nettó 6990 schilling
- Samsung SVX 303 távirányítós videomagnó csak nettó 4500 schilling
- Grundig színes TV (51 cm, scart, távirányítós) csak nettó 5990 schilling

Üzletünkben a következő márkákat találja még:

Commodore, Mitsubishi, IBM, Epson, Sharp, 3M, Panasonic, Grundig, Philips, Hitachi, Fisher, Technics, Seagate

Magyar nyelvű szaktanácsadás.

Kedves Ügyfelünk! Kérjük, vásárláskor ezt a hirdetést hozza magával!

A kormányzás művészete

Tudósok rács mögött

Nem kínálunk habkönnyű szórakozást a következő írással. Ígérhetünk viszont krimibe is illő izgalmakat, ma már hihetetlennek tűnő történeteket, sőt némi túlzással, akár tudománytörténeti újdonságokat is.

Kétrészes sorozatunkban arról lesz szó, milyen körülmények között folyt az 1940–50–60-as években a hazai számítástechnikai kutatás és milyen tényezők befolyásolták a fejlesztéseket. Az utóbbi évtizedek történései alapján ugyanis hajlamosak lehetnénk azt hinni, hogy komputerek fejlesztésével csak Nyugaton foglalkoztak.

Reméljük, kiderül, hogy miért nem lehetett Neumann János (az első számítógép megépítésének szellemi atyja Amerikában) hazája komputer-nagyhatalom, vagy legalábbis a világszínvonalat közelítő ország. Más nézőpontból: mennyire befolyásolta vagy korlátozta a hazai számítástechnika fejlődését az utóbbi évtizedek egyre mélyebben megismerhető történelme?

(Sorozatunk Elek Lászlónak, a Magyar Rádió munkatársának riportjai alapján készült, a tartalmi hűség mellett elvégezve a szükséges átszerkesztéseket.)

A 40-es években Norbert Wiener tudós vizsgálatainak területét – amely azóta önálló tudomány lett – kibernetikának, azaz a kormányzás művészetének nevezte el. Összeállításunk első részében azzal foglalkozunk, hogyan születik meg Magyarországon a kibernetika, illetve ennek talán legfontosabb részterülete, a számítástechnika. Kiderül az is, miért alakult ki a Szovjetunióhoz hasonlóan itt is az a furcsa kettősség, hogy amíg újságcikkekben és könyvekben kiátkozzák, burzsoá áltudományynak bélyegzik a kibernetikát, addig annak kutatása és alkalmazása elől azért mégsem zárkoznak el teljesen. Per-

sze ezek a kutatások sem csak a felszabadulás után kezdődtek el.

KOVÁCS GY.: – Nemes Tihámér tekinthető az első magyar kibernetikusnak, aki a 30-as évektől jelentős munkát végzett. Olyasmiket alkotott, mint például a járógép – amely utánozta az emberi test mozgását, sőt képes volt lépcsőn is járni –, vagy a sakkszámítógép, vagy a viccgép. Kozma Lászlót tartom a másik úttörőnek, aki már 1937-ben szabadalmaztatott egy számítógépet, és számos olyan kiegészítő találmánya is volt ezzel kapcsolatban, amely az 1960-1970-es években került újra terítékre.

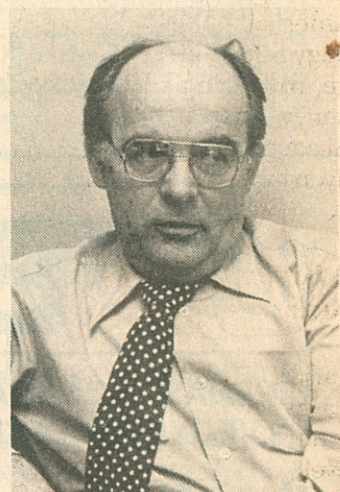
Innováció a börtönben

Hazánkban az alapkutatók csak a 40-es évek végén kezdődtek, méghozzá eléggé rendhagyó módon – a börtönben. Annak idején a Szovjetunióban is így oldották meg néha a „titkos ügykezelés” problémáját. Számos mérnök elítélt rabként végzett tudományos munkát, gondoljunk csak a repülőgép-tervező Tupoljevre. De hogyan is folyt a kibernetika kutatása 1949-ben Budapesten?

KOVÁCS GY.: – Kozma László a híres Standardpernek volt – tudomásom szerint – a másodrendű vádlottja. A börtönben az automatikus telefonközponton és később a számi-

tógépen dolgozott. Tarján Rezső egy ipari vállalat igazgatója volt, de egy konstrukciós per kapcsán elítélték, fogva tartása alatt az elektronikus számítógép fejlesztésével foglalkozott. Tarján egyébként azt mondta, hogy ő tökéletesen ismeri a Neumann-féle dolgokat, mert megkapta a leírásokat. Sőt csak kérnie kellett, és bármilyen szakirodalmat megkapott!

– Ahogyan azokat az időket ismerjük, nem mondható általánosnak, hogy ha a rabok ülő foglalkozást kerestek maguknak, akkor ehhez szakönyveket, idegen nyelvű szakirodalmat kaptak.

Kovács Győző (56 éves) 1955–1957 között az MTA Kibernetikai Kutatócsoportjában részt vett az M-3-as megalkotásában. 1975-től a Neumann János Számítógéptudományi Társaság főtákará, 1985-től pedig alelnöke. 1988-ig az SZKI igazgatója volt, jelenleg a SZÁMALK Távtanulási Központ igazgatója

KOVÁCS GY.: – Ilyen szempontból az akkori magyar kormányzat nagyon sajátosan viselkedett. A börtönben erős kutatóintézet működött, ugyanúgy, ahogyan ez a Szovjetunióban is

„kiépült”. Legjobb tudomásom szerint ez a börtön-kutató a Mosonyi utcában volt, ahol egyébként az értelmiség „krémje” gyűlt össze. A börtönvezetés ugyanis ambicionálta, hogy valami újat, valami szenzációsat produkáljanak. Hiszen versenyben voltak – akkor voltak a nagy szocialista munkaversenyek –, tehát fölkaroltak minden olyan ötletet, ami új, ami előremutató, amivel ki lehet tenni! Tarján például visszasírta a börtönállapotokat, amikor később, szabadulása után a Magyar Tudományos Akadémia Kibernetikai Kutatócsoportjánál dolgoztunk. Ha a börtönparancsnokságon bejelentette, hogy egy folyóiratot vagy akármilyen könyvet akar Amerikából, és elmondta, hogy miért van arra szüksége, rövid idő alatt ott volt a könyv vagy a folyóirat. Az Akadémián sohasem volt ilyen helyzetben.

A Kibernetikai Kutatócsoport

Tarján Rezső és Kozma László már nem élnek, de tanítványaik, akik a 40-es évek végén, az 50-es évek elején végezték el a Műegyetemet, vagy az ELTE matematika szakát, ma a hazai számítástechnika vezetői. A Műegyetemen 1957-ben végzett Dömölki Bálint még együtt dolgozhatott a nagy elődökkel. Ám az előzmények sem lényegtelenekek.

DÖMÖLKI B.: – Az 1955–56-os tanévben kezdtek nálunk nyíltabban beszélni a digitális számítógépekről. A legjelentősebb előadás talán az volt, amelyet – úgy emlékszem – 1955 tavaszán Tarján Rezső tartott az Akadémián. Itt hallhattunk először érdemi információkat a techniká-

nak erről a korábban kiátkozott irányáról. Nem sokkal később, 1955 őszén a Bolyai János Matematikai Társaság rendezte az első konferenciát erről a témáról, és azon egyetemistaként néhányan részt vehettünk. Nekem külön szerencsém volt, hogy a végzés után az első ilyen témával foglalkozó intézménynek, az éppen alakuló Magyar Tudományos Akadémia Kibernetikai Kutatócsoportjának dolgozója lehettem.

– *Sajátos történelmi időszakban került az Akadémiára, de hogyan?*

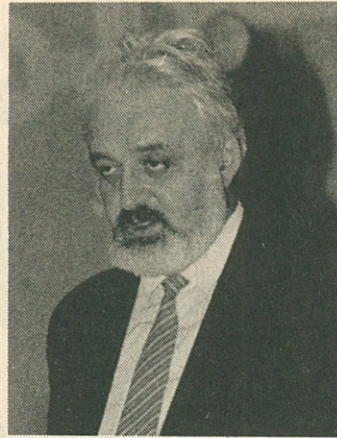
DÖMÖLKI B.: – 1957-ben még el sem végeztem a Műegyetemet, tehát a diploma még a kezemben sem volt, amikor kaptam egy levelet a Magyar Tudományos Akadémiától, amelyben az állt, hogy menjek be meghallgatásra a Kibernetikai Kutatócsoporthoz. A levelet Tarján Rezső írta alá.

M, mint Moszkva

Az MTA által létrehozott Kibernetikai Kutatócsoport meghatározó szerepet játszott a hazai számítástechnikai fejlesztésekben, mivel 32 évvel ezelőtt ott építettek Magyarországon először számítógépet. Igaz, az elnevezésben szereplő „M” Moszkvát jelentette, hiszen a terveket a Szovjetunióból kapták. Az M3-as építésénél bábáskodott Dömölki Bálint is.

– *Milyen tematika szerint kezdtek el dolgozni?*

DÖMÖLKI B.: – Ennek a csoportnak az volt a fő célkitűzése, hogy az első igazi elektronikus számológépet – akkor még így mondtuk – létrehozza Magyarországon. Ez azt jelentette, hogy megvettük egy szovjet gépnek a dokumentációját és know-how-ját, az alkatrészeket. Tulajdonkép-

Dömölki Bálint kandidátus (54 éves) 1957-ben az MTA Kibernetikai Kutatócsoportjánál kezdi tudományos munkáját, 1965-től a KSH felügyelete alatt megalakult INFELOR Rendszertechnikai Vállalatnál dolgozik. 1977-ben kerül az SZKI-hoz, ahol először laboratórium-vezetőként tevékenykedik, ma az SZKI tudományos igazgatója

pen elég kevés konzultációs segítséget kaptunk, végül is összejött egy nagyrészt frissen végzett, pályakezdő társaság, amelyiknek az volt a dolga, hogy ebből állítson össze egy masinát.

B, mint Budapest

Az akadémiai kutatócsoport vezetőjének Varga Sándort nevezték ki, aki a sztáli-

nista gárda egyik pregnáns képviselője volt. Komoly összetűzése volt Tarján Rezsővel és társaival, hiszen Tarján egy hazai fejlesztésű számítógép önálló megépítését tartotta kívánatosnak. Vámos Tibor akadémikus (aki a későbbiekben bővebben is szól a ma már tudománytörténeti folyamatokról) így emlékezik:

VÁMOS T.: – Tarján és Varga soha nem fértek össze. Tarján 1957-ben már erősen dolgozott azon, hogy egy magyar tervezésű, magyar építésű számítógép létrejöjjön. Ők ezt B-1-nek, azaz Budapest-1-nek hívták. Ezzel szemben Varga azt mondta, hogy nekünk szerezni kell egy számítógéptervet a Szovjetunióból, és azt kell megépítenünk együtt a szovjetekkel. Ezért Vargát nem nagyon szerettem, mégis azt mondom, hogy ebben neki volt igaza. Én tudom, hogy milyen állapotban voltak akkor azok a bizonyos B-1-es tervek... Borzasztóan kezdetlegesek, tulajdonképpen csak az elemei voltak meg. Így nem hiszem, hogy a B-1-ből annyi idő alatt lett volna számítógép, mint az M-3-ból lett. Szerintem Varga szerencsés kézzel nyúlt az M-3-hoz, mert bár közepes méretű gép volt,

A Standard-per

Újabban sokat olvashatunk az 1950-es évek politikai és gazdasági koncepciók pereiről. A korábban amerikai tulajdonban lévő Standard gyárat 1948-ban nem államosították, ezért a politikai hatalom részben koholt vádak alapján 1950-ben pert indított a Standard vezetői ellen. Azután mégiscsak állami kézbe vették a híradástechnikai termékek előállításával foglalkozó vállalatot. Kozma Lászlót – aki a Standard műszaki igazgatója volt – is elítélték, 1955-ben kapott kegyelmet. Az ítélet meghozatalánál az sem játszott szerepet, hogy Kozma az újjáépítésben való kiemelkedő munkájáért az elsők között kapott Kossuth-díjat 1948. március 15-én. (Forrás: HVG)

rendelkezett a számítógépek minden tulajdonságával.

– Végül az M-3-as készült el, de mennyi idő alatt?

VAMOS T.: – Elég gyorsan meg tudtuk tanulni, hiszen 1957 végén kezdtük el az építést és 1959. január 28-án átadtuk a gépet. Fontosnak tartom azt is, hogy a gép körül összejött egy viszonylag nagy társaság – nyelvészek, közgazdászok, matematikusok, fizikusok, zenészek –, tehát válogatott jópofa, okos és kellemes emberek, akik hallatlanul sok mindenre használtak. Ha vitatjuk is, hogy ez magyar gép vagy koppintás, az tagadhatatlan, hogy rendkívüli módon hatott a magyar számítástechnikára. Meglökött és elindított valamit. És az, amit elindított, feltétlenül magyar volt.

– Az Akadémián kívül nem is volt érdeklődés a fejlődőben lévő számítástechnika iránt?

VAMOS T.: – Két hely volt, ahol a számítástechnika elkezdett csirázni. Az egyik a KSH, a Központi Statisztikai Hivatal volt – hiszen az természetes, hogy a statisztikának szüksége volt rá. A KSH-nak egyébként már akkor is volt egy hagyományos Hollerith gépparkja, amelyet természetesen szeretett volna fejleszteni. A másik hely a már említett akadémiai kutatócsoport volt.

És a TPA?

Később megjelent a hazai életben egy „szekrény méretű” számítógépcsald, és Vámos Tibor erről is tudott egy érdekes történetet:

VAMOS T.: – A KFKI-ban (Központi Fizikai Kutatóintézet) például a számítástechnikai fejlesztéseknek álnéven kellett futniuk, s a TPA – tehát Tárolt Prog-

Vámos Tibor (63 éves) az MTA rendes tagja, a Számítástechnikai és Informatizálási Intézet kutatóprofesszora, az Intézeti Tanács elnöke

ramú Analizátor – azért kapta ezt a nevet, mert nukleáris műszer címen futott. Ugyanis nem engedték, hogy számítógépet építsenek. Szerencsére az ország egyéb technikai területein azért erősebb volt a mozgás, külföldi folyóiratok is bejöttek, és elkezdődött – bár csak kicsiben – az utazás is...

Utazás az aspirantúra körül

Természetes, hogy pusztán dokumentációkból nem lehet megépíteni egy idegen számítógépet, a felmerülő kérdéseket konzultációkon kell tisztázni. Hiszen így találkoztak egymással a Nyugat kibernetikai értelmiségie is.

KOVÁCS GY.: – Az angolok és a franciák is úgy építették első számítógépüket, hogy ott voltak Amerikában, megnézték az elkészült egységeket, hazamentek, kicsit gondolkodtak,

megint megnézték, megint hazamentek. Ez már akkor is szokás volt. Az idősebb kollégák is ugyanígy jártak ki a Szovjetunióba – kimentek, megnézték, hazajöttek, majd újra megnézték. És valamikor a hatvanas évek közepén hirtelen megjelentek a „zárt intézetek”.

– Ön hogyan jutott ki a Szovjetunióba?

KOVÁCS GY.: – Egy tragikomikus aspirantúra kapcsán. Jelentkeztem a Szovjetunióba, a mágneses memória volt a témám. Bejártam egy intézetbe három vagy négy hétig, aztán egyik nap megyek „hazafelé” és érzem, valami furcsa van a házon, de már nem tudom, hogy mi. Megyek a portáshoz, aki minden reggel megkérdezte, hogy aludtam, ittam-e este egy kis vodkát – szóval mindig elhülyéskedtünk ezzel a portással –, de akkor úgy nézett rám, mint egy tőkidegenre, elvette az igazolványomat, és nem adta vissza. Azt mondta, hogy ide, ebbe az intézetbe én többet

be nem mehetek. Mondom, bent van a kalapom, a jegyzeteim, meg a nem is tudom micsodám, mondom, ne marhaskodjunk már... És vártam, hogy mikor röhögünk egy jó nagyot. De kiderült, hogy ő halálosan komolyan gondolja. Mivel látta, hogy nem nagyon akarok elmenni, végül hívott valakit, akivel addig sosem találkoztam, és aki közölte: felejtsem el, hogy én ebben az intézetben dolgoztam. Mondtam, hogy nekem kellemes a cuccaim – és akkor végül egyenként lehozták, és kérdezték, hogy ezt is el akarom vinni, meg ezt is?

– Végül hogyan fejezte be az aspirantúrát?

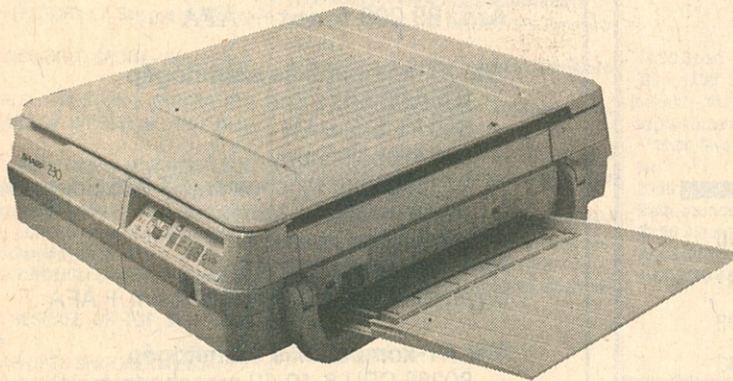
KOVÁCS GY.: – Sehogyan. A papírjaimat sosem kaptam vissza, a témavezetőmmel sohasem tudtam beszélni, próbáltam telefonon keresni, a lakásán hívni, de letagadtatta magát, és így tovább. Aztán bementem abba a hivatalba, ami engem, mint aspiránst ellátott mindenféle tanácsokkal, és megkérdeztem, hogy mit csináljak? Akkor aztán utána néztek a dolgoknak, s végül azt mondták, hogy sajnos ez most egy olyan intézet lett, ahova én már nem tudok bemeni. Ennek következtében a legegyszerűbb, ha hazamegyek – tehát haza kellett jönnöm. Így szűnt meg az aspirantúrámm, többet el sem kezdtem. Mindez valamikor a 60-as évek közepén történt. Szerencsére ez Magyarországon nem fordult elő, valószínűleg azért nem, mert az Akadémia sokkal nyitottabb intézet volt, ebből sosem csináltak katonai jellegű intézményt, így annak negatív hatásait nem lehetett érezni.

Elek László

(Szerkesztette: Guttray László)
(folytatjuk)

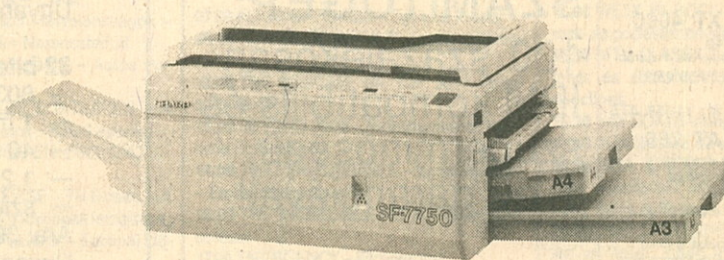
Magyarországon a legolcsóbban
másoló gépek, MÁRKÁS XT, AT
SZEMÉLYI SZÁMÍTÓGÉPEK és
nagykapacitású merevlemez-egység
itt kaphatók!

SHARP Z-30 fénymásoló

Ára: 3 db vásárlása esetén 49 000,— Ft/db + ÁFA
1 db vásárlása esetén 60 000,— Ft + ÁFA
Hordozható, A/4-est másol 1:1-ben, 5 másolat/perc

SHARP SF-7750 fénymásoló

Ára: 3 db vásárlása esetén 199 000,— Ft/db + ÁFA
1 db vásárlása esetén 239 400,— Ft + ÁFA
Asztali, A/3-ast is másol, leképezésezési arány 64-154%,
15 másolat/perc

Érdeklődni lehet:

KOPINT-DATORG

Budapest V., Dorottya u. 6.

Telefon: 182-270, 184-055/15-59, 186-008

Antennaszerelési
és híradástechnikai anyagok
nagy választékban kaphatók
szaküzleteinkben.

Választékunkból:

nyáklemezek
félvezetők
epromok
RC elemek
hang kétnormásító panelek

SZATELIT
KISSZÖVETKEZET

Szaküzleteink:

Budapest, V. Királyi Pál utca 16. Telefon: 179-276
Budapest, VI. Nagymező utca 8. Telefon: 220-962
Pécs, Kossuth Lajos utca 47. Telefon: (72) 10-293
Soltvadkert, Kossuth út 24. Telefon: (78) 31-493

DÉVA
KISSZÖVETKEZET

1013 Budapest, Pauler utca 15.
Telefon: 755-093, 757-252 Tx: 22 3081
1253 Budapest 13. Postafiók 60.

IBM PC terminál

— 640 kilobájt RAM
— 8 megahertz CPU
— 360 kilobájt floppy
— 83 gombos tasztatura
— mono monitor + kártya
Ára: 89 000 forint + ÁFA

IBM XT-kompatibilis számítógép

— 8 megahertz turbó
— 640 kilobájt RAM
— 360 kilobájt floppy
— 27 megabájt winchester (ST 225 Seagate)
— mono monitor + kártya
— 83 gombos tasztatura
Ára: 129 000 forint + ÁFA
Ugyanez színesben 147 000 forint + ÁFA

IBM AT-kompatibilis számítógép

— 80286 CPU 8-10-12 megahertz órajel
— 1 megabájt RAM
— 1,2 megabájt floppy
— 27 megabájt winchester
— mono monitor + kártya
— 83 gombos tasztatura
Ára: 180 000 forint + ÁFA
Ugyanez színesben 198 000 forint + ÁFA
Ugyanez 40 megabájtos winchester-diszkkal
220 000 forint + ÁFA
Ugyanez színesben 250 000 forint + ÁFA

32 bites AT-kompatibilis számítógép

— 80386 CPU 20 megahertz órajel
— 1 megabájt RAM
— 40 megabájt winchester
— 1,2 megabájt floppy
— színes monitor + kártya
Ára: 390 000 forint + ÁFA
Ugyanez: EGA monitorral 435 000 forint + ÁFA

Egyéb perifériák:

EPSON FX 1000 printer 65 000 forint + ÁFA
EPSON FX 1050 printer 80 000 forint + ÁFA
EGA monitor 52 000 forint + ÁFA

Szervizünk számítógépek javításával, átalánydíjas karbantartási szerződéssel, videokészülékek áthangolásával, javításával áll ügyfeleink rendelkezésére.

DÉVA KISSZÖVETKEZET
Budapest VII., Dembinszky u. 10.
Telefon: 425-737.

TORNADO XT 3000

→ 4,77/8 megahertz órajellel
→ 512 kilobájt RAM
→ 2 darab 360 kilobájtos
hajlékonylemez-meghajtó
→ CGA vagy Hercules grafika
→ 1 soros és 1 párhuzamos B/K
→ 102 nyomógombos billentyűzet

☒ nettó ár: 9159 ATS

TORNADO XT 4000

mint az XT-3000, de
→ 1 darab hajlékony- és 1 darab
20 megabájtos merevlemez-
meghajtó

☒ nettó ár: 11659 ATS

TORNADO AT 286

→ 6/12 megahertz órajellel
→ 0 Waitstate választható
→ 512 kilobájt RAM
→ 12 megabájtos merevlemez-
meghajtó
→ CGA vagy Hercules grafika
→ 1 soros és 1 párhuzamos B/K
→ 102 nyomógombos billentyűzet

☒ nettó ár: 14159 ATS

TORNADO AT 286/20

mint az AT 286, de
→ 20 megabájtos merevlemez-
meghajtó

☒ nettó ár: 16659 ATS

PC-alkatrészek

szuperárakon, raktárról!

PC-szoftver

már 49 ATS-től!

Nyomtatók

nagy választékban, például:

Seikosha SP 180

☒ nettó ár: 2442 ATS

Star LC 10

☒ nettó ár: 2956 ATS

Házi számítógépek,

mint Commodore 64

vagy Atari 800XL széles

választéka különféle tartozékokkal.

Export esetén

Mehrwertsteuer visszatérítési!

TORNADO

SZÁMÍTÓGÉP:

100 százalékosan
IBM kompatibilis és
szuperminőségű,
1 év garanciával!

Vorsicht Hochspannung

Computer Hard- und Software

Számítógépszaküzlet részletes
személyes tanácsadással

ELADÁS:

A-1040 Wien, Lambrechtgasse 16.
Telefon: 00-43-1-565-240.
Telefax: 00-43-1-564-366.

SZERVIZ:

A-1040 Wien, Grosse Neugasse 29.
Telefon: 00-43-1-56-53-814.

éjszakai jelek

A Mikrovilág műholdas és kábeltelevíziós műsormelléklete szeptember 2-től szeptember 15-ig

Szeptember 2. szombat

07.00 THE NESCAFE UK TOP 50 – Angol slágerlista
08.00 FUN FACTORY – A Sky gyermekprogramja
12.00 TRANSWORLD SPORT – Sportmagazin
13.00 WORLD WRESTLING FEDERATION SUPERSTARS OF WRESTLING '89 – Pankráció
14.00 SATURDAY MOVIE MATINEE: MAN, BEAST, MYTH OR MONSTER – Ember, állat, mítosz vagy szörnyeteg – A film egy különleges lény után nyomoz, aki talán csak a képzelet szüleménye volt
16.00 FRANK BOUGH'S WORLD – Filmsorozat
17.00 THE NESCAFE UK TOP 50 – Angol slágerlista
18.00 ASIAN OPEN SNOOKER – Biliárd
19.00 TRANS WORLD SPORT – Sporthírek, eredmények, riportok
20.00 WOMEN'S EUROPEAN VOLLEYBALL CHAMPIONSHIPS – Női röplabda Európa-bajnokság
21.00 WORLD CHAMPIONSHIPS SPEEDWAY TEAMS FINAL – Gyorsasági világbajnokság
22.00 ASIAN OPEN SNOOKER – Biliárd
23.00 FOOTBALL – TOP CLUBS – Labdarúgás
24.00 ASIAN OPEN SNOOKER – Biliárd

07.00 SUPERKIDS – Rajzfilmek lebilincselő kavalkádja (Gi Joe, Robotech, Ghostbusters, Heathcliff, Captain Harlock)
11.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg sok zenével – Hírek, pletykák a popzene és a szórakoztatás világából – Sport – Óránként hírek, közben:
12.00 TOURISTIC MAGAZINE – Német műsor utazóknak
13.00 HOLLYWOOD INSIDER – Pletykák szupersztárok hétköznapijairól
14.00 CHARLIE CHAPLIN
15.00 CARRY ON LAUGHING – Komédia
16.00 WANTED: DEAD OR ALIVE – Étvé vagy halva – Kalandfilmsorozat
17.30 COCA COLA EUROCHART – Slágerlista
18.30 SPORT: NBA BASKETBALL – Amerikai kosárlabda
19.30 HONEY WEST – „Édes nyugat” – Bűnügyi filmsorozat
20.00 CLASSIC MOVIES: THE SKY'S THE LIMIT (1943) – A tánccal és zenével fűszerezett filmben Fred Astaire beleszeret egy gyönyörű lányba. Rendezte: Edward H. Griffith
21.40 CELEBRITY – Filmsorozat

00.00 MTV – EROTIKA – Késő éjszakai videoműsor
01.00 CLUB MTV – Julie Brown műsora a Palladiumból
01.30 NIGHTVIDEOS – Hajnali videoműsor
07.00 MTV! NON STOP PURE POP – Non-stop popzene
10.00 YO! MIX! – Vidám zenés műsor
10.30 CLUB MTV – Julie Brown műsora
11.00 MAIKEN WEXO videoclip műsora
17.00 US TOP 20 COUNTDOWN – Amerikai cliplista
19.00 WEEK IN ROCK – A hét kiemelkedő rock- és popeseményei
19.30 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
20.00 VMA SPOTLIGHT – A legjobb férfi videók: Bobby Brown, Elvis Costello, Lou Reed, Steve Winwood
20.30 VMA SPOTLIGHT – A legjobb női videók: Paula Abdul, Tracy Chapman, Madonna, Tanita Tikaram, Jody Watley
21.00 PARTY ZONE – Háromórás tánczenei videoműsor

16.00 THALASSA – Tengeri magazin
17.00 LES JEUNES SOLISTES – Fiatal szólóisták vetélkedője – Középdöntő 1989
18.05 VACANCES TURQUOISES – Törökországi vakáció – Turistamagazin
18.35 BREVES – Nemzetközi hírosszefoglaló
18.40 LE GENIE DU FAUX – Hamis géniusz – Négyrészes tévéjáték – 1. rész
19.40 GOURMANDISES – Nyálánkságok – Magazin inyenceknek – Narancsfelújít
19.50 CALANDRE – Lőkhárító – Autós magazin
20.10 L'ENFANT ET LES SORTILEGES – A gyermek és a varázslatok – Ravel operája
21.05 MON VAUCLUSE EN PROVENCE – Turisták műsora
22.00 JOURNAL TELEVISE – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
22.30 BABEL – Tudományos magazin a személyi számítógépről
00.00 SUR LES TRACES DE KARL MARX – Karl Marx nyomában – Dokumentumfilm – 1. rész – A romantikától a forradalomig
00.55 Műsorzárás

09.00 Képűség – **09.05 Sinha Moca** (ism.) – **09.30 Angol nyelvlecke** haladóknak – **10.00 Francia nyelvlecke** – **10.30 Orosz nyelvlecke** – **11.00 Játékfilm** – **12.30 Emlékezések** (ism.) – **13.30 Aktualitások** – **13.40 Mi** (ism.) – **14.10 Akkoriban** – **14.15 A rémülettől megdermedve** – Amerikai film (1953) – **16.00 Gyermekműsor** – **16.55 Mini tévéhíradó** – **17.05 Grisu** –

17.30 Családom és egyéb állatfajták – **18.00 Médium** – **18.24 A kereszténység kérdései** – **18.30 Labdarúgás** – **19.00 2x7** – **19.30 Tévéhíradó** – **20.00 Sporthírek**
20.15 Rudi Carrel show – **21.50 Dühkitörés** – Amerikai film (1978) Kirk Douglas főszereplésével – **23.45 Aktualitások** – **23.50 A fortély...** és annak elsajátítása – Angol film (1965) – **01.10 Hírek** – **01.15 Ex Libris**

14.30 Sport – Atlétika – **16.00 Zeneszínpad '89** – **17.00 Szerelmem-csónak** – **17.45 Kinek kellet?** – **18.00 Sinha Moca** – **18.30 Ausztrialek** a körzeti stúdióból – **19.00 Ausztria ma** – **19.30 Tévéhíradó** – **20.00 Kulturális ajánlat**
20.15 A szent iszákos legendája – Joseph Roth azonos című elbeszélése nyomán – **22.00 Aktualitások** – **22.05 Sport** – **22.35 Koronaékszer** – **23.25 X-Large** – Különkiadás – **00.55 Hírek** – **01.00 Ex Libris**

Szeptember 3. vasárnap

07.00 HOUR OF POWER – Egyházi műsor
08.00 FUN FACTORY – A Sky gyermekprogramja
12.00 THE NESCAFE UK TOP 50 – Angol slágerlista
13.00 BEYOND 2000 – Tudományos és technikai újdonságok
14.00 THAT'S INCREDIBLE – Ez hihetetlen! – Emberi furcsaságok
16.00 THE INCREDIBLE HULK – Akciófilmsorozat
17.00 EMERGENCY – Filmsorozat
18.00 ASIAN OPEN SNOOKER – Biliárd
19.00 CYCLING: EDDIE MERCKX GRAND PRIX – Kerékpár Nagydíj
20.00 WOMEN'S EUROPEAN VOLLEYBALL CHAMPIONSHIPS – Női röplabda Európa-bajnokság
21.00 ATHLETICS: REITI '89 – Meghívásos atlétikai verseny
22.00 FOOTBALL – TOP CLUBS – Labdarúgás
24.00 ASIAN OPEN SNOOKER – Biliárd

07.00 SUPERKIDS – Rajzfilmek koránkezőknek, óránként hírek angolul, hollandul, németül
11.00 COCA COLA EUROCHART – Slágerlista
12.00 VIDEOfASHION – Milánó, London és

New York híres divattervezőinek legújabb kreációi hölgyeknek és férfiaknak
12.30 TODAY'S WORLD – Dokumentumfilm
13.00 GEORGE VANDEMAN – IT IS WRITTEN – „Írva vagyon”
13.30 BLAKE'S SEVEN – Sci-fi
14.30 DUNDEE AND THE CULHANE – Filmsorozat
15.30 THE MIX – Szórakoztató egyveleg, zene, video, hírek
18.00 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY – A hét üzleti hírei
18.30 ROVING REPORT – Hírek
19.00 LOOK OUT EUROPE – Magazinműsor
19.30 RICHARD DIAMOND – Krimisorozat
20.00 THE CHART SHOW – Slágerlista
21.00 DEMPSEY AND MAKEPEACE – Filmsorozat
22.00 FEATURE FILMS: PAL JOEY (1957) – Rita Hayworth, Frank Sinatra, Kim Novak parádés szereplésével, George Sidney rendezésében készült a zenés film, utána THE MIX – Szórakoztató egyveleg

00.00 MTV'S METAL HAMMER – A Metal Hammer magazinnal közösen készített rockzenei műsor
01.00 VMA SPOTLIGHT – A legjobb heavy metal videók: Aerosmith, Def Leppard, Guns n' Roses, Metallica
07.00 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
11.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
14.00 MTV'S BRAUN EUROPEAN TOP 20 – Európai videoclippista
15.00 WEEK IN ROCK – A hét kiemelkedő rock- és popeseményei
15.30 MTV CLASSICS – Klasszikus fekete-fehér és csúcstechnológiával készült videoclípek
16.30 RAY COKES videoclip műsora
18.00 MAIKEN WEXO videoclip műsora
20.00 VMA SPOTLIGHT – A legjobb színpadi előadások: Bobby Brown, Def Leppard, Guns n' Roses, Living Colour
20.30 VMA SPOTLIGHT – A legjobb videók: Art of Noise, Paula Abdul, Elvis Costello, The Escape Club, Fine Young Cannibals, Michael Jackson, Jody Watley
21.00 MARCEL VANTHILT videoclip műsora

16.00 L'ECOLE DES FANS – Rajongók iskolája – Szórakoztató műsor
16.45 IMMEDIAS – Ifjúsági műsor
17.15 APOSTROPHES – Bernard Pivot irodalmi műsora
18.30 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírosszefoglaló és időjárásjelentés
18.35 LE GENIE DU FAUX – A hamis géniusz – Négyrészes tévéjáték – 2. rész
19.30 FLASH VARICELLE – Rikító bárányhimlő – Gyermekműsor
20.00 AVIS DE RECHERCHE – Patrick Sabatier szórakoztató műsora

22.00 JOURNAL TELEVISION – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
 22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
 22.30 REPORTAGES – Riportok – Információs magazin
 23.30 SPORT – Sportmagazin – Az év első hat hónapjának legfontosabb eseményei
 00.30 LE QUART D' HEURE DU PROCOPE – Negyedóra a Procope-ban – Sorozat
 01.00 Műsorzárás

09.00 Képiúság – 09.05 A II. világháború (ism.) – 10.35 Heti híradó – 11.00 A sajtó órája – 12.00 Halló Ausztria, halló Bécs – 12.30 Tájékozódás (ism.) – 13.00 Médium (ism.) – 13.25 Sinha Moca – 13.50 Üdvözlét Tirolból – Osztrák film (1964) – 15.20 Tükörképek – 15.35 Muppet-babák – 16.00 Vasárnapi mini tévéhíradó – 16.25 Szünidő Silvóval (befejező rész) – 16.55 Közlekedés gyermekeknek – 17.00 X-Large – Ifjúsági magazin – 18.30 Telt ház – 19.15 Lottóhúzás – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Sporthírek
 20.15 Koncert a szabadsáért – 21.55 Viziók – 22.00 Aida – Verdi operája 4 felvonásban – 00.45 Hírek

09.00 Képiúság – 09.05 Heti kulturális híradó – 09.30 Az én könyvtáramból (4) – 09.55 Az utolsó felvonás – A II. világháború kitörése – 11.45 Klasszikus zene a várban – 13.00 Haza, idegen haza – 13.20 Ezer mesteremű – 13.30 Képek Ausztriából – 14.30 2x7 (ism.) – 15.00 Sportdelután – 17.15 Idősek klubja – 18.00 Sinha Moca – 18.30 Ausztria-kép a körzeti stúdióból – 18.55 Krisztus ma – 19.00 Ausztria ma – 19.30 Tévéhíradó – 19.48 Jogi esetek
 20.15 Ágyúgolyó-futam – Amerikai film (1981) – 21.45 A reklám egykor és ma – 21.50 Aktualitások – 21.55 A gazfickó – Olasz film (1973) – 23.30 Chicago 1930 – 00.15 Sport – 00.20 Hírek

13.55 GENERAL HOSPITAL – Filmsorozat
 14.50 AS THE WORLD TURNS – Megfordul a világ – Tévéfilmsorozat
 15.45 LOVING – Szeretet – Tévéfilmsorozat
 16.15 YOUNG DOCTORS – Filmsorozat
 17.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
 18.00 INTERNATIONAL MOTOR SPORT – Nemzetközi motorsport összefoglaló
 19.00 WOMEN'S EUROPEAN VOLLEYBALL CHAMPIONSHIPS – Női röplabda Európa-bajnokság
 20.00 ASIAN OPEN SNOOKER – Biliárd
 21.00 EUROSPORT – WHAT A WEEK! – Sportösszefoglaló az elmúlt hét eseményeiből
 22.00 FOOTBALL – TOP CLUBS – Labdarúgás
 23.00 RINGSIDE: SUPERBOUNTS – A ringben Leonard és Benitez
 24.00 ASIAN OPEN SNOOKER – Biliárd

07.00 DAYBREAK – Politikai és üzleti hírek, sporthírek, időjárásjelentés mindennap reggel 7-től 8-ig
 08.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg sok zenével, hírek, pletykák a popzene és a szórakoztatás világából, vetélkedő, főzési ötletek, óránként hírek
 15.30 CHART ATTACK – Poplista
 16.30 ON THE AIR – Telefonos vetélkedő óriási nyereményekkel, zene, rajzfilmek, szórakoztató filmek, mindennap híres vendégek
 18.30 OFF THE WALL – Popzenei hírek, érdekességek
 19.30 THE LLOYD BRIDGES SHOW – Adam Shepherd újságíró sorozata
 20.00 HIGH CHAPARRAL – Kalandfilmsorozat
 20.55 DICK POWELL THEATRE – Filmsorozat
 21.50 WORLD NEWS – Hírek angolul, németül, hollandul
 22.00 THE DISCOVERY ZONE – THE NILE – A Nílus – Természetfilm
 23.00 OXFORD SCIENTIFIC FILMS: FLIGHTS OF FANCY – Képzeltrepülés – Tudományos film
 00.00 WORLD NEWS AND WEATHER – Hírek, időjárásjelentés, utána: THE MIX – Szórakoztató egyveleg, benne: slágerlista

00.00 XPO – Videoclip újdonságok
 01.00 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
 07.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
 12.00 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
 12.30 WEEK IN ROCK – A hét kiemelkedő rock- és popeseményei
 13.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
 15.00 YO! MIX – Vidám zenés műsor
 15.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
 17.00 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenéi hírek
 17.15 3 FROM 1 AT 5 – Egy művész három legújabb videója – Cars
 17.30 MAIKEN WEXO videoclip műsora
 18.00 VMA SPOTLIGHT – A legjobban koreografált videók: Paula Abdul, Bobby Brown, Michael Jackson, New Kids on the Block
 18.30 CLUB MTV

19.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
 19.30 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
 20.00 RAY COKES videoclip műsora
 22.15 VMA SPOTLIGHT – A legjobb videók: Fine Young Cannibals, Michael Jackson, Madonna, Steve Winwood, Neil Young
 22.45 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenéi hírek
 23.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
 23.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora

16.05 REPORTAGES – Riportok – Információs magazin
 17.00 SPORT – Sportmagazin
 18.05 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.10 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 18.30 L'IMAGINATION AU GALOP – Elszabadult képzelet – Ifjúsági műsor
 19.00 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – Nyelvi fejtörőjáték
 19.30 LES CARNETS DE L'AVENTURE – Kalandfüzetek – Magazin
 20.00 BEAU ET CHAUD – Szépség és forróság – Nyári szórakoztató műsor
 21.00 NOUVEAU MONDE – Újvilág – Heti kanadai krónika
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
 22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
 22.30 LA ROUTE DES VACANCES – Szünidei kirándulás – Magazin természetjáróknak
 23.05 ACTUEL – Aktualitások – A modern társadalom
 23.50 FIGURES – Alakok – Jacques Chancel vendége: Eric Naoumoff zongoraművész
 00.50 Műsorzárás

09.00 Képiúság – 09.05 Sinha Moca (ism.) – 09.30 Ausztriai képek (ism.) – 10.00 Iskolatévő – 10.30 Játékfilm – 12.00 Az agy (8., befejező rész) – 13.00 Aktualitások – 13.05 Jogi esetek – 13.35 Heti híradó (ism.) – 14.00 Gentleman Jim – Amerikai film (1942) – 15.35 Am Dam Des – 16.00 Kincs a senki földjén – 16.50 Játék – 16.55 Mini tévéhíradó – 17.05 Új 26 részes sorozat: Kum Kum – 17.35 Szövetségi verseny – 18.00 Mi – 18.30 Telt ház (befejező rész) – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Sporthírek
 20.15 Hétfői sport – 21.08 Főzőcske – 21.15 Magnum – 22.00 Oldalpillantások – 22.10 Vad földieper – Svájci film (1957) – 23.40 Chicago 1930 – 00.25 Aktualitások

16.00 Akkoriban – 16.45 A föld él (7) – 17.30 Hársfa utca – 18.00 Sinha Moca – 18.30 Kívánságműsor – 19.00 Körzeti műsor – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Kulturális ajánlat
 20.15 A vidéki orvos (8) – 21.08 Főzőcske – 21.15 Schilling – 22.00 Tévéhíradó (2) – 22.25 A tabu félelem (1) – 23.10 Éjszakai stúdió – 00.10 Aktualitások

Szeptember 5. kedd

06.30 EUROPEAN BUSINESS CHANNEL – Üzleti, gazdasági, pénzügyi hírek
 07.00 THE DJ KAT SHOW – Gyermekműsor
 09.30 PANEL POT POURRI – Vetélkedő, közben: CARD SHARKS, JACKPOT, SUPER PASSWORD
 11.00 THE SULLIVANS – Tévéfilmsorozat
 11.30 SKY BY DAY – A Sky nappal – Magazinműsor
 12.30 A PROBLEM SHARED – Életvezetési tanácsok
 13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
 13.55 GENERAL HOSPITAL – Filmsorozat
 14.50 AS THE WORLD TURNS – Megfordul a világ – Tévéfilmsorozat
 15.45 LOVING – Szeretet – Tévéfilmsorozat
 16.15 YOUNG DOCTORS – Filmsorozat
 17.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
 18.00 EUROSPORT – WHAT A WEEK! – Sportösszefoglaló az elmúlt hét eseményeiből
 19.00 WOMEN'S EUROPEAN VOLLEYBALL CHAMPIONSHIPS – Női röplabda Európa-bajnokság
 20.00 MOTORCYCLING: SUPER-CROSS WORLD CHAMPIONSHIPS – Motorkerékpár világbajnokság
 21.00 ATHLETICS GRAND PRIX FINAL – Atlétikai Nagydíj döntő
 23.00 ASIAN OPEN SNOOKER – Biliárd, döntő

07.00 DAYBREAK
 08.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg
 15.30 NINO FIRETTO zenés műsora
 16.30 ON THE AIR – Szórakoztató műsor
 18.30 THE ROCK OF EUROPE – Popzenei hírek, koncertek, érdekességek Európából
 19.30 THE LLOYD BRIDGES SHOW – Adam Shepherd sorozata
 20.00 SUPER SPORTS NIGHT: EUROPEAN SNOOKER – Európai biliárd
 21.00 WORLD NEWS AND WEATHER – Hírek, időjárásjelentés
 22.00 SUPER SPORTS NIGHT: NBA BASKETBALL – Amerikai kosárlabda
 23.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg
 00.00 WORLD NEWS AND WEATHER – Hírek, időjárásjelentés, utána: THE MIX – Szórakoztató egyveleg

00.00 MTV – SOLID ROCK – Rockzenei műsor
 01.00 CLUB MTV – Julie Brown műsora a Palladiumból
 01.30 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
 07.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
 12.00 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
 12.30 KRISTIANE BACKER videoclip műsora

Szeptember 4. hétfő

06.30 EUROPEAN BUSINESS CHANNEL – Üzleti, gazdasági, pénzügyi hírek
 07.00 THE DJ KAT SHOW – Gyermekműsor, közben SEVEN LITTLE AUSTRALIANS – Hét kis ausztrál – Sorozat
 09.30 PANEL POT POURRI – Vetélkedő, közben: CARD SHARKS, JACKPOT, SUPER PASSWORD
 11.00 THE SULLIVANS – Tévéfilmsorozat
 11.30 SKY BY DAY – A Sky nappal – Magazinműsor
 12.30 A PROBLEM SHARED – Életvezetési tanácsok Claire Rayner vezetésével
 13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény

15.00 YO! MIX – Vidám zenés műsor
 15.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
 17.00 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
 17.15 3 FROM 1 AT 5 – Egy művész három legújabb videója – Rod Stewart
 17.30 MAIKEN WEXO videoclip műsora
 18.00 VMA SPOTLIGHT – A legjobb videók (l. hétfő 22.15)
 18.30 CLUB MTV
 19.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
 19.30 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
 20.00 MTV'S BRAUN EUROPEAN TOP 20 – Európai cliplista
 21.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
 22.15 VMA SPOTLIGHT – A legjobb férfi videók (l. 2-án 20.00)
 22.45 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
 23.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
 23.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora

16.05 BEAU ET CHAUD – Szépség és forrás – Szórakoztató műsor
 17.05 NOUVEAU MONDE – Újvilág – Heti kanadai krónika
 18.05 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.10 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 18.30 L'IMAGINATION AU GALOP – Elszabadult képzelet – Ifjúsági műsor
 19.00 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – Nyelvi fejtörőjáték
 19.30 TRENTE MILLIONS D'AMIS – Harmincmillió barát – Műsor a háziállatokról
 20.00 LA MARCHÉ DU SIECLE – A század fejlődése – Tiltott ártatlanság
 22.00 JOURNAL TELEVEISE – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
 22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
 22.30 CINE-CLUB – Filmklub – Partir de Maurice Tourneur – Maurice Tourneur utazása
 00.05 LA CHANCE AUX CHANSONS – Sanzonról sanzonra – Szórakoztató műsor
 00.30 Műsorzárás

09.00 Képszerűség – 09.05 Sinha Moca (ism.) – 09.30 Angol nyelvlecké haladóknak – 10.00 Iskolatévé – 10.30 Játékfilm – 12.10 Hétfői sport (ism.) – 13.00 Aktualitások – 13.10 Mi (ism.) – 13.40 Különprogram – 13.50 Leszálás Párizsban – NSZK-francia film (1955) – 15.35 Am Dam Des – 16.00 Kincs a senki földjén – 16.50 Játék – 16.55 Mini tévéhíradó – 17.05 Wickie és az erős emberek – 17.30 Mini találkozó – 18.00 Mi – 18.30 Új 29 részes sorozat: Soko 5113 – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Sporthírek
 20.15 Univerzum: Az emberevő tigris – 21.15 Dallas – 22.00 Oldalpillantások – 22.55 Bumeráng – Amerikai film (1947) – 23.15 Chicago 1930 – 00.00 Aktualitások

Az FS1 és az FS2
 – az osztrák televízió műsorai –
 hagyományos antennával foghatók.

16.55 Akkoriban – 17.00 Iskolatévé – 17.30 Tájékozódás – 18.00 Sinha Moca – 18.30 Kivánságműsor – 19.00 Körzeti műsor – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Kulturális ajánlat
 20.15 Csilingelő Ausztria – 21.07 A külföld hírei – 22.00 Tévéhíradó (2) – 22.25 Club 2 – Hírek

Szeptember 6. szerda

06.30 EUROPEAN BUSINESS CHANNEL – Üzleti, gazdasági, pénzügyi hírek
 07.00 THE DJ KAT SHOW – Gyermekműsor, közben SEVEN LITTLE AUSTRALIANS – Hét kis ausztrál
 09.30 PANEL POT POURRI – Vetélkedő, közben: CARD SHARKS, JACKPOT, SUPER PASSWORD
 11.00 THE SULLIVANS – Tévéfilmsorozat
 11.30 SKY BY DAY – A Sky nappal – Magazinműsor
 12.30 A PROBLEM SHARED – Életvezetési tanácsok
 13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
 13.55 GENERAL HOSPITAL – Filmsorozat
 14.50 AS THE WORLD TURNS – Megfordul a világ – Tévéfilmsorozat
 15.45 LOVING – Szeretet – Tévéfilmsorozat
 16.15 YOUNG DOCTORS – Filmsorozat
 17.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
 18.00 TRANS WORLD SPORT – Sporthírek, eredmények, riportok
 19.00 WOMEN'S EUROPEAN VOLLEYBALL CHAMPIONSHIPS – Női röplabda Európa-bajnokság
 20.00 WORLD POLO CHAMPIONSHIPS – Lovaspólvilág-bajnokság
 21.00 WOMEN'S EUROPEAN GOLF TOUR – Golf
 21.30 INTERNATIONAL CANOE AND KAYAK DESCENT – Nemzetközi kajak-kenu lesiklás
 22.00 ALL IRELAND HURLING FINALS – Ír hoki-döntő
 23.00 WORLD CUP FOOTBALL – Labdarúgás
 01.00 EUROPEAN COMMUNITY CYCLING TOUR – Európai kerékpártúra

07.00 DAYBREAK
 08.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg
 15.00 LOOK OUT EUROPE – Adeline Van Lier műsora
 15.30 THE GLOBAL CHART SHOW – Popzenei műsor
 16.30 ON THE AIR – Szórakoztató műsor
 18.30 TRANSMISSION – Angol popzenei műsor
 19.30 THE LLOYD BRIDGES SHOW – Adam Shepherd sorozata
 20.00 CINEMA CLASSICS: ETERNALLY YOURS (1939) – „Örökké a tiéd” – Vigjáték – A bűvész felesége attól tart, férjét jobban érdeklik trükkjei, mint a házassága. Rendezte: Tay Garnett
 21.50 WORLD NEWS – Hírek angolul, németül és hollandul
 22.00 BURKE'S LAW – Krimisorozat
 22.55 BARNABY JONES – Krimisorozat
 23.50 THE MIX – Szórakoztató egyveleg

00.00 EUROBREAKOUT – Népszerű slágerek Európában
 01.00 CLUB MTV – Julie Brown műsora
 01.30 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
 07.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
 12.00 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
 12.30 XPO – Videoclip újdonságok
 13.30 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
 15.00 YO! MIX – Vidám zenés műsor
 15.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
 17.00 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
 17.15 3 FROM 1 AT 5 – Egy művész három legújabb videója – Tina Turner
 17.30 MAIKEN WEXO videoclip műsora
 18.00 VMA SPOTLIGHT – A legjobb női videók (l. 2-án 20.30)
 18.30 CLUB MTV
 19.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
 19.30 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
 20.00 US TOP 20 COUNTDOWN – Amerikai cliplista
 22.00 RAY COKES videoclip műsora
 22.15 VMA SPOTLIGHT – A legjobb együttesek: Fine Young Cannibals, Living Colour, Guns n' Roses, Traveling Wilburys

22.45 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
 23.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
 23.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora

16.05 LA MARCHÉ DU SIECLE – A század fejlődése – Tiltott ártatlanság
 18.05 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.10 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 18.30 L'IMAGINATION AU GALOP – Elszabadult képzelet – Ifjúsági műsor
 19.00 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – Nyelvi fejtörőjáték
 19.30 LES ANIMAUX DU MONDE – A világ állatai – Magazin
 20.00 LES ARTISTES NAIFS SUISSE – Svájci naiv művészek – 1. rész
 20.55 JAZZ IN – Zene
 21.15 ECHO – Gazdasági magazin
 22.00 JOURNAL TELEVEISE – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
 22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
 22.35 LA SUISSE ET LA GUERRE – Svájc és a háború – 13 részes dokumentumfilm-sorozat – 7. rész
 23.20 POUR UNE CHANSON – Egy dalért – Hatrészes dokumentumfilm a quebeci dalokról
 00.20 MUSIQUE CLASSIQUE – Komolyzene
 01.00 Műsorzárás

09.00 Képszerűség – 09.05 Sinha Moca (ism.) – 09.30 Francia nyelvlecké – 10.00 Iskolatévé – 10.30 Játékfilm – 12.05 A külföld hírei (ism.) – 13.00 Aktualitások – 13.10 Mi (ism.) – 13.40 Különprogram – 13.50 Románc az Orient expresszen – Angol film (1984/85) – 15.35 Kasperl – 16.00 Kincs a senki földjén – 16.50 Játék – 16.55 Mini tévéhíradó – 17.05 Jack és Jill – 17.30 Pillantás a határokon túlra – 18.00 Mi – 18.30 Soko 5113 – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Sporthírek
 20.15 Az Édentől keletre – Amerikai film (1955) – 22.05 Oldalpillantások – 22.10 Tánitók – Amerikai film (1984) – 00.05 Aktualitások – 00.10 Chicago 1930 – 00.55 Hírek

16.55 Akkoriban – 17.00 Építkezni, lakni, élni (1) – 17.30 Tájak és emberek – 18.00 Sinha Moca – 18.30 Kivánságműsor – 19.00 Körzeti műsor – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Kulturális ajánlat
 20.15 A szerencsetében – Színházi előadás – 22.00 Tévéhíradó (2) – 22.25 1-2-X (totó) – 22.30 Teleszkóp – 23.15 Jour Fixe – 00.15 Dzsessz nyáron – 01.15 Hírek

Videnco GmbH

VIDEÓ·ELEKTRONIKA·COMPUTER

LINDENGASSE 29., A—1070 WIEN

Telex: 135042

Telefax: 00-43-1-966174

Telefon: 00-43-1-939411 és 00-43-1-937385

Felhívjuk a figyelmet,
 hogy lapunk bármely részének másolása,
 a másolatok terjesztése jogsértés.

Szeptember 7. csütörtök

06.30 EUROPEAN BUSINESS CHANNEL – Üzleti, gazdasági, pénzügyi hírek
07.00 THE DJ KAT SHOW – Gyermekműsor, közben SEVEN LITTLE AUSTRALIANS – Hét kis ausztrál
09.30 PANEL POT POURRI – Vetélkedő, közben: CARD SHARKS, JACKPOT, SUPER PASSWORD
11.00 THE SULLIVANS – Tévéfilmsorozat
11.30 SKY BY DAY – A Sky nappal – Magazinműsor
12.30 A PROBLEM SHARED – Életvezetési tanácsok
13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
13.55 GENERAL HOSPITAL – Filmsorozat
14.50 AS THE WORLD TURNS – Megfordul a világ – Tévéfilmsorozat
15.45 LOVING – Szeretet – Tévéfilmsorozat
16.15 YOUNG DOCTORS – Filmsorozat
17.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
18.00 MOBIL MOTOR NEWS – Autó-motor hírek
18.30 SURFER MAGAZINE – Szörfmagazin
19.00 WOMEN'S EUROPEAN VOLLEYBALL CHAMPIONSHIPS – Női röplabda Európa-bajnokság
20.00 WORLD POLO CHAMPIONSHIPS – Lovaspólvilágverseny
21.00 WORLD CUP BADMINTON – Tollaslabda világbajnokság
22.00 INDY CAR WORLD SERIES – Autóverseny az USA-ból
23.00 AUSTRALIAN RULES FOOTBALL – Ausztrál foci
01.00 EUROPEAN COMMUNITY CYCLING TOUR – Európai kerékpárverseny

07.00 DAYBREAK
08.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg
15.30 THE ROCK OF EUROPE – Rockzene
16.30 ON THE AIR – Szórakoztató műsor
18.30 NINO FIRETTO – A zenés szórakoztató műsor házigazdája Nino Firetto
19.30 THE LLOYD BRIDGES SHOW
20.00 THURSDAY NIGHT MOVIES: WAGON MASTER (1950) – A kalandfilm Észak-Amerika csodálatos tájain játszódik. Két „vándormadár” meséli el utazását. Rendezte: John Ford
21.50 WORLD NEWS
22.00 KINO KLUB: MRS R'S DAUGHTER (1979) – Mrs R. lánya – A film egy nőről szól, akit megerőszakoltak és mindent elkövet lánya apjának felkutatására. Rendezte: Dan Curtis
23.45 LOOK OUT EUROPE
00.15 WORLD NEWS AND WEATHER – Hírek, időjárásjelentés, utána: THE MIX – Divat, zene, hírek

Felhívjuk a figyelmet, hogy lapunk bármely részének másolása, a másolatok terjesztése jogsértés.

00.00 YO! – Sophie Bramly vidám showműsora
00.30 MTV – FUNK MIX
01.00 CLUB MTV – Julie Brown műsora a Palladiumból
01.30 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
03.00 THE VIDEO MUSIC AWARDS – Díjazott videók
05.00 NIGHT VIDEOS
07.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
12.00 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
12.30 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
15.00 YO! MIX – Vidám zenés műsor
15.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
17.00 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
17.15 3 FROM 1 AT 5 – Egy művész három legújabb videója – Robert Palmer
17.30 MAIKEN WEXO videoclip műsora
18.30 CLUB MTV
19.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
19.30 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
20.00 THE VIDEO MUSIC AWARDS
22.30 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
22.45 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
23.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
23.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora

16.05 LES ARTISTES NAIFS SUISSE – Svájci naiv művészek – 2. rész
17.00 JAZZ IN – Zene
17.20 ECHO – Gazdasági magazin
18.05 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
18.10 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
18.30 L'IMAGINATION AU GALOP – Elszabadult képzelet – Ifjúsági műsor
19.00 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – Nyelvi fejtörőjáték
19.30 HISTOIRES NATURELLES – Vadászok és halászkok műsora
20.00 CINE-CLUB – Filmklub – J'ai souvenir de Gibraltar – Gibraltári emlékek
21.40 PAPIER GLACE – Csillag papiros – Divat, dekoráció és nem mindennapi ötletek
22.00 JOURNAL TELEVISE – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
22.30 APOSTROPHES – Bernard Pivot irodalmi műsora
23.45 EDITION SPECIALE – Különkiadás – Claude Sérillon műsora
00.45 Műsorzárás

09.00 Képűjság – 09.05 Sinha Moca (ism.) – 09.30 Tájak és emberek (ism.) – 10.00 Iskolatevé – 10.30 Játékfilm – 12.15 Idősek klubja (ism.) – 13.00 Aktualitások – 13.10 Mi (ism.) – 13.40 Különprogram – 13.50 Kitérés –

Amerikai film (1979) – 15.35 Am Dam Des – 16.00 Kincs a senki földjén – 16.50 Játék – 16.55 Mini tévéhíradó – 17.05 Niklaas – 17.30 Mini lexikon – 18.00 Mi – 18.30 Soko 5113 – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Sporthírek
20.15 Mi lenne, ha... – 21.45 Oldalpillantások – 21.50 Videotéka: Kurt Roidl menyasszonyai – 23.30 Chicago 1930 – 00.15 Aktualitások

17.10 Akkoriban – 17.15 Találkozó állatokkal és emberekkel – 18.00 Sinha Moca – 18.30 Kívánságműsor – 18.55 Lottóstúdió – 19.00 Körzeti műsor – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Kulturális ajánlat
20.15 Hazai tudósítások – 21.05 Spektrum: Nemzetközi nyári akadémia – 22.00 Tévéhíradó (2) – 22.25 Club 2 – Hírek

Szeptember 8. péntek

06.30 EUROPEAN BUSINESS CHANNEL – Üzleti, gazdasági, pénzügyi hírek
07.00 THE DJ KAT SHOW – Gyermekműsor, közben: SEVEN LITTLE AUSTRALIAN – Hét kis ausztrál
09.30 PANEL POT POURRI – Vetélkedő, közben: CARD SHARKS, JACKPOT, SUPER PASSWORD
11.00 THE SULLIVANS – Tévéfilmsorozat
11.30 SKY BY DAY – A Sky nappal – Magazinműsor
12.30 A PROBLEM SHARED – Életvezetési tanácsok Claire Rayner vezetésével
13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
13.55 GENERAL HOSPITAL – Filmsorozat
14.50 AS THE WORLD TURNS – Megfordul a világ – Tévéfilmsorozat
15.45 LOVING – Szeretet – Tévéfilmsorozat
16.15 YOUNG DOCTORS – Filmsorozat
17.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
18.00 MAJOR LEAGUE BASEBALL
19.00 WOMEN'S EUROPEAN VOLLEYBALL CHAMPIONSHIPS – Női röplabda Európa-bajnokság
20.00 ATHLETIC WORLD CUP FINAL – Atlétikai világbajnokság
22.00 PANASONIC EUROPEAN OPEN GOLF – Golf
24.00 AUSTRALIAN RUGBY LEAGUE – Ausztrál rögbi
01.00 EUROPEAN COMMUNITY CYCLING TOUR – Európai kerékpártúra
01.30 WEIGHTLIFTING WORLD CHAMPIONSHIPS – Súlyemelő világbajnokság

07.00 DAYBREAK
08.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg
15.30 OFF THE WALL – Zenés műsor
16.30 ON THE AIR – Szórakoztató műsor
18.30 THE GLOBAL CHART SHOW – Zenés utazás a világ körül
19.30 THE LLOYD BRIDGES SHOW
20.00 TOURISTIC MAGAZINE – Német műsor utazóknak

20.25 HOLLYWOOD INSIDER – Pletykák szupersztárok hétköznapjairól
20.50 TRANSMISSION – Zene
21.45 WORLD NEWS AND WEATHER – Hírek, időjárásjelentés
22.00 CHART ATTACK – Poplista
23.00 IN CONCERT – Különleges koncertfelvételek
00.00 WORLD NEWS AND WEATHER – Hírek, időjárásjelentés, utána: THE MIX – Szórakoztató egyveleg

00.00 YOUR SCENE – AWAY FROM THE PULSEBEAT – Elszakadás a ritmikus beatzenétől
01.00 CLUB MTV – Julie Brown műsora a Palladiumból
01.30 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
07.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
12.00 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
12.30 MTV HALF-HOUR COMEDY SHOW – Vidám showműsor
13.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
15.00 YO! MIX – Vidám zenés műsor
15.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
17.00 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
17.15 3 FROM 1 AT 5 – Egy művész három legújabb videója – Don Henley
17.30 MAIKEN WEXO videoclip műsora
18.30 CLUB MTV – Julie Brown műsora
19.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
19.30 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
20.00 XPO – Videoclip újdonságok
21.00 YO! – Sophie Bramly műsora
21.30 RAY COKES videoclip műsora
22.45 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
23.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
23.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora

16.05 L'ENFANT ET LES SORTILEGES – A gyermek és a varázslatok – Ravel operája
17.05 MON VAUCLUSE EN PROVENCE
18.05 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
18.10 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
18.30 L'IMAGINATION AU GALOP – Elszabadult képzelet – Ifjúsági műsor
19.00 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – Nyelvi fejtörőjáték
19.30 MONTAGNE – Hegymászók magazinja
20.00 L'INTERVIEW – Az interjú – T. Tollin bűnügyi játéka
20.55 DOCUMENTAIRE – Dokumentumfilm
21.10 JAZZ – Közreműködik: Patrice Caratini
21.40 LE DIVAN – Kerevet – Henri Chapier mai vendége: Robin Renucci
22.00 JOURNAL TELEVISE – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
22.30 TERRITOIRES – Vidékek
23.10 SPORTS LOISIRS – Sport és szabadidő
00.00 DU COTE DE CHEZ FRED – Frédéric Mitterrand műsora
01.00 Műsorzárás

09.00 Képüjság – **09.05** Sinha Moca (ism.) – **09.30** Orosz nyelvlecke – **10.00** Iskolatévé – **10.30** Játékfilm – **12.10** Hazai tudósítások (ism.) – **13.00** Aktualitások – **13.10** Mi (ism.) – **13.40** Különprogram – **14.00** Twist Olivér – Angol film (1948) – **15.35** Am Dam Des – **16.00** Kincs a senki földjén – **16.50** Játék – **16.55** Mini tévéhíradó – **17.05** Gadget felügyelő – **17.30** Mini kvíz – **18.00** Mi – **18.30** Soko 5113 – **19.30** Tévéhíradó – **20.00** Sport-hírek
20.15 Megoldatlan bűnügyek – **21.20** Új 22 részes sorozat: Dinasztiák – A Denver klán – **22.05** Oldalpillantások – **22.10** Trailer – Filmbarátok műsora – **22.40** A fegyver órája – Amerikai film (1967) – **00.25** Aktualitások – **00.30** Chicago 1930 – **01.15** Hírek

16.35 Akkoriban – **16.40** Sherlock Holmes kalandjai (befejező rész) – **18.00** Sinha Moca – **18.30** Kivánságműsor – **19.00** Körzeti műsor – **19.30** Tévéhíradó – **20.00** Kulturális ajánlat
20.15 Look – **21.20** Tárgy: Intifada – **22.00** Tévéhíradó (2) – **22.20** Sport – benne: labdarúgás – **22.55** Művészeti érdekességek – **02.00** Hírek

Szeptember 9. szombat

07.00 THE NESCAFE UK TOP 50 – Angol slágerlista
08.00 FUN FACTORY – A Sky gyermekprogramja
12.00 TRANS WORLD SPORT – Sportmagazin
13.00 FRANK BOUGH'S WORLD – Sorozat
14.00 JAMESON'S WEEK – Derek Jameson műsora
15.00 ALL AMERICAN WRESTLING – Pankráción
16.00 THE BIONIC WOMAN – Akciófilm-sorozat
17.00 THE NESCAFE UK TOP 50 – Angol slágerlista
18.00 WOMEN'S EUROPEAN VOLLEYBALL CHAMPIONSHIPS – Női röplabda Európa-bajnokság
19.00 ATHLETICS WORLD CUP FINAL – Atlétikai világbajnokság döntő
22.00 PANASONIC EUROPEAN OPEN GOLF – Golf
24.00 FOOTBALL – TOP CLUBS – Labdarúgás
01.00 EUROPEAN COMMUNITY CYCLING TOUR – Európai kerékpártúra
01.30 WEIGHTLIFTING WORLD CHAMPIONSHIPS – Súlyemelő világbajnokság

Az FS1 és az FS2 – az osztrák televízió műsorai – hagyományos antennával foghatók.

07.00 SUPERKIDS – Rajzfilmek lebilincselő kavalkádja (Gi Joe, Robotech, Ghostbusters, Heathcliff, Captain Harlock)
11.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg sok zenével – Hírek, pletykák a popzene és a szórakoztatás világából – Sport – Óránként hírek, közben:
12.00 TOURISTIC MAGAZINE – Német műsor utazóknak
13.00 HOLLYWOOD INSIDER – Pletykák szupersztárok hétköznapijairól
14.00 CHARLIE CHAPLIN
15.00 CARRY ON LAUGHING – Komédia
16.00 WANTED: DEAD OR ALIVE – Elve vagy halva – Kalandfilmsorozat
17.30 COCA-COLA EUROCHART – Slágerlista
18.30 SPORT: NBA BASKETBALL – Amerikai kosárlabda
19.30 HONEY WEST – „Édes nyugat” – Bűnügyi sorozat
20.00 CLASSIC MOVIES: BENEATH THE TWELVE MILE REEF (1953) – „A tizenkét mérföldes zátony alatt” – Az amerikai filmben gyilkos verseny folyik a tenger fenekén lévő tengeri szivacsokért
22.05 CELEBRITY – Filmsorozat
23.50 LATE NIGHT MOVIES: TULSA (1949) – Melodráma, amelyben egy tüzes gazdag nő csak akkor ismeri fel az emberi értékeket, amikor rájön, hogy elveszitheti a szeretett férfit; utána: THE MIX – Szórakoztató egyveleg

00.00 MTV – EROTIKA – Késő éjszakai videoműsor
01.00 CLUB MTV – Julie Brown műsora a Palladiumból
01.30 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
07.00 MTV! NON STOP PURE POP – Non-stop popzene
10.00 YO! MIX – Vidám zenés műsor
10.30 CLUB MTV – Julie Brown műsora
11.00 MAIKEN WEXO videoclip műsora
17.00 US TOP 20 COUNTDOWN – Amerikai cliplista
19.00 WEEK IN ROCK – A hét kiemelkedő rock- és popeseményei
19.30 REMOTE CONTROL – Vidám vetélődőműsor
20.00 MTV SPOTLIGHT – Rivaldafényben a New Order
20.30 PARTY ZONE – Három és fél órás tánczenei videoműsor

16.10 THALASSA – Tengeri magazin
17.00 CONCOURS DES JEUNES SOLISTES – Fiatal szólisták vetélkedője – Döntő
18.30 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
19.30 TURQUIE PROFONDE – Végtelen Törökország – Utazás Közép-Ázsia belsejébe
20.00 C'EST A VOIR – Információs magazin – A téma ezúttal a kokain
20.55 POUR ILLUSTRER MAGRITTE – Dali, Penrose és Melly beszélnek a híres festő munkáiról
22.00 JOURNAL TELEVISE – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése

22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
22.30 LE POIDS DE LA MEDECINE – Az orvostudomány fontos kérdései
23.30 CHASSEURS D'ORGUES – Az orgona mesterei
00.10 SUR LES TRACES DE KARL MARX – Karl Marx nyomában – 2. rész – Száműzetés és királyság
00.45 Műsorzárás

09.00 Képüjság – **09.05** Sinha Moca (ism.) – **09.30** Angol nyelvlecke haladóknak – **10.00** Francia nyelvlecke – **10.30** Orosz nyelvlecke – **11.00** Játékfilm – **12.30** Éjszakai stúdió (ism.) – **13.30** Aktualitások – **13.40** Mi (ism.) – **14.10** Különprogram – **14.30** Sabine és a 100 férfi – NSZK-film (1960) – **16.00** Gyermekművelő – **16.55** Mini tévéhíradó – **17.05** Bábok – **17.30** Családom és egyéb állatfajták – **18.00** Pan-Optikum – **18.24** A kereszténység kérdései – **18.30** Labdarúgás – **19.00** 2x7 – **19.30** Tévéhíradó – **20.00** Sporthírek
20.15 Ön közli kívánságát – mi lejtátszuk – **21.50** Sadistico (Play Misty for me) – Amerikai film (1971) – **23.30** Aktualitások – **23.35** Kobra király – Amerikai film (1981) – **01.05** Hírek – **01.10** Ex Libris

14.30 Sport – Atlétika – **16.00** Mei liabste Weis – **17.00** Szerellem-csónak – **17.45** Kinek kellek? – **18.00** Sinha Moca – **18.30** Ausztraliák a körzeti stúdióból – **19.00** Ausztria ma – **19.30** Tévéhíradó – **20.00** Kulturális ajánlat
20.15 Mary Phagan balladája – Amerikai film (1987) – **22.05** Aktualitások – **22.10** Sport – **22.45** A koronaékszer – **23.35** Élőben szombaton – Popzene, kvízzjáték – **01.05** Hírek – **01.10** Ex Libris

Szeptember 10. vasárnap

07.00 THE HOUR OF POWER – Egyházi műsor
08.00 FUN FACTORY – A Sky gyermekprogramja
12.00 THE NESCAFE UK TOP 50 – Slágerlista
13.00 BEYOND 2000 – Tudományos és technikai újdonságok
14.00 THAT'S INCREDIBLE – Ez hihetetlen! – Emberi furcsaságok
15.00 WWF SUPERSTARS OF WRESTLING – A pankráción szupersztárjai
16.00 INCREDIBLE HULK – Filmsorozat
17.00 EMERGENCY – Filmsorozat
18.00 FORMULA 1 MOTOR RACING GRAND PRIX – Forma-1 autóverseny Olaszországból
19.30 ATHLETICS WORLD CUP FINAL – Atlétikai világbajnokság döntő
21.30 PANASONIC EUROPEAN OPEN GOLF – Golf

24.00 FOOTBALL – TOP CLUBS – Labdarúgás
01.00 EUROPEAN COMMUNITY CYCLING TOUR – Európai kerékpártúra

07.00 SUPERKIDS – Rajzfilmek koránélőknek, óránként hírek angolul, hollandul, németül
11.00 COCA COLA EUROCHART – Slágerlista
12.00 VIDEOFASHION – Milánó, London és New York híres divattervezőinek legújabb kreációi hölgyeknek és férfiaknak
12.30 TODAY'S WORLD – Dokumentumfilm
13.00 GEORGE VANDEMAN – IT IS WRITTEN – „Irva vagyon”
13.30 BLAKE'S SEVEN – Sci-fi
14.30 DUNDEE AND THE CULHANE – Sorozat
15.30 THE MIX – Szórakoztató egyveleg
18.00 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY – A hét üzleti hírei
18.30 ROVING REPORT
19.00 LOOK OUT EUROPE
19.30 RICHARD DIAMOND – Bűnügyi sorozat
19.55 WEATHER – Időjárásjelentés
20.00 THE CHART SHOW – Slágerlista
21.00 DEMPSEY AND MAKEPEACE – Bűnügyi sorozat
21.55 WEATHER REPORT
22.00 FEATURE FILMS: PICNIC (1955) – A filmet Joshua Logan rendezte. Szereplők: William Holden, Rosalind Russell, Kim Novak – Egy közismert „vándormadar” rövid időre megszakítja útját Kansasban
00.30 THE MIX – Szórakoztató egyveleg

00.00 MTV'S METAL HAMMER – A Metal Hammer magazinnal közösen készített rockzenei műsor
01.00 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
07.00 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
11.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
14.00 MTV'S BRAUN EUROPEAN TOP 20 – Európai videoclplista
15.00 WEEK IN ROCK – A hét kiemelkedő rock- és popeseményei
15.30 MTV CLASSICS – Klasszikus fekete-fehér és csúcstechnológiával készült videoclpepek
16.30 RAY COKES videoclip műsora
18.00 MAIKEN WEXO videoclip műsora
21.00 MARCEL VANTHILT videoclip műsora

16.05 L'ECOLE DES FANS – Rajongók iskolája – Szórakoztató műsor
16.45 IMMEDIAS – Ifjúsági műsor
17.15 APOSTROPHES – Bernard Pivot irodalmi műsora
18.30 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
18.35 L' AMOUR SUR PLACE – Helyénvaló szerelmek – Tévészíjáték
19.30 FLASH VARICELLE – Rikító bárányműsor
20.00 SACREE SOIREE – Isteni este – Szórakoztató műsor
21.30 LES ANIMAUX DU MONDE – A világ állatai – Magazin

22.00 JOURNAL TELEVEISE – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
22.30 SEPT SUR SEPT – Információs magazin
23.30 SPORT – Sportmagazin
00.30 LE QUART D' HEURE DU PROCOPE – Negyedóra a Procope-ban – Sorozat
01.00 Műsorzárás

09.00 Képűség – **09.05 Teleszkóp**: Gyermekrabszolgák (2) – **09.50 Kajapo II** – **10.35 Heti híradó** – **11.00 A sajtó órája** – **12.00 Halló Ausztria**, halló Bécs – **12.30 Tájékoztató (ism.)** – **13.00 Pan-Optikum (ism.)** – **13.30 Sinha Moca** – **14.00 Akkoriban** – **14.05 Aladdin kalandja** – Olasz film (1961) – **15.35 Grisu** – **16.00 Vasárnapi mini tévéhíradó** – **16.25 Viktor Kaplan** – **16.55 Közlekedés gyermekeknek** – **17.00 X-Large** – Ifjúsági magazin – **18.30 Soko 5113** – **19.15 Lottóhúzás** – **19.30 Tévéhíradó** – **19.48 Sporthírek**
20.15 Mary Phagan balladája (2., befejező rész) – Amerikai film (1987) – **22.10 Viziók** – **22.15 La Cenerentola** – Rossini operája 2 felvonásban – **01.00 Aktualitások**

09.00 Képűség – **09.05 Heti kulturális híradó** – **09.30 Katolikus istentisztelet** – **10.15 Will Quadflieg a Faustból olvas** – **11.30 Ez volt Jean-Pierre Ponnelle** – **12.00 Ember és zene** – **12.55 A holnap mesterei** – **13.00 Haza, idegen haza** – **13.20 Ezer mestermű** – **13.30 Sportdélután** – **17.15 Idősek klubja** – **18.00 Sinha Moca** – **18.30 Ausztria-kép a körzeti stúdióból** – **18.55 Krisztus ma** – **19.00 Ausztria ma** – **19.30 Tévéhíradó** – **19.48 Jogi esetek**
20.15 Lubickolás – Amerikai film (1984) – **22.00 A reklám gyakor és ma** – **22.05 Aktualitások** – **21.10 Levél Brezsnnyevnek** – Angol film (1985) – **23.40 Chicago 1930** – **00.25 Sport** – **00.30 Hírek**

Szeptember 11. hétfő

06.30 EUROPEAN BUSINESS CHANNEL – Üzleti, gazdasági, pénzügyi hírek
07.00 THE DJ KAT SHOW – Gyermekműsor, közben: THE FLYING KIWI – Sorozat
09.30 PANEL POT POURRI – Vetélkedő, közben: CARD SHARKS, JACKPOT, SUPER PASSWORD
11.00 THE SULLIVANS – Tévéfilmsorozat
11.30 SKY BY DAY – A Sky nappal – Magazinműsor
12.30 A PROBLEM SHARED – Életvezetési tanácsok Claire Rayner vezetésével
13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
13.55 GENERAL HOSPITAL – Filmsorozat
14.50 AS THE WORLD TURNS – Megfordul a világ – Tévéfilmsorozat

15.45 LOVING – Szeretet – Tévéfilmsorozat
16.15 YOUNG DOCTORS – Filmsorozat
17.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
18.00 INTERNATIONAL MOTOR SPORT NEWS – Nemzetközi motorsport hírek
19.00 WOMEN'S EUROPEAN VOLLEYBALL CHAMPIONSHIPS – Női röplabda Európa-bajnokság
20.00 EUROPEAN COMMUNITY CYCLING TOUR – Európai kerékpártúra
21.00 EUROSPORT – WHAT A WEEK! – Sportösszefoglaló az elmúlt hét eseményeiből
22.00 FOOTBALL – TOP CLUBS – Labdarúgás
23.00 RINGSIDE: SUPERBOUNTS – A ringben Duran és Leonard
24.00 ATHLETICS WORLD CUP FINAL – Atlétikai világbajnokság döntő
01.00 EUROPEAN COMMUNITY CYCLING TOUR – Európai kerékpártúra
01.30 WEIGHTLIFTING WORLD CHAMPIONSHIPS – Súlyemelő világbajnokság

07.00 DAYBREAK – Politikai és üzleti hírek, sporthírek, időjárásjelentés mindennap reggel 7-től 8-ig
08.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg sok zenével, hírek, pletykák a popzene és a szórakoztatás világából, vetélkedők, főzési ötletek, óránként hírek
15.30 CHART ATTACK – Poplista
16.30 ON THE AIR – Telefonos vetélkedő óriási nyereményekkel, zene, rajzfilmek, szórakoztató filmek, mindennap híres vendégek
18.30 OFF THE WALL – Popzenei hírek, érdekességek
19.30 THE LLOYD BRIDGES SHOW – Adam Shepherd sorozata
20.00 HIGH CHAPARRAL – Kalandfilmsorozat
20.55 DICK POWELL THEATRE – Filmsorozat
21.50 WORLD NEWS – Hírek angolul, németül, hollandul
22.00 THE DISCOVERY ZONE – ACROSS NEW GUINEA – Keresztül Guineán – Természetfilm
23.00 OXFORD SCIENTIFIC FILMS: THOUSAND MILLION ANTS – Egymilliárd hangya – Tudományos film
00.00 WORLD NEWS AND WEATHER – Hírek, időjárásjelentés, utána: THE MIX – Szórakoztató egyveleg, benne: slágerlista

00.00 XPO – Videoclip újdonságok
01.00 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
07.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
12.00 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
13.30 WEEK IN ROCK – A hét kiemelkedő rock- és popeseményei
13.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
15.00 YO! MIX – Vidám zenés műsor
15.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
17.00 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
17.15 3 FROM 1 AT 5 – Egy művész három legújabb videója – Whitney Houston
17.30 MAIKEN WEXO videoclip műsora

18.30 CLUB MTV
19.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
19.30 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
20.00 MTV PLAYBACK – Hollywood I
20.30 RAY COKES videoclip műsora
22.45 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
23.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
23.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora

16.05 BREVES – Nemzetközi hírosszefoglaló
16.10 SEPT SUR SEPT – Információs magazin
17.10 LA CHANCE AUX CHANSONS – Szonóról szonóra
17.30 LA VERITE EST AU FOND DE LA MARMITE – Fazékban az igazság – Michel Oliver műsora nyenceknek
18.00 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – Nyelvi fejtörőjáték
18.30 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
19.30 LA ROUTE DES VACANCES – Szünidei kirándulás – Magazin természetjáróknak
19.40 PAPIER GLACE – Csillag papíros – Divat, dekoráció és nem mindennapi ötletek
20.00 NOUVEAU MONDE – Újvilág – Heti kanadai krónika
20.30 NOUVEAU MONDE – Magazin ismerős eseményekről
21.00 THALASSA – Tengeri magazin
22.00 JOURNAL TELEVEISE – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
22.30 BEAU ET CHAUD – Szépség és forróság – Szórakoztató műsor
23.30 LA SUISSE ET LA GUERRE – Svájc és a háború – 13 részes dokumentumfilmsorozat
00.30 LE QUART D' HEURE DU PROCOPE – Negyedóra a Procope-ban – Sorozat
00.45 Műsorzárás

09.00 Képűség – **09.05 Sinha Moca (ism.)** – **09.30 Ausztriai képek (ism.)** – **10.00 Iskolatévé** – **10.30 Játékfilm** – **12.15 Diagnózis (4)** – **13.00 Aktualitások** – **13.05 Jogi esetek** – **13.35 Heti híradó (ism.)** – **14.00 Új 20 részes sorozat: Alf** – **14.30 Új 17 részes sorozat: Waltonék** – **15.35 Kum Kum** – **16.00 Am Dam Des** – **16.35 Zeneműhely** – **16.55 Mini tévéhíradó** – **17.10 Az én ötletem** – **17.40 Mini beszámoló** – **18.00 Mi** – **18.30 Soko 5113** – **19.30 Tévéhíradó** – **20.00 Sporthírek** – **20.15 Hétfői sport** – **21.08 Főzőcske** – **21.15 Magnum (befejező rész)** – **22.00 Oldalpillanatok** – **22.10 Antonietta** – Francia-mexikói spanyol film (1983) – **23.55 Aktualitások** – **00.00 Chicago 1930** – **00.45 Hírek**

Az FS1 és az FS2 – az osztrák televízió műsorai – hagyományos antennával foghatók.

16.40 Akkoriban – **16.45 A föld él (8)** – **17.30 Hársfa utca** – **18.00 Sinha Moca** – **18.30 Kivánságműsor** – **19.00 Körzeti műsor** – **19.30 Tévéhíradó** – **20.00 Kulturális ajánlat** – **20.15 A vidéki orvos (9)** – **21.08 Főzőcske** – **21.15 Schilling** – **22.00 Tévéhíradó (2)** – **22.25 A tabu félelem (2)** – **23.10 Quadflieg Faustot olvas** – **00.25 Aktualitások**

Szeptember 12. kedd

06.30 EUROPEAN BUSINESS CHANNEL – Üzleti, gazdasági, pénzügyi hírek
07.00 THE DJ KAT SHOW – Gyermekműsor, közben: THE FLYING KIWI – Sorozat
09.30 PANEL POT POURRI – Vetélkedő, közben: CARD SHARKS, JACKPOT, SUPER PASSWORD
11.00 THE SULLIVANS – Tévéfilmsorozat
11.30 SKY BY DAY – A Sky nappal – Magazinműsor
12.30 A PROBLEM SHARED – Életvezetési tanácsok
13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
13.55 GENERAL HOSPITAL – Filmsorozat
14.50 AS THE WORLD TURNS – Megfordul a világ – Tévéfilmsorozat
15.45 LOVING – Szeretet – Tévéfilmsorozat
16.15 YOUNG DOCTORS – Filmsorozat
17.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
18.00 EUROSPORT – WHAT A WEEK! – Sportösszefoglaló az elmúlt hét eseményeiből
19.00 ATHLETICS WORLD CUP FINAL – Atlétikai világbajnokság döntő
20.00 EUROPEAN THREE-DAY EVENT CHAMPIONSHIPS – Military Európa-bajnokság
21.00 PANASONIC EUROPEAN OPEN GOLF – Golf
22.00 FORMULA 1 MOTOR RACING GRAND PRIX – Forma-1 autóverseny Olaszországból
23.00 WRESTLING WORLD CHAMPIONSHIPS – Birkózó világbajnokság
24.00 WORLD PENTATHLON CHAMPIONSHIPS – Öttusa világbajnokság
01.00 EUROPEAN COMMUNITY CYCLING TOUR – Európai kerékpártúra
01.30 WEIGHTLIFTING WORLD CHAMPIONSHIPS – Súlyemelő világbajnokság

07.00 DAYBREAK
08.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg
15.30 NINO FIRETTO zenés műsora
16.30 ON THE AIR – Szórakoztató műsor
18.30 THE ROCK OF EUROPE – Popzenei hírek, koncertek, érdekességek Európából
19.30 THE LLOYD BRIDGES SHOW – Adam Shepherd sorozata
20.00 SUPER SPORTS NIGHT: EUROPEAN SNOOKER – Európai biliárd
21.00 WORLD NEWS AND WEATHER – Hírek, időjárásjelentés

22.00 SUPER SPORTS NIGHT: NBA BASKETBALL – Amerikai kosárlabda
23.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg
00.00 WORLD NEWS AND WEATHER – Hírek, időjárásjelentés, utána: THE MIX – Szórakoztató egyveleg

00.00 MTV – SOLID ROCK – Rockzenei műsor
01.00 CLUB MTV – Julie Brown műsora a Palladiumból
01.30 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
07.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
12.00 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
12.30 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
15.00 YO! MIX – Vidám zenés műsor
15.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
17.00 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
17.15 3 FROM 1 AT 5 – Egy művész három legújabb videója – Crowded House
17.30 MAIKEN WEXO videoclip műsora
18.30 CLUB MTV
19.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
19.30 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
20.00 MTV'S BRAUN EUROPEAN TOP 20 – Európai cliplista
21.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
22.45 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
23.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
23.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora

16.05 BREVES – Nemzetközi hírosszefoglaló
16.10 NOUVEAU MONDE – Magazin időszzerű eseményekről
17.10 LA CHANCE AUX CHANSONS
17.30 LA VERITE EST AU FOND DE LA MARMITE – Fazékban az igazság – Michel Oliver műsora ingyecneknek
18.00 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – Nyelvi fejtörőjáték
18.30 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
19.00 HISTOIRES NATURELLES – Vadászok és halászok műsora
19.30 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírosszefoglaló és időjárásjelentés
19.40 PAPIER GLACE – Csillógó papíros – Divat, dekoráció és nem mindennapi ötletek
20.00 TEMPS PRESENT – Jelenidő – Dolgozunk, de nem vagyunk gazdagok
21.55 SPORTS – Sportműsor
22.00 JOURNAL TELEVISE – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
22.30 CIEL MON MARDI – Eggek, ma kedd van! – Magazin időszzerű eseményekről
23.50 DIVAN – Kerévet – Henri Chapier mai vendége a „Libération” napilap igazgatója
00.20 PYRENEES, PIRINEOS – Pireneusok, pireneusiak – Gazdasági és kulturális műsor
01.00 Műsorzárás

09.00 Képűjság – 09.05 Sinha Moca (ism.) – 09.30 Angol nyelvlecke haladóknak – 10.00 Iskolatévé – 10.30 Játékfilm – 12.10 Hétfői sport (ism.) – 13.00 Aktualitások – 13.10 Mi (ism.) – 13.40 Különprogram – 14.00 Alf – 14.30 Waltonék – 15.35 Wickie és az erős emberek – 16.00 Am Dam Des – 16.55 Mini tévéhíradó – 17.05 Nézd pontosan – 17.10 Sorozat – 17.40 Mini találkozó – 18.00 Mi – 18.30 Soko 5113 – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Sporthírek
20.15 Univerzum: A tigrisek megmentése – 21.07 Dallas – 21.50 Oldalpillantások – 21.55 A hetedik áldozat – NSZK-film (1964) – 23.20 Chicago 1930 – 00.05 Aktualitások

16.55 Akkoriban – 17.00 Iskolatévé – 17.30 Tájékoztató – 18.00 Sinha Moca – 18.30 Kívánságműsor – 19.00 Körzeti műsor – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Kulturális ajánlat
20.15 Dingsda – 21.07 A külföld hírei – 22.00 Tévéhíradó (2) – 22.25 Club 2 – Hírek

Szeptember 13. szerda

06.30 EUROPEAN BUSINESS CHANNEL – Üzleti, gazdasági, pénzügyi hírek
07.00 THE DJ KAT SHOW – Gyermekműsor, közben: THE FLYING KIWI – Sorozat
09.30 PANEL POT POURRI – Vetélkedő, közben: CARD SHARKS, JACKPOT, SUPER PASSWORD
11.00 THE SULLIVANS – Tévéfilmsorozat
11.30 SKY BY DAY – A Sky nappal – Magazinműsor
12.30 A PROBLEM SHARED – Életvezetési tanácsok Claire Rayner vezetésével
13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
13.55 GENERAL HOSPITAL – Filmsorozat
14.50 AS THE WORLD TURNS – Megfordul a világ – Tévéfilmsorozat
15.45 LOVING – Szeretet – Tévéfilmsorozat
16.15 YOUNG DOCTORS – Filmsorozat
17.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
18.00 TRANS WORLD SPORT – Sportesemények, hírek, riportok
19.00 ROWING WORLD CHAMPIONSHIPS – Evezős világbajnokság
20.00 EUROPEAN THREE-DAY EVENT CHAMPIONSHIPS – Military Európa-bajnokság
21.00 RYDER CUP GOLF – Golf kupa
22.00 FOOTBALL – EUROPEAN CÚF – Labdarúgás
01.00 EUROPEAN COMMUNITY CYCLING TOUR – Európai kerékpártúra
01.30 WEIGHTLIFTING WORLD CHAMPIONSHIPS – Súlyemelő világbajnokság

07.00 DAYBREAK
08.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg
15.00 LOOK OUT EUROPE – Adeline Van Lier műsora
15.30 THE GLOBAL CHART SHOW – Popzenei műsor
16.30 ON THE AIR – Szórakoztató műsor
18.30 TRANSMISSION – Angol popzenei műsor
19.30 THE LLOYD BRIDGES SHOW – Adam Shepherd sorozata
20.00 CINEMA CLASSICS: MR BLANDINGS BUILDS HIS DREAM HOUSE – A filmben szereplő pár megkísérli saját „álomházát” felépíteni. A főszerepben: Cary Grant, rendezte: H. C. Potter
21.50 WORLD NEWS – Hírek angolul, németül és hollandul
22.00 BURKE'S LAW – Krimisorozat
22.50 BARNABY JONES – Krimisorozat
23.50 THE MIX – Szórakoztató egyveleg

00.00 EUROBREAKOUT – Népszerű slágerek Európában
01.00 CLUB MTV – Julie Brown műsora
01.30 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
07.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
12.00 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
12.30 XPO – Videoclip újdonságok
13.30 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
15.00 YO! MIX – Vidám zenés műsor
15.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
17.00 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
17.15 3 FROM 1 AT 5 – Egy művész három legújabb videója – Inxs
17.30 MAIKEN WEXO videoclip műsora
18.30 CLUB MTV
19.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
19.30 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
20.00 US TOP 20 COUNTDOWN – Amerikai cliplista
22.00 BIG PICTURE SPECIAL – Beszélgetés Harrison Ford színésszel
22.30 RAY COKES videoclip műsora
22.45 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
23.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
23.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora

16.05 BREVES – Nemzetközi hírosszefoglaló
16.10 C'EST A VOIR – Információs magazin – A téma ezúttal a kokain
17.10 LA CHANCE AUX CHANSONS – Sanzonról sanzonra
17.30 LA VERITE EST AU FOND DE LA MARMITE – Fazékban az igazság – Michel Oliver műsora ingyecneknek
18.00 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – Nyelvi fejtörőjáték
18.30 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program

19.00 MONTAGNE – Hegymászok magazinja
19.30 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírosszefoglaló és időjárásjelentés
19.40 PAPIER GLACE – Csillógó papíros – Divat, dekoráció és nem mindennapi ötletek
20.00 EDITION SPECIALE – Különkiadás – Claude Sérillon műsora – Egészségesnek lenni
22.00 JOURNAL TELEVISE – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
22.30 SACREE SOIREE – Isteni este – Szórakoztató műsor
22.55 EX-LIBRIS – Irodalmi összeállítás
23.55 Műsorzárás

09.00 Képűjság – 09.05 Sinha Moca (ism.) – 09.30 Francia nyelvlecke – 10.00 Iskolatévé – 10.30 Játékfilm – 12.05 A külföld hírei (ism.) – 13.00 Aktualitások – 13.10 Mi (ism.) – 13.40 Különprogram – 14.00 Alf – 14.30 Waltonék – 15.30 Jackie és Jill – 16.00 Kasperl – 16.35 Mini műterem – 16.55 Mini tévéhíradó – 17.10 Idegen országok – új barátok – 17.40 Mini klub – 18.00 Mi – 18.30 Soko 5113 – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Sporthírek
20.15 Kaland a Grand Hotelben – Osztrák film (1943) – 21.40 Oldalpillantások – 21.45. A Queen Mary ostroma – Amerikai film (1966) – 23.30 Chicago 1930 – 00.15 Aktualitások

16.55 Akkoriban – 17.00 Építkezni, lakni, élni (2) – 17.30 Tájak és emberek – 18.00 Sinha Moca – 18.30 Kívánságműsor – 19.00 Körzeti műsor – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Kulturális ajánlat
20.15 Egy nyilvánvaló gyilkosság – Tévéfilm – 22.00 Tévéhíradó (2) – 22.25 Sport (labdarúgás), 1–2–X (toto) – 00.15 Aktualitások

Szeptember 14. csütörtök

06.30 EUROPEAN BUSINESS CHANNEL – Üzleti, gazdasági, pénzügyi hírek
07.00 THE DJ KAT SHOW – Gyermekműsor, közben: THE FLYING KIWI – Sorozat
09.30 PANEL POT POURRI – Vetélkedő, közben: CARD SHARKS, JACKPOT, SUPER PASSWORD
11.00 THE SULLIVANS – Tévéfilmsorozat
11.30 SKY BY DAY – A Sky nappal – Magazinműsor
12.30 A PROBLEM SHARED – Életvezetési tanácsok Claire Rayner vezetésével
13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
13.55 GENERAL HOSPITAL – Filmsorozat

14.50 AS THE WORLD TURNS – Megfordul a világ – Tévéfilmsorozat
 15.45 LOVING – Szeretet – Tévéfilmsorozat
 16.15 YOUNG DOCTORS – Filmsorozat
 17.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
 18.00 MOBIL MOTOR SPORT NEWS – Autó-motor sport hírek
 18.30 SURFER MAGAZINE – Szórfmagazin
 19.00 ROWING WORLD CHAMPIONSHIPS – Evezős világbajnokság
 20.00 WORLD CUP BADMINTON – Tollaslabda világtorna
 21.00 WOMEN'S EUROPEAN GOLF TOUR – Golf
 21.30 INTERNATIONAL CANOE AND KAYAK DESCENT – Nemzetközi kajak-, kenulisklás
 22.00 INDY CAR WORLD SERIES – Autóverseny Torontóból
 23.00 AUSTRALIAN RULES FOOTBALL – Ausztrál foci
 01.00 EUROPEAN COMMUNITY CYCLING TOUR – Európai kerékpártúra
 01.30 WEIGHTLIFTING WORLD CHAMPIONSHIPS – Súlyemelő világbajnokság

07.00 DAYBREAK
 08.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg
 15.30 THE ROCK OF EUROPE – Rockzene
 16.30 ON THE AIR – Szórakoztató műsor
 18.30 NINO FIRETTO – A zenés szórakoztató műsor házigazdája Nino Firetto
 19.30 THE LLOYD BRIDGES SHOW
 20.00 THURSDAY NIGHT MOVIES: WAGON MASTER (1950) – A kalandfilm Észak-Amerika csodálatos tájain játszódik. Két „vándormadár” meséli el utazását. Rendezte: John Ford
 21.50 WORLD NEWS
 22.00 KINO KLUB: PIAF: THE EARLY YEARS (1974) – „Piaf – A korai évek” – A film a nagyszerű francia énekesnő, Edith Piaf pályájának első éveiről felfestvérenek visszaemlékezése nyomán készült. Brigitte Ariel játssza a főszerepet, rendezte: Guy Casaril
 23.50 LOOK OUT EUROPE
 00.20 WORLD NEWS AND WEATHER – Hírek, időjárásjelentés, utána: THE MIX – Divat, zene, hírek

00.00 YO! – Sophie Bramly vidám showműsora
 00.30 MTV – FUNK MIX
 01.00 CLUB MTV – Julie Brown műsora a Palladiumból
 01.30 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
 07.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
 12.00 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
 12.30 MTV PLAYBACK – Hollywood I
 13.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
 15.00 YO! MIX – Vidám zenés műsor
 15.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
 17.00 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
 17.15 3 FROM 1 AT 5 – Egy művész három legújabb videója – ZZ Top
 17.30 MAIKEN WEXO videoclip műsora
 18.30 CLUB MTV
 19.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
 19.30 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
 20.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora

20.30 BIG PICTURE SPECIAL – Beszélgetés Patrick Swayze színésszel
 21.00 MTV'S METAL HOUR
 22.00 RAY COKES videoclip műsora
 22.45 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek
 23.00 MTV AT THE MOVIES – Filmbarátok műsora
 23.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora

16.05 BREVES – Nemzetközi hírosszefoglaló
 16.10 TEMPS PRESENT – Jelenidő – Dolgozunk, de nem vagyunk gazdagok
 17.10 LA CHANCE AUX CHANSONS – Sanzonról sanzonra
 17.30 LA VERITE EST AU FOND DE LA MARMITE – Fazékban az igazság – Michel Oliver műsora inyenckeknek
 18.00 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – Nyelvi fejtörőjáték
 18.30 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 19.00 TELETOURISME – Teleturizmus
 19.30 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírosszefoglaló és időjárásjelentés
 19.40 PAPIER GLACE – Csillag papiros – Divat, dekoráció és nem mindennapi ötletek
 20.00 MAGAZIN
 21.00 NORD-SUD – Észak-Dél
 21.30 VU D'EUROPE – Európára nézve – Információs magazin
 22.00 JOURNAL TELEVEISE – TV-Híradó – A francia televízió esti híradójának ismétlése
 22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
 22.30 APOSTROPHES – Bernard Pivot irodalmi műsora
 23.45 OCEANIQUES – Kulturális magazin
 00.20 LES CONTINENTS FRANCOPHONES – Francia ajkú vidékek – Mauritius
 00.50 Műsorzárás

09.00 Képűjság – 09.05 Sinha Moca (ism.) – 09.30 Tájak és emberek (ism.) – 10.00 Iskolatévő – 10.30 Játékfilm – 12.15 Idősek klubja (ism.) – 13.00 Aktualitások – 13.10 Mi (ism.) – 13.40 Különprogram – 14.00 Alf – 14.30 Waltonék – 15.35 Niklaas – 16.00 Am Dam Des – 16.35 Mini színpad – 16.55 Mini tévéhíradó – 17.10 Új 13 részes sorozat: A bagoly árnyékában – 17.40 Mini lexikon – 18.00 Mi – 18.30 Soko 5113 – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Sporthírek
 20.15 Zenepavilon – 21.50 Oldalpillantások – 22.00 Videotéka: A sportpanoráma legjava – 23.00 Keserű szerelem – Olasz film (1974) – 00.45 Aktualitások

16.10 Akkoriban – 16.15 Sport – Labdarúgó EK – 17.15 Éjszakai vadász (denevér) – 18.00 Sinha Moca – 18.30 Kívánságműsor – 18.55 Lottóstúdió – 19.00 Körzeti műsor – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Kulturális ajánlat
 20.15 Hazai tudósítások – 21.05 Spektrum: Gala Prix Ars Electronica – 22.00 Tévéhíradó (2) – 22.25 Club 2 – Hírek

Szeptember 15. péntek

06.30 EUROPEAN BUSINESS CHANNEL
 07.00 THE DJ KAT SHOW – Gyermekműsor, közben: THE FLYING KIWI – Sorozat
 09.30 PANEL POT POURRI – Vetélkedő, közben: CARD SHARKS, JACKPOT, SUPER PASSWORD
 11.00 THE SULLIVANS – Tévéfilmsorozat
 11.30 SKY BY DAY – A Sky nappal
 12.30 A PROBLEM SHARED – Életvezetési tanácsok Claire Rayner vezetésével
 13.00 ANOTHER WORLD
 13.55 GENERAL HOSPITAL – Filmsorozat
 14.50 AS THE WORLD TURNS – Megfordul a világ – Tévéfilmsorozat
 15.45 LOVING – Szeretet – Tévéfilmsorozat
 16.15 YOUNG DOCTORS – Filmsorozat
 17.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
 18.00 MAJOR LEAGUE BASEBALL
 19.00 WRESTLING WORLD CHAMPIONSHIPS – Birkózó világbajnokság
 20.00 PGA EUROPEAN GOLF – Golf
 22.00 EUROPEAN COMMUNITY CYCLING TOUR – Európai kerékpártúra
 23.00 FOOTBALL WORLD CUP
 24.00 AUSTRALIAN RUGBY LEAGUE – Ausztrál rögbi
 01.00 WEIGHTLIFTING WORLD CHAMPIONSHIPS – Súlyemelő világbajnokság

07.00 DAYBREAK
 08.00 THE MIX – Szórakoztató egyveleg
 15.30 OFF THE WALL – Zenés műsor
 16.30 ON THE AIR – Szórakoztató műsor
 18.30 THE GLOBAL CHART SHOW – Zenés utazás a világ körül
 19.30 THE LLOYD BRIDGES SHOW
 20.00 TOURISTIC MAGAZINE
 20.25 HOLLYWOOD INSIDER – Pletykák szupersztárok hétköznapjairól
 20.50 TRANSMISSION – Zene
 21.45 WORLD NEWS AND WEATHER
 22.00 CHART ATTACK – Poplista
 23.00 IN CONCERT
 00.00 THE WORLD NEWS AND WEATHER – Hírek, időjárásjelentés, utána: THE MIX – Szórakoztató egyveleg

00.00 YOUR SCENE – AWAY FROM THE PULSEBEAT – Elszakadás a ritmikus beatzenétől
 01.00 MTV SPOTLIGHT – Rivaldafényben a R. E. M.
 01.30 CLUB MTV – Julie Brown műsora a Palladiumból
 02.00 NIGHT VIDEOS – Hajnali videoműsor
 07.00 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
 12.00 REMOTE CONTROL – Vidám vetélkedőműsor
 12.30 KRISTIANE BACKER videoclip műsora
 15.00 YO! MIX – Vidám zenés műsor
 15.30 MARCEL VANTHILT videoclip műsora
 17.00 THE COCA-COLA REPORT – Friss zenei hírek

16.05 BREVES – Hírosszefoglaló
 16.10 MAGAZIN
 17.10 LA CHANCE AUX CHANSONS
 17.30 LA VERITE EST AU FOND DE LA MARMITE – Fazékban az igazság – Michel Oliver műsora inyenckeknek
 18.00 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – Nyelvi fejtörőjáték
 18.30 RECREATION – Kikapcsolódás
 19.00 USHUAIA – Műsor a tűzásokról
 19.30 BREVES ET METEO EUROPEENNE – Hírosszefoglaló és időjárásjelentés
 19.40 PAPIER GLACE – Csillag papiros – Divat és dekoráció
 20.00 CLUB DE L'EUROPE – Európa-klub
 21.00 DESTINATION LE MONDE – Cél: a világ – Indonézia ünnepe
 22.00 JOURNAL TELEVEISE – TV-Híradó
 22.25 METEO EUROPEENNE – Európai időjárásjelentés
 22.30 CINE-CLUB – Filmklub – La vie est à nous – Miénk az élet (1936) – Politikai propagandafilm a Néppront rendelkezésére
 23.35 DU COTE DE CHEZ FRED – Frédéric Mitterrand műsora
 00.35 PAPIER GLACE – Csillag papiros – Divat és dekoráció
 00.55 Műsorzárás

09.00 Képűjság – 09.05 Sinha Moca (ism.) – 09.30 Orosz nyelvlecke – 10.00 Iskolatévő – 10.30 Játékfilm – 12.10 Hazai tudósítások (ism.) – 13.00 Aktualitások – 13.10 Mi (ism.) – 13.40 Különprogram – 13.55 Hengst Maestoso Austria – Osztrák film (1968) – 15.35 Gadget felügyelő – 16.00 Am Dam Des – 16.35 Slágerek és ötletek – 16.55 Mini tévéhíradó – 17.10 Show-érdekesség – 17.40 Mini kvíz – 18.00 Mi – 18.30 Soko 5113 – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Sporthírek
 20.15 Az öreg – 21.20 Dinasztia – A Denver klán – 22.05 Oldalpillantások – 22.10 Trailer – Filmbarátok műsora – 22.45 Új 14 részes sorozat: Max headroom – 23.30 Aktualitások – 23.35 Macho Callahan – Amerikai film (1969) – 01.10 Hírek

16.30 Akkoriban – 16.35 Új 10 részes sorozat: Wagner – 17.30 Találkozó az állatorvosnál – 18.00 Sinha Moca – 18.30 Kívánságműsor – 19.00 Körzeti műsor – 19.30 Tévéhíradó – 20.00 Kulturális ajánlat
 20.15 Tükörképek – 21.00 Különprogram – 21.20 Tárgy: Börtön – 22.00 Tévéhíradó (2) – 22.25 Sport – benne: labdarúgás – 22.50 Művészeti érdekességek – 02.00 Hírek

Életjáték

Írta: Horváth Ákos

Ebben a C-64-es játékban kivételesen nem a felhasználó játszik, hanem a számítógép. Nekünk nincs más dolgunk, mint elhelyezni néhány „sejtet” a táblán és közölni, hány „nemzedékre” vagyunk kíváncsiak.

A gép játékszabályai a következők:

Ha egy sejtet két vagy három szomszéd vesz körül, túléli a nemzedéket, viszont ha ennél több vagy kevesebb, akkor elpusztul. Ha egy üres mezőt három szomszéd fog körül, ott új sejt születik.

Minden nemzedéket új táblán láthatunk, a korongok az élő, a keresztek pedig az eredetileg megadott, de azóta már elpusztult sejteket jelzik.

Menet közben is lehetőségünk van beavatkozni a sejték életébe, ha a nemzedékek számánál nullát adunk meg.

A táblán a kurzorgombokkal mozoghatunk, a Return billentyűvel elhelyezhetünk, a Space billentyűvel törölhetünk egy sejtet. A szimulációt a „V” gombbal indíthatjuk el. A tábla méretét a program első sora határozza meg (S = 11, O = 16), ezt egy értékadással megváltoztathatjuk.

```

10 REM***** <6D
15 REM** ** <82
20 REM** ELET JATEK ** <06
25 REM** ** <52
30 REM** IRTA: ** <9D
35 REM** ** <E3
40 REM** HORVATH AKOS ** <7A
45 REM** ** <B4
50 REM** ** <73
55 REM**TEC-IMEX ** <FE
60 REM** (TIGERSOFT)** <35
65 REM***** <11
100 S=11:O=16:DIM A(4,S,O) <49
105 A=1:GOSUB 235:E=1 <93
110 GOSUB 245:GOSUB 265:PRINT "[HOME][ <B5
DOWN][RIGHT]";:X=1:Y=1
115 PRINT "*[LEFT]";:WAIT 198,1:GET G$ <B5
:IF G$="[RIGHT]" THEN IF X<O-1 THE
N GOSUB 250:X=X+1
120 IF G$="[LEFT]" THEN IF X>1 THEN GO <4C
SUB 250:PRINT "[2LEFT]";:X=X-1
125 IF G$="[DOWN]" THEN IF Y<S-1 THEN <61
GOSUB 250:PRINT "[DOWN][LEFT]";:Y=
Y+1
130 IF G$="[UP]" THEN IF Y>1 THEN GOSU <89
B 250:PRINT "[UP][LEFT]";:Y=Y-1
135 IF G$=CHR$(13) THEN A(1,Y,X)=1 <04
140 IF G$=" " THEN A(1,Y,X)=0 <80
145 IF G$<"V" THEN POKE 198,0:GOTO 11 <A8
5
150 GOSUB 250:A=4:C=1:GOSUB 240:FOR A= <4D
0 TO S-Y:PRINT :NEXT
155 PRINT "[DOWN](0-MODOSITAS)[2UP]":I <B0
NPUT "HANY NEMZEDEKET VIZSGALJUNK
";B:IF B THEN 180
160 PRINT "[SH/CLR]" <69
165 INPUT "[DOWN]KIVAN JAVITANI (I/N) <FF
";A$:IF A$="I" THEN 110

```

```

170 INPUT "JATSZUNK EGY UJABB JATEKOT <7E
(I/N) ";A$:IF A$="I" THEN 105
175 END <91
180 K=0:M=0 <86
185 A=3:C=1:GOSUB 240:FOR I=1 TO S-1:F <6A
OR J=1 TO O-1
190 FOR X=I-1 TO I+1:FOR Y=J-1 TO J+1: <F4
IF A(1,X,Y) THEN M=M+1
195 NEXT Y,X:IF A(1,I,J) THEN IF M<3 O <3E
R M>4 THEN A(3,I,J)=0:GOTO 205
200 IF M=3 THEN A(3,I,J)=1 <EC
205 M=0:NEXT :NEXT <9F
210 A=1:C=3:GOSUB 240:A=3:GOSUB 235 <8E
215 PRINT E". NEMZEDEK":GOSUB 245:E=E+ <1B
1
220 FOR I=1 TO S-1:FOR J=1 TO O-1:IF A <73
(1,I,J)<>A(2,I,J) THEN A(2,I,J)=A(
1,I,J):D=1
225 NEXT :NEXT :IF D=0 THEN PRINT "STA <4C
BIL ALLAPOT.":B=0:GOTO 165
230 D=0:K=K+1:ON (K<B)+2GOTO 185,155 <76
235 FOR I=1 TO S:FOR J=1 TO O:A(A,I,J) <7D
=0:NEXT J,I:RETURN
240 FOR I=1 TO S:FOR J=1 TO O:A(A,I,J) <A2
=A(C,I,J):NEXT J,I:RETURN
245 PRINT "[SH/CLR]":FOR Y=1 TO S-1:FO <81
R X=1 TO O-1:GOSUB 250:NEXT :PRINT
:NEXT :PRINT :RETURN
250 A$=" ":IF A(1,Y,X)=1 THEN A$="[SH/ <73
Q]":GOTO 260
255 IF A(4,Y,X)=1 THEN A$="+" <0E
260 PRINT TAB(X)A$;:RETURN <48
265 PRINT "[3DOWN]A NEGY IRANYBA A KUR <C7
ZORGOMBOKKAL":PRINT "MOZOGHAT."
270 PRINT ">RETURN< - EGY SEJT ELHELYZ <04
ESE."
275 PRINT ">SPACE<[2SPC]- EGY SEJT TOR <CD
LESE."
280 PRINT ">V< - KILEPES A JAVITASBOL. <D0
"
285 RETURN <69

```

Az új gép már munkába állt

Lapunk 89/13-as számának 22. oldalán hirdetést adtunk közre az alábbi szöveggel:

„Commodore Plus/4-es számítógépet vásárolna szerkesztőségünk magnóval együtt. Árajánlatot a szerkesztőség címére kérünk.”

Felhívásunkra több mint 30 ajánlat érkezett az ország legkülönbözőbb pontjairól, Komlótól Nyíregyházáig. Ezúton köszönjük az árajánlatokat segítőkész olvasóinknak.

Természetesen megvettük az egyik felkínált gépet, amely azóta szorgalmasan teszteli a beküldött programokat.

A szerkesztőség

DUMP-rutin gépi kódú programokoz

Felfedhetjük az ATARI 800 XL
assembler programjainak titkait!

Írta: Rieth József

E programmal bekukkanthatunk lemezen lévő gépi kódú programokba. Olyan fájlok hexadecimális listáját nyújtja, amelyeket a DOS rendszer (és nem a Basic!) LOAD parancsával tölthetünk be.

A lista képernyőre vagy nyomtatóra is készülhet. Minden sor bal oldalán a memóriacím látható (printer esetén decimálisan is, képernyőn csak hexadecimálisan), utána 8 (nyomtatón 16) oszlopban a hexadecimális tartalom. A jobb szélén két csillag között a kódok által képviselt karakterek jelennek meg.

Képernyőnként (illetve oldalanként) a program megáll, hogy elolvashassuk a kiírt adatokat (és a printert beállíthassuk). Így tehát különálló lapokra is készülhet a nyomtatás!

```

10 REM * DUMP RUTIN <DH
20 REM * POLY[CINWJJCINWJOE SOFTWARE <HN
30 REM * RIETH 1989 <MI
40 REM <EI
100 DIM P(15),D$(80),I$(20),F$(20),H <KE
$(15)
110 RESTORE 120:FOR I=0 TO 15:READ A <CE
:P(I)=A:NEXT I
120 DATA 6,9,12,15,19,22,25,28,38,41 <FM
,44,47,51,54,57,60
130 POKE 82,0:CLOSE #1:OPEN #1,12,0, <ID
"E":SETCOLOR 2,0,0:POKE 756,204
140 MX=8:PR=0:SZ=39:SM=23:LM=23:Y=1: <JA
MY=0:H$="0123456789ABCDEF"
150 ? "[6SPC]DUMP RUTIN GCTRL-CJPI <GH
PROGRAMOKHOZ"
160 TRAP 180 <GH
170 ? :? "A FILE NEVE ";:INPUT I$:F$ <CH
="D":F$(3)=I$:CLOSE #2:OPEN #2,4,0,
F$:GOTO 200
180 ? "HIBCTRL-ZJS NCTRL-CJV! (ERR <MO
OR ";PEEK(195);" )"
190 GOTO 160 <GK
200 ? "HOVA IRJAM?":?"[CINWJJCINWJEP <KB
ERNYORE, VAGY [CINWJJCINWJYOMTATORA?"
]
210 CLOSE #3:OPEN #3,4,0,"K:" <NC
220 GET #3,A:IF A<>75 AND A<>78 THEN <OH
220
230 ? CHR$(A):IF A=75 THEN 300 <NM
240 MX=16:PR=1:SZ=79:SM=62:LM=72 <LF
250 TRAP 280:CLOSE #1:OPEN #1,8,0,"P <OG
:"
260 FOR I=0 TO 7:P(I)=P(I)+6:NEXT I <HN
270 GOTO 300 <GF
280 ? "AKKOR KAPCSOLJA BE! (ERROR "; <HP
PEEK(195);" )"
290 GOTO 200 <GG
300 TRAP 340:GET #2,A:GET #2,B:IF A= <LC
255 AND B=255 THEN 350
310 ? "NEM GCTRL-CJPI KCTRL-NJDU F <AN
ILE!"
320 GOTO 9999 <LC
340 ? "FILE HIBA: ";PEEK(195):GOTO 9 <CP
999

```

```

350 TRAP 900:S=1:IF PR THEN ? #1:F$ <PP
? #1:S=3
360 X=0:D$=" ":D$(SZ)=" ":D$(2)=D$:D <DA
$(SZ-MX)="*":D$(SZ+1)="*"
370 IF Y<=MY THEN 400 <GE
380 GET #2,A:GET #2,B:IF A=255 AND B <LF
=255 THEN 380
390 Y=A+256*B:GET #2,A:GET #2,B:MY=A <PC
+256*B
395 D$="**** ":P=6:A=INT(Y/256):GOSU <ID
B 1000:A=Y-256*A:P=8:GOSUB 1000
397 D$(10,12)=" - ":A=INT(MY/256):P= <NC
13:GOSUB 1000:A=MY-256*A:P=15:GOSUB
1000:D$(17)=CHR$(155):GOTO 450
400 IF PR THEN I$=STR$(Y):D$(6-LEN(I <GD
$),5)=I$
410 P=6*PR+1:A=INT(Y/256):GOSUB 1000 <EJ
:P=P+2:A=Y-256*A:GOSUB 1000
420 GET #2,A:P=P(X):GOSUB 1000:A=A-1 <EB
28*(A+127):IF A<32 OR A>124 THEN A=4
6
430 I=SZ-MX+X+1:D$(I,I)=CHR$(A) <PM
440 Y=Y+1:X=X+1:IF X<MX AND Y<=MY TH <HI
EN 420
450 ? #1:D$:S=S+1:IF S<SM THEN 360 <ED
460 FOR I=SM TO LM: ? #1:NEXT I <HC
470 ? "NYOMJA LE A [CINWJRETURN[CINWJ- <HL
T!";
480 GET #3,A:IF A<>155 THEN 480 <CJ
490 ? #1:IF PR THEN ? "[CLR]" <MK
500 GOTO 350 <GG
900 IF PEEK(195)=136 THEN 930 <NP
910 ? PEEK(195);" HIBA FORDULT ELDCT <GC
RL-OJ!"
920 GOTO 9999 <LI
930 IF X THEN ? #1:D$ <OI
940 GOTO 9999 <LK
1000 H=INT(A/16):L=A-15*H:H=H+1:L=L+ <DB
1
1010 D$(P,P)=H$(H,H):D$(P+1,P+1)=H$( <DC
L,L)
1020 RETURN <KD
9999 END <LL

```

Gépi kódú programokból Basic listát

Atari 800 XL assembler
programból Basic DATA sorok!

Írta: Rieth József

A gépi kódú (úgynevezett OBJECT) fájlok futtatását és megismerését segíti az alábbi program. Segítségével egy OBJ kiterjesztésű assembler programot Basic DATA sorokká konvertálhatunk. Az eredmény egy azonos nevű LST kiterjesztésű fájl lesz. Ezt ENTER „D: név. LST” parancssal olvashatjuk be. Mivel a konverziónál megadhatjuk a kezdő sorszámot és a növekményt, így Basic programunkhoz is hozzáfűzhetjük ezeket a gépi programokat. Ez a program egyben példa az Atari gépi programjainál alkalmazott betöltési rendszerre is (a DOS Load parancsa).

```

0 REM *** GCTRL-CJPI->BASIC RUTIN * <FC
**
10 DIM F$(16),S$(4) <IF

```



```

20 OPEN #1,4,0,"K:" <JJ
100 POKE 756,204 <CE
110 ? "DCLRJC2SPCJ'GDCCTRL-TJpi kDCTR <JB
L-NJdbCCTRL-NJl BASIC listCCTRL-,Jt'
rutin"
120 ? :? "A file neve? D:" <BG
130 I=3:F#="D:[14SPCJ" <PA
140 ? ".OBJ [SLEFTJ" <PC
150 GET #1,A:IF I>3 AND A=126 THEN I <ID
=I-1:F#(I,I)="":? CHR$(A):GOTO 140
160 IF ((A>47 AND A<58) OR (A>64 AND <OJ
A<90)) AND I<11 THEN F#(I,I)=CHR$(A
):? CHR$(A):I=I+1:GOTO 140
170 IF A<155 THEN 150 <EC
180 F#(I)=".OBJ":? <KA
200 TRAP 220:CLOSE #2:OPEN #2,4,0,F# <ME
:GET #2,A:GET #2,B:IF A=255 AND B=25
5 THEN 240
210 CLOSE #2:? "Nem a[CCTRL-TJpi kCCT <KI
RL-NJdu file!":GOTO 120
220 CLOSE #2:? "Nem ta[CCTRL-,Jlom a <IO
file-t!":GOTO 120
230 CLOSE #2:CLOSE #3:? "A LST file- <PK
t nem siker[CCTRL-JJlt lCCTRL-TJtreho
zni!":GOTO 120
240 F#(I)=".LST":TRAP 230:CLOSE #3:O <GA
PEN #3,8,0,F#
250 ? "Kezd[CCTRL-OJ sorsz[CCTRL-,Jm=1 <MI
00C3LEFTJ";
260 I=1:S#="100 ":GOSUB 1000:IF B<0 <MK
THEN 250
270 SR=B <LN
280 ? "N[CCTRL-OJvekm[CCTRL-TJny=10C2L <DN
EFTJ";
290 I=1:S#="10C2SPCJ":GOSUB 1000:IF <KA
B<0 THEN 280
300 SN=B:? <CM
310 TRAP 430:GET #2,A:GET #2,B:IF A= <KP
255 AND B=255 THEN 310
320 TRAP 410:F1=256*B+A:GET #2,A:GET <OB
#2,B:F2=256*B+A
330 ? #3;SR;" RESTORE ";SR+SN;" :FOR <PO
I=";F1;" TO ";F2;":READ A:POKE I,A:N
EXT I"
340 SR=SR+SN:IF SR>32767 THEN 500 <GD
350 B=15:FOR I=F1 TO F2 <LG
360 IF B=15 THEN ? #3;SR;" DATA ";? <OI
"CUJ9ORSZ[CCTRL-ZJM ";SR:SR=SR+SN:
IF SR>32767 THEN POP :GOTO 500
370 GET #2,A:? #3;A;B=B-1:IF B AND <KP
I<F2 THEN ? #3;"":GOTO 390
380 ? #3;B=15 <EP
390 NEXT I <CE
400 GOTO 310 <GB
410 ? "Nem siker[CCTRL-JJlt a konverz <PO
i[CCTRL-NJ (ERROR=";PEEK(195);)"
420 CLOSE #2:CLOSE #3:GOTO 120 <GN
430 CLOSE #2:CLOSE #3 <GI
440 ? "Rendben siker[CCTRL-JJlt." :? " <AO
Az eredm[CCTRL-TJny file: ";F#
450 END <HA
500 ? "T[CCTRL-MJl naay lett a sorsz[C <IO
CTRL-,Jm!":CLOSE #2:CLOSE #3:GOTO 12
0
1000 GET #1,A:IF I>1 AND A=126 THEN <LB
I=I-1:S#(I,I)="":? CHR$(A);
1010 IF I<5 AND A>47 AND A<58 THEN S <LG
#(I,I)=CHR$(A):I=I+1:? CHR$(A);
1020 IF A<155 THEN 1000 <JI
1030 ? :TRAP 1040:B=VAL(S#):RETURN <LH
1040 B=-1:RETURN <LM

```

Lemezkatálogos Atari 800 XL-re

Írta: Beregszászi Gábor

Programfejlesztés közben gyakran van szükség a lemezkatálogos ellenőrzésére. Ilyenkor általában vagy a DOS-t hívjuk, vagy OPEN-INPUT trükkökkel operálunk. Ezek azonban részint körülményesek, részint „destruktívák” (a DOS hívás törli a Basic programot, az INPUT-hoz használt karakterlánc neve pedig bekerül programunkba).

E nehézségeken segít ez a program, amely a Basic által nem használt területen helyez el egy rövid gépi rutint.

Az A = USR(1536)

parancsra megjelenik a képernyőn a katalógus (DI: lemezegység). A CTRL-I billentyűvel a szokott módon felfüggeszthetjük a listázást, sőt a szóközzel ki is léphetünk.

```

1 REM *C7SPCJLEMEZ-KATALOGUS[C6SPCJ* <LO
2 REM * (c) Beregszaszi Gabor 1988 * <GM
3 C=0 <OD
4 FOR A=1536 TO 1729 <NO
5 READ B:POKE A,B:C=C+B <BF
6 NEXT A <LG
7 IF C<18459 THEN ? "ADAT HIBA" <GO
8 END <AP
10 DATA 32,32,244,169,155,32,176,242 <KM
,162,0,169,32,157,172,6,232,138,201,
4,208,245,32,67,6,173,252,2,201,33,2
40,26
11 DATA 32,102,6,173,177,6,201,32,20 <LN
8,6,32,132,6,76,24,6,169,155,32,176,
242,230,85,32,132,6,32,162,6,169,255
12 DATA 141,252,2,104,96,162,16,169, <GG
3,157,66,3,169,6,157,74,3,169,97,157
,68,3,169,6,157,69,3,169,0,157,75
13 DATA 3,76,86,228,68,58,42,46,42,1 <EH
62,16,169,7,157,66,3,169,176,157,68,
3,169,6,157,69,3,169,18,157,72,3
14 DATA 169,0,157,73,3,76,86,228,162 <JJ
,0,169,11,157,66,3,169,172,157,68,3,
169,6,157,69,3,169,22,157,72,3,169
15 DATA 0,157,73,3,76,86,228,162,16, <PJ
169,12,157,66,3,76,86,228,32,32,32,3
2,48,55,48,32,70,82,69,69,32,83
16 DATA 69,67,84,79,82,83,155,155 <HI

```


Lemezmonitor

Közvetlen hozzáférés Plus/4-gyel a mágneslemez adatbájtjaihoz!

Írta: Varga Zoltán

A Lemezmonitor segítségével blokkonként elérhetjük a hajlékonylemezen tárolt adatokat. Tetszés szerint módosíthatjuk az egyes adatbájtokat, és a megváltoztatott blokkot visszairhatjuk a lemezre. Ezáltal nagyon „mélyen” belenyúlhatunk a mágneslemez adatszerkezetébe. A program használata menüre épül.

A menü 1. pontja a kívánt adatblokk beolvasása sáv és szektor szerint. A 2. pontban kilépünk a programból és áttérünk monitor üzemmódba. Itt lehet módosítani az aktuális blokk tartalmát. Az F1 billentyűvel lehet a blokkot újra listázni; az F8 lenyomásával visszatérünk a programba.

A 3. pont választása esetén menthetjük ki a módosított adatblokkot a kívánt (tetszőleges) sávba és szektorba. A 4. pont tartalomjegyzéket ad a lemezről.

Nézzünk néhány trükköt!

Kettőspont a programnevek után:

Sáv: I8; Szektor: I

A programnevek utolsó két karaktere A0 3A legyen.

Pl.: a 4010 sorban a 4-5. oszlop A0 3A

a 4030 sorban a 4-5. oszlop A0 3A

Tartalomjegyzék kisbetű-nagybetű üzemmódban:

Sáv: I8; Szektor: I

Pl.: a 4030 sorban a 4-5. oszlop A0 0E

Tartalomjegyzék képernyőtöréssel:

Sáv: I8; Szektor: 0

Pl.: a 40A0 sorban a 32 41 helyett A0 93

Természetesen még sokfajta alkalmazás létezik.

Várjuk olvasóink tapasztalatait!

```

0 REM LEMEZMONITOR - VARGA ZOLTAN - <5E
  PLUS/4
10 TRAP 680 <4E
20 GOTO 690 <C2
30 REM ***** <56
  *
40 REM * EGY BLOKK BETOLTESE A TARBA <20
  *
50 REM * $4000-40FF-IG * <E3
60 REM ***** <FD
70 : <A8
80 INPUT "[DOWN] SAV :";T:INPUT " SZE <C6
  KTOR :";S
90 PRINT "[DOWN][RIGHT]EGY KIS TURELM <31
  ET KEREK !"
100 OPEN 15,8,15,"I0":OPEN 2,8,2,"#" <7D
110 PRINT# 15,"B-R";2;0;T;S: <51
120 IF DS>0 THEN 180 <60
130 FOR I=0 TO 255 <17
140 PRINT# 15,"B-P";2;I <70
150 GET #2,X$:Z=ASC(X$):POKE 16384+I,Z <7F
160 NEXT I <90
170 CLOSE 2:CLOSE 15:GOTO 700 <3F
180 PRINT :PRINT DS$:CLOSE 2:CLOSE 15 <49
190 PRINT "[2DOWN][FLASH-ON]SPACE[FLAS <FD
  H-OFF]"
200 GET KEY S$:IF S$<>" " THEN 200 <87

```

```

210 GOTO 700 <80
220 : <8E
230 REM ***** <A1
240 REM * AZ AKTUALIS BLOKK * <08
250 REM * LISTAZASA! * <8E
260 REM ***** <35
270 : <52
280 PRINT "[SH/CLR][6RIGHT][CNTRL/9]VI <CA
  SSZA:F8[CNTRL/0][6SPC][CNTRL/9]LIS
  T:F1[CNTRL/0]"
290 POKE 2022,1 <9B
300 KEY 8,"[SH/CLR]"+X"+CHR$(13)+"RUN <FC
  "+CHR$(13)
310 K2$="MESH/OJ"+CHR$(13)+"M4000 40F8 <5D
  "+CHR$(13)
320 KEY 1,K2$ <3D
330 POKE 1373,LEN(K2$):POKE 1374,0:POK <56
  E 239,1
340 END <7B
350 : <07
360 REM ***** <C9
  *
370 REM *AZ AKTUALIS BLOKK VISSZAIRASA <6F
  *
380 REM * LEMEZRE <98
  *
390 REM ***** <97
  *
400 : <F9
410 PRINT :PRINT :INPUT " SAV :";T:INP <A9
  UT " SZEKTOR :";S
420 PRINT "[RIGHT][DOWN]EGY KIS TURELM <00
  ET KEREK !"
430 OPEN 15,8,15:OPEN 2,8,2,"#" <39
440 PRINT# 15,"U1 2 0";T;S: <0C
450 IF DS>0 THEN 180 <45
460 PRINT# 15,"B-P";2;0 <E5
470 FOR I=0 TO 255 <1D
480 Z=PEEK(16384+I):Z$=CHR$(Z) <E5
490 PRINT# 2,Z$: <1D
500 NEXT I <24
510 : <90
520 PRINT# 15,"B-P:";2;1 <4B
530 PRINT# 15,"U2 2 0";T;S <30
540 CLOSE 2:PRINT# 15,"I":CLOSE 15:GOT <89
  0 700
550 : <93
560 REM ***** <98
570 REM ** DIRECTORY ** <93
580 REM ***** <1F
590 : <96
600 DIRECTORY <78
610 IF DS>0 THEN PRINT :PRINT DS$ <05
620 GOTO 190 <8C
630 : <E8
640 REM ***** <F7
650 REM * * MENUKESZITES * * <E9
660 REM ***** <76
670 : <EB
680 RESUME <69
690 SCNCLR :COLOR 0,1:COLOR 4,3,2:COLO <FE
  R 1,2
700 POKE 2022,0 <B3
710 PRINT "[SH/CLR][11RIGHT][DOWN]LEME <C6
  Z MONITOR!":PRINT "[11RIGHT][13SH/
  E]"
720 PRINT "[2DOWN][RIGHT]1= BLOKK BETO <A5
  LTES":PRINT "[DOWN][RIGHT]2= BLOKK
  LISTAZAS"
730 PRINT "[DOWN][RIGHT]3= BLOKK VISSZ <56
  AIRASA":PRINT "[DOWN][RIGHT]4= DIR
  ECTORY"
740 GET A <D4
750 ON AGOTO 80,280,410,600 <88
760 GOTO 740 <F4

```


Hullámzás

Írta: Juhász László

Szeretném másokkal is megosztani azt a kis trükköt, amely mostanában bukkant fel egyes DEMO programokban. Ez a trükk a képernyő hullámzása. A programot gépi kódban írtam meg, Basic betöltővel. A betöltőn kívül az alábbi listában van még néhány sor, ami egy konkrét kezdőképen mutatja be a rutin alkalmazását. A rutin nem csinál egyebet, mint hogy az egész képernyőt rastersoronként fokozatosan előre-hátra görgeti, és ez a folyamatos hullámzás hatását kelti. Indítása a SYS 49152, megállítása a SYS 49155 paranccsal történik.

Aki tud programozni, az bármilyen karakteres képernyő-kép „hullámzását” előidézheti e rutinnal. Mindehhez még azt is tudnunk kell, hogy mivel a rutin megszakításokat alkalmaz, ezért a kurzormozgás és a Basic programok futása lelassul.

```

0 REM HULLAMZAS - JUHASZ LASZLO. - C= <10
64
10 PRINT "[SH/CLR][DOWN]VA[UP][LEFT]. <4C
[DOWN]RJ !":POKE 53280,0:POKE 5328
1,0
20 FOR I=49152 TO 49484:READ A:POKE I <55
,A:S=S+A:NEXT
30 IF S<>18797 THEN PRINT "HIBA A DAT <E7
A SORBAN"
40 PRINT "[HOME][CNTRL/4]" <9F
50 PRINT SPC(8)"[5SH/*][5SPC][4SH/*][ <49
5SPC][4SH/*]"
60 PRINT SPC(8)"[SH/*][3SPC][2SH/*][3 <3A
SPC][6SH/*][3SPC][6SH/*]"
70 PRINT SPC(8)"[SH/*][3SPC][2SH/*][3 <30
SPC][SH/*][4SPC][SH/*][3SPC][SH/*]
[4SPC][SH/*]"
80 PRINT SPC(8)"[5SH/*][4SPC][SH/*][8 <B7
SPC][3SH/*][3SPC]"
90 PRINT SPC(8)"[SH/*][3SPC][2SH/*][3 <41
SPC][SH/*][10SPC][3SH/*]"
100 PRINT SPC(8)"[SH/*][3SPC][2SH/*][3 <81
SPC][SH/*][4SPC][SH/*][3SPC][SH/*]
[3SPC][2SH/*]"
110 PRINT SPC(8)"[SH/*][3SPC][2SH/*][3 <BB
SPC][6SH/*][3SPC][6SH/*]"
120 PRINT SPC(8)"[5SH/*][5SPC][4SH/*][ <D2
5SPC][4SH/*][2DOWN]"
130 PRINT SPC(8)"[C=/7][16SPC] <23
140 PRINT SPC(8)"[C=/R][2SPC][2C=/R][2 <8E
SPC][2C=/R][3SPC][C=/R][2SPC][SH/U]
[2SH/*][SH/I][C=/R][SH/*][C=/R][S
H/*]"
150 PRINT SPC(8)"[SH/-][2SPC][2SH/-][2 <C0
SPC][2SH/-][3SPC][SH/-][2SPC][SH/-]
[2SPC][2SH/-] [SH/-]"
160 PRINT SPC(8)"[C=/Q][2SH/*][C=/W][S <77
H/-][2SPC][2SH/-][3SPC][SH/-][2SPC]
[C=/Q][2SH/*][C=/W][SH/-] [SH/-]"
170 PRINT SPC(8)"[SH/-][2SPC][2SH/-][2 <42
SPC][2SH/-][3SPC][SH/-][2SPC][SH/-]
[2SPC][2SH/-] [SH/-]"
180 PRINT SPC(8)"[C=/E][2SPC][C=/E][SH <37
/J][2SH/*][SH/K][C=/Z][3SH/*][C=/Z]
[2SH/*][C=/E][2SPC][2C=/E] [C=/E]"
190 PRINT SPC(8)"[2DOWN][C=/I][10SPC][ <B1
[UP][LEFT]. [DOWN]RTA :
200 PRINT SPC(8)"[DOWN][CNTRL/3][6SPC] <17
JUHA[UP][LEFT]. [DOWN]SZ LA[UP][LEF
T]. [DOWN]SZLO[LEFT][UP]. [HOME]"
210 FOR I=0 TO 21 <98

```

```

220 PRINT "[UP][CNTRL/6][CNTRL/9][C=/G <4E
][C=/H][C=/J][C=/K][CNTRL/0][C=/L]
[C=/N][C=/M][26RIGHT][C=/M][C=/N][
C=/L][CNTRL/9][C=/K][C=/J][C=/H][C
=/G]"
230 NEXT <3F
240 PRINT SPC(17)"[CNTRL/9]SPACE![CNTR <EF
L/0][HOME]"
250 :::::::::::::::::::::::::::::::::::: <33
::
260 GET A$:IF A$="" THEN 260 <9E
270 SYS 49152:REM BE <61
280 GET A$:IF A$="" THEN 280 <DA
290 SYS 49155:REM KI <26
300 :::::::::::::::::::::::::::::::::::: <A1
::
310 DATA 76,6,192,76,107,192,120,169 <B6
320 DATA 127,141,13,220,169,1,141,25 <99
330 DATA 208,141,26,208,169,27,141,17 <92
340 DATA 208,169,37,141,20,3,169,192 <1B
350 DATA 141,21,3,88,96,169,1,141 <B0
360 DATA 25,208,169,27,141,17,208,162 <B0
370 DATA 49,189,84,192,236,18,208,208 <6C
380 DATA 251,41,15,141,22,208,232,224 <F8
390 DATA 249,208,238,169,255,141,18,20 <F2
8
400 DATA 169,80,141,20,3,76,49,234 <6A
410 DATA 162,0,189,134,192,157,133,192 <89
420 DATA 173,133,192,141,77,193,232,22 <74
4
430 DATA 200,208,239,169,37,141,20,3 <58
440 DATA 76,129,234,120,160,0,140,26 <87
450 DATA 208,169,8,141,22,208,169,49 <84
460 DATA 141,20,3,169,234,141,21,3 <72
470 DATA 76,132,255,88,96,8,8,8 <B9
480 DATA 9,9,10,10,11,12,12,13 <45
490 DATA 13,13,14,14,14,14,13,13 <D9
500 DATA 13,12,12,11,10,10,9,9 <3F
510 DATA 9,9,8,8,8,8,8,9 <89
520 DATA 9,9,10,11,12,12,13,13 <D0
530 DATA 13,13,13,14,14,14,14,13 <4B
540 DATA 13,13,12,12,11,10,10,9 <EF
550 DATA 8,8,8,8,8,8,8,9 <EF
560 DATA 9,9,9,10,11,12,12,13 <33
570 DATA 13,13,14,14,14,13,13,13 <0A
580 DATA 12,12,11,10,10,9,9,9 <B0
590 DATA 9,8,8,8,8,8,9,9 <12
600 DATA 9,10,10,11,12,12,13,13 <69
610 DATA 13,13,14,14,14,14,13,13 <71
620 DATA 13,13,12,12,11,10,10,9 <DA
630 DATA 9,8,8,8,9,9,10,10 <EE
640 DATA 11,12,13,13,14,14,14,13 <C6
650 DATA 13,12,12,11,10,10,9,9 <51
660 DATA 8,8,8,9,9,10,10,11 <27
670 DATA 11,12,12,12,13,14,14,14 <06
680 DATA 13,13,12,12,11,11,11,10 <07
690 DATA 9,9,9,8,8,8,8,8 <E5
700 DATA 9,9,9,10,10,10,11,12 <0C
710 DATA 13,13,14,14,13,12,11,11 <58
720 DATA 10,9,9,8,8 <DA

```

Hibaigazítás

89/16. számunkban Három dimenzió C-64-en címmel közöltünk egy Simon's Basic alatt futtatható programot. Sajnos az ellenőrző kódokat készítő programunk nem ismeri a Simon's Basic egyedi utasításait, ezért a megjelent lista néhány sorában ezek helyett vízszintes vonalak szerepeltek. Most szeretnénk helyrehozni a hibát. Az alábbi sorokban a vonalak helyére a következő utasításokat kell írni:

HIRES: 190, 700 sor
 LINE: 210, 240, 260, 280-470, 490, 740, 800, 860, 920 sor
 CIRCLE: 520-620 sor
 PLOT: 660 sor

Mikromágia

\$02F SZÍNJÁTSZÓ KERET

Játékprogramoknál, de más programoknál is előfordul, hogy úgy kell a hibát jelezni, hogy közben a képernyő tartalma ne változzon meg. Ennek egyik közismert módja a keret – a „border” – csíkozása, vagy színének gyors változtatása. Az alábbi rövid programrész – egy nagyobb programba beépítve – erre ad lehetőséget az Enterprise gépen. Addig is érdemes a látványt önmagában kipróbálni.

– Tömör István, Belsőábránd

```
100 PROGRAM "3zinjatszo_border"
110 DO
120 FOR I=255 TO 0 STEP-1
130 OUT 129,I
140 NEXT I
150 LOOF
```

\$030 KÉPÚJSÁG-BŐVÍTŐ

Az alábbi programrészlet a nemrégiben közölt „Iskolai Képújság TVC-re” című program kiegészítésül szolgálhat. Írjuk be a programba a kiegészítést, és a képernyőtörlést, menükiírást tartalmazó blokkok elejére – lehetőleg a papír- és tintaszín beállításai után – ízlés szerint írjunk be egy GOSUB 5000 utasítást. Ezzel elérjük, hogy tetszés szerint választhassunk az üzemmódok között.

– Kiss Gyula, Nagykörös

```
1 !**** Képújság kiegészítés ****
5000 PRINT AT 5,1:"Zene ? i_n":GET Z$ <AJFG
5010 IF Z$="i" OR Z$="I" THEN P1=206:P2 <ALKE
    =50:GOTO 5030
5020 IF Z$="n" OR Z$="N" THEN P1=18:P2= <ALKI
    196:ELSE 5000
5030 PRINT AT 5,1:CHR$(11):POKE 13046,P <BBGE
    1:POKE 13047,P2:X=USR(13044):RETUR
    N
9999 !**** Vége ****
```

\$031 SZÍNES KERET

Újabb programdíszítő ötlet C-16-ra: képernyőablakot hoz létre, és az ablakon kívüli résznek változó árnyalatú, kellemes hatást keltő színezetet ad.

– Hadobás Péter, Nagydorog

```
0 REM SZINES KERET - HADOBAS PETER - <D9
    PLUS/4
10 COLOR 0,1:COLOR 4,1:COLOR 1,2:PRIN <A2
    T CHR$(27)+CHR$(82)
20 FOR I=3072 TO 4071:POKE I,160:NEXT <C0
30 FOR I=1 TO 24:J=I*5.3:FOR U=0 TO 3 <27
    9
40 POKE 2048+K,J:K=K+1:NEXT U,I:SCNCL <C0
    R
```

\$032 PRINT GENERÁTOR

A programozó általában papíron megtervezi programjának képernyőmaszkját, hogy az minél esztétikusabb legyen. Ezután következik egy unalmas, fárasztó és sok hibalehetőséget rejtő munkafázis. Elkezd beírogatni a megtervezett képernyőt PRINT (esetleg DATA) sorokba. Először csak gépelési hibákat vét, később rájön, hogy a feliratok pozicionálásával sincs minden rendben...

Nos, ezt a tortúrát lehet elkerülni ezzel a programmal. Használata egyszerű:

- töltsük a memóriába a programot
- tervezzük meg képernyőnket
- a bal felső sarokba írjuk be a "RUN:" parancsot (4 db karakter)
- a RETURN lenyomására a munka megkezdődik
- kis idő múlva a program bekéri a "RUN:" helyére való 4 db karaktert, a kezdő sorszámot, és beírja a PRINT sorokba a képernyő tartalmát.

Használat után a program kitörli magát a memóriából, és csak az aktuális DATA vagy PRINT sorok maradnak meg. (Ha előtte más program is volt benne, az is megmarad!)

– Fekete László, Budapest

```
0 REM PRINT-GENERATOR - FEKETE LASZL <4C
    0 - C=64
10 D=130:FOR I=0 TO 999:POKE 49152+I, <32
    PEEK(1024+I):NEXT :POKE 53280,0:PO
    KE 53281,4
20 INPUT "[CNTRL/8][SH/CLR]KEZDO BASI <97
    C-SOR SZAMA[390-J]";A:INPUT "[2DOWN
    JMI A BAL-FELSO 4 JEL";A$
30 FOR I=0 TO 3:POKE 49152+I,PEEK(116 <D1
    6+I):NEXT :B=A:IF A<390 THEN 20
40 GOSUB 110:PRINT "[SH/CLR][2DOWN]"; <0A
50 PRINT A;"PRINT"CHR$(34)S$CHR$(34) <7D
    ;
60 PRINT "A=";A;"B=";B;"D=";D;"GOT <EB
    0210[HOME]";
70 POKE 631,13:POKE 632,13 <20
80 POKE 198,10:END <DF
90 A=A+10:IF A<=B+240 THEN 40 <16
100 GOTO 220 <27
110 S$="":C=(A-B)*4 <5E
120 FOR I=49152+C TO 49191+C:K=PEEK(I) <B9
130 K=K AND 127 <41
140 IF K AND 32 THEN 170 <59
150 IF K AND 64 THEN AK=K OR 32:GOTO 1 <50
    90
160 AK=K OR 64:GOTO 190 <9F
170 IF K AND 64 THEN AK=K AND 63 OR 12 <21
    :GOTO 190
180 AK=K <CD
190 IF AK=34 THEN S$=S$+"^":GOTO 210 <AA
200 S$=S$+CHR$(AK) <92
210 NEXT I:RETURN <B8
220 PRINT "[SH/CLR][3DOWN]"; <0E
230 FOR I=0 TO 9 <89
240 PRINT D+10*I:POKE 631+I,13:NEXT I <C5
250 PRINT "[UPJD=";D;:IF D<300 THEN PR <17
    INT ":GOTO 390"
260 PRINT "[HOME]":POKE 198,10:END <EB
270 D=D+90:IF D<370 THEN 220 <05
```

Várjuk olvasóink ötleteit!

Mikrovilág szerkesztősége, MIKROMÁGIA, 1536 Budapest, Pf. 386.

Minden programötletet kazettán vagy lemezen várunk, amelyet természetesen visszaküldünk.

A Mikrovilág 100–500 Ft honoráriumot fizet minden megjelent trükkért.

MIGÉRT

ÚJDONSÁG

A MIGÉRT Sokszorosító- és Másológép Osztályának ajánlata a raktárról kapható különböző típusú és teljesítményű másológépekre:

A/4 mérete 1:1-ben másoló gépek:

Rex-Rotary 8012 típus	135.000 Ft	12 pld/perc
Minolta EP 2100	199.000 Ft	10 pld/perc
Toshiba ED 3110	186.660 Ft	10 pld/perc

A/4 mérete 1:1-ben, valamint A/3 eredetiről A/4 másolat készítése:

Rex-Rotary 8112 ZOOM	199.000 Ft	12 pld/perc
----------------------	------------	-------------

A/4 és A/3 méret 1:1-ben:

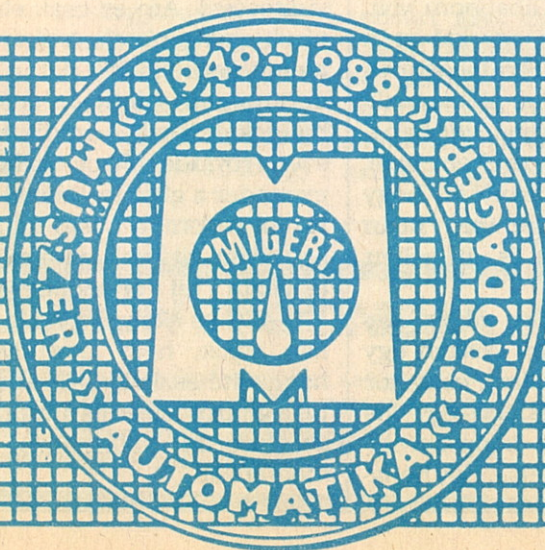
Infotec 9016 S típus	191.000 Ft	15 pld/perc
----------------------	------------	-------------

A/4 és A/3 méret, kicsinyítés, nagyítás:

Canon NP 1215 típus, ZOOM	392.300 Ft	15 pld/perc
Rex-Rotary 8232 DZ (automatikusan kétoldalas másolás) ZOOM	470.000 Ft	32 pld/perc
Toshiba ED 5110 ZOOM	432.600 Ft	18 pld/perc
Toshiba ED 7610 ZOOM	600.000 Ft	30 pld/perc
Toshiba ED 7720 ZOOM (ADF, szorter, editor, duplex)	1.215.600 Ft	30 pld/perc
Toshiba ED 8412 ZOOM (ADF, szorter)	1.092.000 Ft	40 pld/perc

A fenti típusú másológépeinkhez a kellékanyagot is kedvező áron, forintért tudjuk biztosítani.

Megrendelhető és részletes felvilágosítás:

Rovatvezető: Kóbor János

Előző számunkban a Yamaha G10-es midis gitár titkait fedtük fel. Most megszólal egy kitűnő magyar zenész, aki a színpadon is használ a G10-eshez hasonló hangszert. Monológja bizonyára számos tanulsággal szolgál a rovatunkban eddig igencsak mellőzött gitárosoknak.

Midimonológ hat húrra

Casio MG-510

Gerendás Péter húséges fajta. Nem sok zenekarban játszott. A latin-amerikai zenészekből álló Los Pachungos együttesben kezdte zenei pályafutását, majd 1976-ban megalapította a Láma együttest. Hosszú, tanulságos és sohasem megbánt kitérőnek érzi a Lámával töltött nyolc évet.

A szakma felfigyelt Gerendás Péterre: több együttes meghívta vendégzenésznek. Például az LGT angliai turnéján és több hazai koncertjén közreműködőként szerepelt. 1984-ben fölcsapott szórakoztató zenésznek, elutazott Norvégiába, ahol a magyar Oxigén együttes erőssége lett.

Négy év vendéglátózás után hazatérve belecsöppent egy Koncz Zsuzsa-turnéba, ahol együtt zenélt barátaival, a KFT együttes három tagjával. Elhatározták, hogy barátságukat zenei sikon is elmélyítik. Így alakult meg a Gerendás Péter Társaság, amelynek tagjai: Gerendás Péter (ének, gitár), Bornai Tibor (szintetizátor), Möricz Mihály (szólógitár), Lengyelfi Miklós (basszus), Márton András (dob) és Lippényi Gábor (saxofon és szintetizátor).

Az alatt következő sorokban Gerendás Péter a mostani együttesében is használt midis gitárról, a Casio MG-510-esről szól, a „szerelembe esés” pillanatától a hangszer kezelésének fortélyaiig.

Meglátni és megszeretni

A közelmúltban Norvégiában egy hangszerkiállításon kipróbáltam egy Stepp nevű midis gitárt, amely hasonló lehet a Yamaha G10-eshez. Hat egyforma húr volt rajta, és nem kellett behangolni, hiszen a hang nem analóg módon keletkezik ebben a hangszerben, akárcsak a Yamaha G10-esben. Az igazat megvallva nem voltam oda ezért a midis szerkentyűért. Egyáltalán nem emlékeztetett a gitárra.

Azért szeretem a Casiómat, mert nagyon jó, kényelmes gitár, és eléri a Fender Stratocaster színvonalát, ráadásul a midit is tudja.

A Casio előtt egy Gibsonom volt, ez is kitűnő gitár, de egy idő után hiányozni kezdett a Stratocasteres hangzás. Nekiestem a Gibsonnak, kicseréltem a két Humbucker hangszedőt, kapcsolókat szereltem bele, de hiába. Rá kellett jönnöm, hogy mindennek jelentősége van. Talán még a Gibson testét is át kellett volna faragnom!

A barkácsolás helyett a költségszebb utat választottam: vettem egy igazi Fender Stratocastert, és akkor azt hittem, hogy legalább egy kis időre elkerülhetem a hangszerboltoknak még a környékét is. Egy hóna-

pig minden rendben ment, de ekkor ismét beszédültem egy üzletbe.

Másfél éve történt. Megláttam a Casio cég midis gitárját, a Casio MG-510-est. Szép volt, jó volt, és ahhoz képest, hogy mit tud, még az ára sem volt ijesztő: 1000 nyugatnémet márkába került. Ez tényleg kedvező ár, hiszen például a Roland cég midi-drive-jáért és a hozzá kapcsolt rackért körülbelül 2000 márkát kértek akkoriban. Ráadásul a Casio gitárjába mindent beépítettek, nincs szükség külön drive-ra és konverterre. Szóval a rég áhított Fender Stratocasteren hamar túladtam a midis Casio gitár kedvéért.

Semmi sem tökéletes

A hangszer kezelését hamar kitanultam, de ahhoz sem kellett hosszú idő, hogy megtaláljam az MG-510-es gyengéjét. Pontosabban a hangszeren keresztül megismertem a midis gitár egyik fő hibáját, a késést. Ez azt jelenti, hogy a mégpengetett hang kicsi, de hallható késéssel szól meg a midis kivezetésen. Amikor egyedül játszom, az analóg és a digitális kimenetet egyszerre használom, a midis kimeneten – lírai számokban például vonós hangszínnel – kísérem magam. Ekkor általában észrevehetlenné tehető a késés. A szólót is tudja követni a midis rendszer, de ha egy fúvós akkordbeütést akarok csinálni, akkor érezhető a késedelem.

A késés oka valószínűleg az, hogy időre van szükség a hang midis átalakításához. Csökkenthető a késés mértéke a midikábel hosszának lerövidítésével. Ám ez csak első látásra tűnik egyszerűnek. A gitáros a színpadon nem viheti a hátán az expander vagy a szintit, amiből a midis hangokat veszi. A midis kábel egészen rövidebb akkor válhat, ha az expander a gitár testében kap helyet. Ha jól tudom, a Casio már ki is jött egy ilyen gitárral, de egyelőre nem csigázta fel érdeklődésemet. Az MG-510-es előnye ugyanis éppen abban rejlik, hogy bármilyen midis hangkeltő eszközhöz csatlakoztatható, a gitáros izlése és anyagi lehetőségei szerint választhatja meg a modulokat.

„A tisztaság fél egészség”

A koncerteken a gitárt az analóg kimeneti kábel az alapcucchoz, illetve az effekt pedálokhoz, a midikábel pedig a modulhoz csatlakoztatja. Én a midis hangkeltéshez a Roland S-10-es szemplerét használom. Ebbe a hangszerbe 2,8"-os lemezről lehet betölteni a hangmintákat.

A hangszíneket mértékkel alkalmazom; nem szabad visszaélni a szempler adta lehetőségekkel. Viszszatetszó, ha valaki gitáron játszik és fuvola szól. Szívesen készítek saját hangokat, és szívesebben alkalmazom ezeket, mint a gitártól idegen hangokat.

Színpadai játék közben gyakorta kell váltani a midis hangszínt. Mivel a gitáros a színpadon általában bizonyos távolságra áll a szintitől vagy a modultól, magán a gitáron kell megoldania a váltást. Ezt az MG-510-esen úgy oldották meg, hogy először egy kis kapcsolót át kell kapcsolni, s ezután az adott bund érintésére változik meg a midis hang. Egy speciális kódrendszer szerint, ha például a c hangot fogom le, akkor az a 31-es hangot hívja elő, ha meg a d-t, akkor mondjuk a 32-est, és így tovább. (A gitár 99 hang előhívását teszi lehetővé. Az előhívható hangok számát természetesen a modul határolja be.)

Nem valami egyszerű a dolog. Az ember játék közben először is kikapcsolja az analóg gitárhangot, majd bekapcsolja azt a bizonyos kis kapcsolót, s végül lefog egy bundot. A gitáron nincs visszajelző, hogy melyik hangot választottam, tévedni tehát nem ajánlatos. A hangváltás körülményessége – a késés mellett – az MG-510-es másik gyenge pontja.

A gitárba beépítettek egy hangológépet is. Ugyanis ha elhangolódik a hangszer, a zenész hiába fogja le – mondjuk – a c hangot, ha az a cisz frekvenciáján szól, és ily módon egy

másik midis hangot hív elő. „A tisztaság fél egészség” – szokták mondani a zenetanárok is. Nos, ez különösen igaz az MG-510-es esetében.

Az eddigiékből egyenesen következik, hogy koncerten állandóan ellenőrzöm a hangolást. Kikapcsolom az analóg kimenetet, s a kis LED-lámpácskák visszajelzésének segítségével gyorsan végigfutok a húrokon. Mi tagadás, macerás egy kicsit. S a nóták között nem szabad pepecselni, mert leülhet a buli.

Az elhangolódást legjobb megelőzni. Általában gitárjaimat megberhelem, ezt tettem az MG-510-essel is. Kicséréltem a pickupokat, hogy szebben szóljon, és a tremolókart is megmútöttem, hogy még kisebb legyen az elhangolódás veszélye.

Fontos a megfelelő húrkészlet kiválasztása. Én az amerikai GHS cég .009-es szettjére esküszöm. Tapasztalataim szerint ez az egyetlen húr-fajta, amelynek nincs beállási ideje, azonnal tartja a hangolást, fél óra után akár koncertezni is lehet vele.

Szemplergondok

Remélem, az eddig elhangzottakból érthetővé vált, miként kezelem a midis gitárt, de még nem szóltam arról, hogy mi történik a szemplerben. Az S-10-esről tudni kell, hogy négy bankja van, azaz egyszerre legfeljebb négy hangszínt pakolhatok bele a diszkekről. Ha azonban egy bonyolult hangszínt, például egy teljes kórust akarok bejátszani a szemplerbe, akkor ez négy diszkoldalra fér csak rá, és a mintavevő teljes memóriáját lefoglalja. Ekkor azonban az egész koncert alatt csak ezt a hangszínt tudom használni. Az újabb hangszínek belódolására ugyanis a színpadon nemigen van mód. (Erről a problémakörrel szoltunk a szemplereket ismertető fejezetünkben – a szerk.)

Mostanában, a Gerendás Péter Társaság koncertjei előtt általában három lemezt olvasok be a szemplerbe, s az így beadott három hangszínt használok játék közben. Természetesen, ha nem S-10-essel kapcsolom össze a gitárt, hanem mondjuk egy sok hangszínű szintetizátorral, akkor nem csupán néhányval gazdálkodhatnék.

Másként kell csinálni

Kezdetben, az elektromos gitár óskorában a zenésznek nem sok gondja volt: csak játszania kellett. Aztán jöttek az analóg effektek, a pedálok sora. A midis gitár megszólaltatására vállalkozó zenésznek ennél is többre kell figyelnie. Az eddigiéken túl például el kell sajátítania azt a játékmódot, amely illeszkedik a midis rendszerhez.

A gitáron ugyanis van egy kapcsoló, amely a midis játék esetén két pozícióban állhat. Az egyik a normál állás, ebben a helyzetben a húzásokat szépen, folyamatosan követi a midi. A kromatika-állásban pedig a csúszásokat félhangonként ugrálva kromatikusan követi.

Pánsíp kontra technika

Hátrányai ellenére örülök, hogy megvettem a Casio MG-510-es midis gitárt. Segítségével beléphettem egy olyan terembe, ahol eddig még gitárosként nem járhattam.

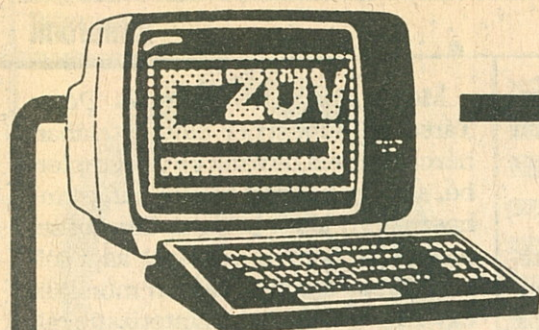
A XX. század végén nem kerülhetjük ki a technika kihívását – az árnyokra azonban nagyon kell vigyázni. Én becsülöm az igazi hangszeres produkciókat. Csodálatos hallgatni, ha valaki pánsípon játszik, akkor is, ha néha téveszt. Egy billentyűs pánsíp hangszínen előadott futamai meg sem közelítik ezt az élményt, játszhat akár hibátlanul.

Lejegyezte: Árpádi László

KÜLFÖLDÖN A GONDJA A MI VÁLLUNKAT NYOMJA!

Utásbiztosításaink megköthetők ügyfélszolgálati irodáinkban (1082 Budapest, Üllői út 50. Telefon: 138-078, 7501 Pécs, Széchenyi tér 8. Telefon: 72-12 169), valamint a velünk szerződésben álló utazási irodákban, illetve az Állami Biztosító kirendeltségeiben.

UTAZÁSI BIZTOSÍTÓ RT.
ATLASZ

Papíralapú adathordozók
beszerezhetők
kereskedelmi hálózatunkban!

IMPORT

**Leporellő
választékunk:**

		nettó eladási ár
240/1	(2000 lap)	3200,—
240/2	(1000 lap)	6400,—
240/3	(700 lap)	7000,—
375/1	(2000 lap)	5300,—
375/2	(1000 lap)	7000,—

RENDELÉSFELVÉTEL:

SZÜV Kereskedelmi Iroda

1145 Budapest, Szugló utca 9—15.

Telefon: 642-000/176, 177 mellék. Telex: 22-6216,

valamint az országos COMPUTER—M hálózatban

MINDEN MÉRETBŐL AZONNALI KISZOLGÁLÁS RAKTÁRRÓL!

Másológépek a Microsystemtől!

Másológépek A/4-A/3 méret
Kicsinyítés, nagyítás
Ár: 99-319 ezer Ft

Táblamásoló 2xA Ø méret
kicsinyítés
Ár: 280 000 forint

Távmásoló Távmásolás
helyben másolás
intelligens
telefon funkció
Ár: 99 000—159 000
forint

**Az irodában is
kéznél vagyunk!**

Microsystem Rt.

1122 Budapest, Városmajor utca 74. Telefon: 565-366. Telex: 22-3768 Telefax: 559-296	9122 Győr Molnár F.u.1. Telefax: 96-16-998	7621 Pécs Kazinczy F. u. 16. Telefax: 72-25-212 Telex: 12-795
--	---	---

MINDENT, AMI AZ IRODÁBAN SZÜKSÉGES

- Irodabútorok
- Irodagépek (másológépek, iratmeg-
semmisítő, írógépek stb.)
- Kommunikációs eszközök (telex, telex-
computer, diszpécser telefon stb.)
 - Számítógépek és perifériák
 - Szoftverek
 - Kiegészítő termékek

EGY HELYEN MEGRENDELHETI!

Vállaljuk munkahelyek, irodák
kialakítását és komplett berendezését
a tervezéstől a kulcsátadásig.

DATERGON
IRODATECHNIKA

Mintaterem: Budapest I., Fő u. 6.
Telefon: 359-340, 159-668, 151-460
Telex: 22-3283 · Telefax: 155-445

Isten után az első

Mike-ragály

A krisztusi kort még el sem érte – éppen csak harmincéves –, de már Istennek képzelet magát. Okkal, hiszen a hisztéria, ami személye körül kialakult, igazán nem mindennapi, még a sztárok között is kirívó. Ő és „kitálálói”, a Jackson management értenek hozzá, hogyan tartsák ébren körülötte az érdeklődést, mitől döglök a légy, vagyis mitől gyúlik a nép a koncertekre, mitől fogynak a Michaelról szóló és fizimiskájával díszített legkülönbözőbb micsodák. A legvadabb pletykák és híresztelések miatt aggódhat az, akinek ehhez van kedve, s a fenyegető tragédiák közül kiválaszthatja a neki leginkább testhezállót. AIDS-es, gége- vagy bórrákos-e Mike, sorvadnak-e csodálatos vonásait eredményező, rengetegszer átoperált arcizmai, vagy csupán feltűnési viselkedésben szenved? Ezért hozza rá a frászt a mélyen tisztelt publikumra azzal, hogy ha nem énekel pacsirtaként, akkor csak suttogni hajlandó? Ki tudja? Nem is érdekes, a lényeg az, hogy mind több helyen forduljon elő a neve, mind nagyobb legyen körülötte a csinnadratta, s mind több pénzt hozzon a konyhára.

A Mikrovilágot is elérte a végzet, mi tagadás, mi is fertőzöttek lettünk. Azt ugyan nem tudjuk – még nem sikerült kiderítenünk, de dolgozunk rajta –, hány és milyen típusú kis- vagy nagyszámítógép szolgálja Mike – talán egy olajsejk szemével sem szerény – anyagi helyzetének, fellépéseinek, bodros fűrtjeinek, megjelenése fényt fokozó műtűrkéinek és egyéb fontos adatainak kezelését és nyilvántartását, de végre a Moonwalker (Holdjáró) magyarországi vetítésével ürügyet találtunk arra, hogy mi is foglalkozunk vele. A filmben ugyanis Michael és a sikert holtbiztosan csak növelő, jól bevált recept szerint összeállított szereplőgárda (gyerekek és a Klinikából megismert, verhetetlenül a legnépszerűbb „Jer-

ry” fajtájú kutya) mellett elengedhetetlen szerep jutott a számítógépnek. A komputer- és videotechnika káprázatos felvételeket eredményezett, vibráló át- és eltűnéseknek, sze-

met és agyat fárasztó szélesebb me- neküléseknek a tanúi lehetünk, melyekhez a hamisítatlan Jackson-számok szolgáltatják a zenei aláfestést. Pardon, a látvány szolgálja alázattal a muzsikát. Vagy nem is tudom, mi a fontosabb. Egy biztos: a lényeg a hatás. S az nem is marad el. Még az ég ura sem viseltetik közömbösen a a világot megváltani igyekvő kései utódja iránt (hiszen az enyhén szólva primitív, más szóval bárgyú történetben Jackson a Gonosztól védi meg a világ valamennyi csemetéjét), s a segítségére siet, ha már nincs remény. Egyszer csodálatos meseautót bocsát le amelyen, üldözői feje felett elhúzva elmenekülhet, másszor pedig minden bizonnyal bonyolult CAD-CAM programmal tervezett robottá, majd a legmodernebb technikával felszerelt hiper-szuper holdjáró járművé változtatja a jólelkű modern messiást.

És Mike elszáll. Mint a győzelmi zászló, zúgva, a Holdba. A legfontosabb sikerült, a srácok megmenekültek, s így van, aki sírva visszavárhatja. Egy utolsó koncertre. És Jackson megint nem okoz csalódást, jön, újra megelevenedett, utánozhatatlanul mosolygó, kisminkelt szemével lát és győz.

Elvan a gyerek, ha játszik – szól a mondás. S neki van mivel. Még ilyen drága játékra is telik, mint ez a film. Megcsinálta magának. Megírta a történetet, koreografált hozzá egynéhány remekbe szabott táncot, végigénekelte, végigszáguldozta, ropta is, amit kellett, s fizetett, mint a katonatiszt. Hiszen még producer is volt. Tanúság rá a majd félórás stáblista a film végén. Naná, hogy találtunk még egy számítástechnikai vonatkozást! Mert, bár nem végeztünk pontos számításokat, de hogy a kismillió közreműködőt felvonultató stáblista nyilvántartására minimum egy AT kellett, az tuti!

NE DOBJA EL!

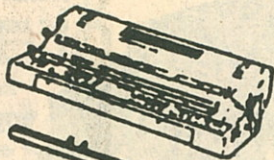
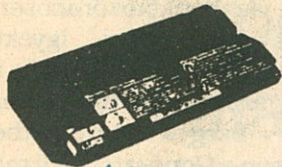
MÁSOLÓGÉPÉNEK, LÉZERPRINTERÉ-
NEK FESTEKKAZETTAJÁT, OLAJZÓ-
FILCÉT!

(CANON, OLIVETTI, SHARP, PANASONIC, PC,
FC, CPC, EP, LPC)

- Üres kazettáját megvásároljuk
- Nyugatnémet technológia alapján felújítjuk

Megvásárolhatók továbbá:

- Canon FC5 II és PC7 típusú másolók
- PC; FC festékkazetták
- EPS lézer festékkazetták

Másolókazetták felújítása cserével
megrendelhető!

TONER KFT

OSZTRÁK-NYUGATNÉMET-MAGYAR VEGYES-
VÁLLALAT

1033 Budapest III., Akác köz 1. IX. 25.

 885-424, 885-247, 783-736

ELEKTRONIKAI ÉS SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET

Bp. IV., Templom u. 7. Tel.: 890-272

ADÁS-VÉTEL

IC-k, tranzistorok, RC-elemek, jelfogók,
kapcsolók, vezetékek, kábelek

IBM XT/AT fő- és részegységek, tartozékok
POLAROID floppyk és képernyősűrők

 MIKROSZERVÍZ KFT.

BAV Elektronikai Áruház

Bp. 1088 József krt. 17.

Tel.: 139-271, Tx.:22-3075

IBM XT, AT, 386 kompatibilis számítógépek
Tetszőleges kiépítésben
Színes, monokróm, EGA, multisync monitorral

Epson printerek, lapadagolók, HP plotter

Tektronix oszcilloszkóp, fénymásolók
Azonnali szállítással kaphatók.

VHS technika területén minden igényt ki tudunk elégíteni:
azonnali szállítással vagy előjegyzéssel.

Ajánlatunk:

Panasonic M7 Moovie, Panasonic MS1 SVHS Moovie,
Panasonic F 10, KT 200, KT 100, Panasonic AG 6500,
A 750, Panasonic FS 1 SVHS asztali video,
JVC GF-S1000 H SVHS Moovie

VITAFLEX Kíszövetkezet

1077 Budapest, Wesselényi u. 23.
Telefon: 142-1955 Telefax: 142-4784

Gyorsmásolás legolcsóbban

a Vitaflex Kíszövetkezetnél
50 példányig 4,- Ft + ÁFA

50 példány felett

3,- Ft + ÁFA/pld.

Visszatérő ügyfeleink részére
kedvezmény

100 pld.-szám felett Budapest
belterületén házhoz szállítás

Az alábbi címen is:
COPY-FLEX bolt 120-6407
XIII., Dráva u. 18-22.

VITAFLEX Kíszövetkezet

1077 Budapest, Wesselényi u. 23.
Telefon: 142-1955 Telefax: 142-4784

A jövő másológépe!

A leggyorsabb és a legolcsóbb
másolás titka

Risograph 2700

típusú komputeres eljárással

működő gyorsmásoló

Percenkénti teljesítmény:

min. 60 példány

max. **120** példány

A másolandó anyagot a mesterfóliára a gép
önmaga viszi fel

1 másolat ára: 100 példány felett **csak 1 Ft**

Ára: 1 150 000 Ft + ÁFA

MŰKÖDÉS KÖZBEN MEGTEKINTHETŐ!

ADOK- VESZEK- CSERÉLEK

Egy gépelt sor 36 karakter,
ára: 50 forint

AMIGA programok nagy választékban, olcsón eladók!
Érdeklődni lehet:
Keresztes Gábor,
1142 Laky-köz 11.
Tel.: 643-452.

C-16-ra, C+4-re válogatott játékprogramok, oktatóprogramok nagyobb mennyiségben eladók.
Listát választékban küldök.
Szauder István, Budapest IX., Sobieski 36. II. 5. 1096

C-64-re és AMIGA-ra legújabb 1989-es programok eladók!
Kérésre listát küldök!
Balogh Zsolt,
1026 Budapest,
Fillér utca 47/B 168-840.

C-128D (garanciális) és 20 lemez eladó.
Telefon: 421-607
16-19 óra között.

C-64 játékok eladók kazettán 9 Ft. Ugyanitt vennék 1541/II DISK-et.
Keviczki László,
1039 Víziorgona u. 9.
3. e. 24.

Kiegészítők PLUS/4-hez, C-64-hez és ENTERPRISE-hoz:
Fényceruza 1250,
joystick 625,
JUNOSZTY kép/hang adapter 500 Ft.
Postai szállítás.
Válaszborítékért díjtanul katalógust küldünk.
COMPUTEAM Kaposvár,
Berzsenyi u. 32. 7400

ENTERPRISE programok eladók. 10-50 Ft.
Válaszborítékért listát küldök.
Érdeklődés kizárólag levélben!
Cím: Zemen László,
1104 Budapest,
Kada u. 141. fsz. 9.

TV Computer programokat adok-veszek-cserélek.
Listát, választékot kérek! (750 db prg.)
Molnár János, 5000 Szolnok,
Jászi F. út 10. VI/25.
Tel.: 56/31-085

C-16, C Plus/4 programokat cserélek és adok.
Cím: Regős Attila, Gara, 6522
Kossuth L. u. 38.

C-64-re programokat eladok, cserélek (14 Ft/db) kazettán és lemezen, keresek demókészítő programokat.
Oláh Lajos, 3014 Hort,
Kossuth L. út 147.

C-16, +4 programokat cserélek, sok új szuper programom van.
Listát kérek.
Mihályi Gábor, Gyöngyös,
Zalka M. 12. 4/17. 3200

A Bosszú — magyar nyelvű kalandjáték C-64-re.
Ára lemezen 370,— Ft,
kazettán 340,— Ft.
(A hordozó árával együtt!)
Megrendelhető:
Rátkai István,
Esztergom, 2500
Bocskoroskúti út 28.

PLUS/4, C-16 és ENTERPRISE programok olcsón eladók.
Tel.: 285-917.

A szöveget és a befizetést igazoló nyugtát (rózsaszín postautalványon) az alábbi címre küldjék:
Computerworld Informatika Kft.
1536 Budapest, Postafiók 386.
Bankszámlaszámunk:
MKB 203-30055

SZÁMÍTÓGÉP- ÜZEMELTETŐK FIGYELMÉBE

WACH ÉS FIA KFT.

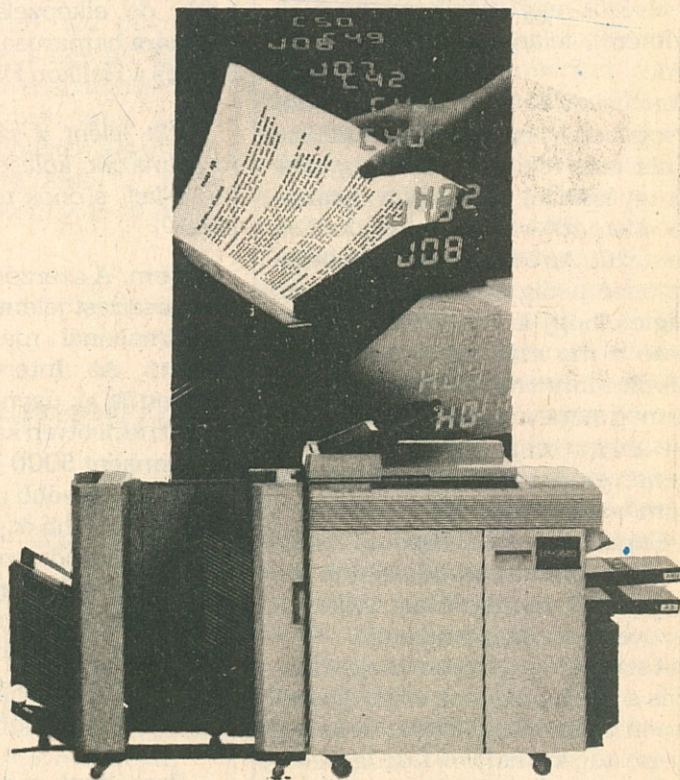
Amerikai „MAC INKER TM” technológiával, amerikai gépekkel és festékekkel vállaljuk valamennyi printerkazetta felújítását, újrafestékezését, garanciával, OCR minőségben, Plotterekhez különféle színekben is!
1093 Budapest, Bakáts utca 2/C
Telefon: 372-344
Telex: 22-3756 Wach (H)

Kisszövetkezet

Canon

VEVŐSZOLGÁLATI KÉPVISELET
MAGYARORSZÁGON

908-76.253 sz. közvetlen vevőszolgálati szerződéses viszony Magyarországon a CANON céggel.
MARUBENI-CANON telepített konszignációs raktárunk a másológépek alkatrészellátását 8-10 évig garantálja.

Szervizhálózatunk Budapesten és vidéken.

Átallunk üzembehelyezett Canon FAX és Canon másológépekre karbantartási szerződést kötünk.

Tartozékok biztosítása saját raktárunkról.

Export-import engedélyünk alapján géprendeléseket felvesszünk.

MÁRKASZERVIZ-KONSZIGNÁCIÓS
RAKTÁR VEVŐSZOLGÁLAT

Interelektronik

1043 Budapest, Munkásotthon u. 39.
Tel.: 696-779, 695-962
Fax: 695-962, 895-408
Telex: 22-7560

Új éra

Mostanában másról se hallani, mint egy bizonyos korszak elmúltáról, értékeléséről, egy másik, új korszak kezdetéről, feladatairól és lehetőségeiről.

Nem csoda hát – hiszen benne van a levegőben –, ha egy fiatal vállalkozó, aki telis-tele tetteróval, egyszer csak így kiált fel: „Van egy korszakalkotó ötletem!” – s létrehozza az Éra Videotékát. Az ötlet, vagyis a kazetta-kölcsönző pedig attól más, mint az eddigiek, hogy itt egy helyen megtalálható a ma már egyre szaporodó videofilm-forgalmazók kínálata. Sajnos még nem a teljes választék, hiszen ahhoz rengeteg hely és pénz kellene, és a vállalkozás csak alig három hónapja alakult.

– Ennek ellenére havonta száz-ezer forintot költünk a kazetták felfrissítésére – mondja Nagy András, a kisszövetkezet ágazatvezetője. – Terveink szerint nem a gyors meggazdagodás a cél, hanem sok és jól ellátott kölcsönzőhely kialakítása. Jelenleg Budapesten két helyen, Gazdagréten és a Havanna lakótelepen nyitottunk fiókot, s van egy üzletünk Kaposváron is. De reméljük, hogy ez csak a kezdet, s hamarosan új boltokat nyitunk más budapesti lakótelepeken és vidéki városokban. Jelenleg négy video-forgalmazóval, a Televideóval,

a Hungaro- és Intervideóval, valamint a MOKÉP-pel van szerződésünk, de elképzeléseink szerint a palettára hamarosan felkerül a Duna Film és a Helikon Film kínálata is.

– Mit jelent a szerződés? Ezek a forgalmazók kölcsönzik önöknek a filmjeiket, s önök továbbadják bérlőknek?

– Nem. A szerződés minden esetben vásárlást jelent, bár valamennyi forgalmazónál más-más feltételek mellett. Az Intervideótól például megvettük az úgynevezett start csomagot, ami ötven kazettát tartalmaz, darabonként 5000 Ft + áfa. A Hungarovideo olcsóbb ugyan, de minden filmből legalább öt példányt meg kell venni. A Televideo nyújtja a legkedvezőbb feltételeket, mert az olcsó ár mellett lehetséges részletfizetés, s a kazettákat is szabadon átvihetjük egyik üzletünkben a másikba, a közönség igénye szerint.

– Beszéltünk már a gazdag választékról, de ez így túl általános. Milyen filmeket kölcsönözhetek önöktől?

– Szigorúan csak a hivatalos forgalomban lévő kazettákat, teljesen jogtiszta módon. Ezt azért hangsúlyoz-

nám, mert nálunk az emberek, naiv-ságból vagy dörzsöltségből, de néha elképesztő ötletekkel jönnek. Teljesen nyíltan kérnek például úgy filmet, hogy ajánljak egy 88 perces jó krimi, s tudom, hogy ennyi hely van még a kazettán, amire fel akarja venni. Eszébe sem jut, hogy ez tilos, hogy én ebben nem lehetek partner, de érdekeim miatt nem is akarok az lenni! Ám ez csak kis kitérő volt, sorolom az „étlapot”. A régi közkedvelt magyar filmektől kezdve a már klasszikusnak számító Oscar-díjas amerikai filmeket át a legújabb krimikig, akciófilmekig, sőt a szex- és a horror határát súroló kazettáig minden fajta megtalálható. Természetesen van zenés összeállításunk is. A kazettákat különböző jogokkal együtt vettük meg; akad köztük olyan, amelyet például videodiszkokban vagy vendéglőkben is vetíthet a bérlő.

– Elérkeztünk az utolsó, de talán leglényegesebb kérdéshez. Mi mennyi?

– Először is van tagsági díj, ami fél évre kétszáz, egy évre háromszáz forint. Ennek fejében bármikor korlátlan számú kazetta kölcsönözhető. Egy-egy kazetta kölcsönzési díja – ha csak otthon kívánja megnézni a bérlő – átlagosan 140 forint egy napra, ami körülbelül két mozijegy ára manapság. Természetesen drágább, közel a duplája, ha nyilvános helyen való vetítésre bérl valaki.

– dy

EUROPROFIL KFT

SHARP

csúcs az irodagéptechnikában

- fénymásolók
- számológépek
- pénztárgépek
- írógép- és nyomtatókazetták felújítása
- nyomtatók karbantartása
- irodatechnikai eszközök, kellékek, alkatrészek forgalmazása

árusítás a VHS—SHARP márkaboltban
MINDENT EGY HELYEN!

Budapest VII., Wesselényi u. 23.

Telefon: 227-632, 424-784 • Telefax: 424-784

Válasszunk magunknak (új) csillagot?

Tudom, már minden valamirevaló újság írt róla. (A semmirevalók is.) Taglalták a tényeket, mesélték a százéves legendákat, sorolták a bizonyítottnak látszó és még igazolásra váró feltételezéseket, közelítettek hozzá érzelmi és indulati oldalról, a téma okán egymás torkának estek emberek és szervezetek, az általa megálmodott sajtószabadság jegyében.

Igen, igen, Petófi. Vagy Petrovics. Megint.

Tudom, még haza(?) sem érkeztek a csontok, de már lerágtuk. Mégis. Mi is. Mert Barguzinban nem csupán a lánglelkű költőnek hitt földi maradványok, a Morvai és az antropológusok voltak ott, hanem a számítógép is. S ez nekünk elég. Meg egyébként is. Miért pont mi ne? Na ugye...

A Petófi ügyben a teljesen pártatlan, objektív – bár még ez sem igazán biztos, mert túlságosan korszerű, Magyarországra a COCOM-lista miatt be sem engedett – számítógépé volt és lesz az első és az utolsó szó is. Természetesen Morvai után és előtt.

(Azért hagyom meg a kazánkirály kiváltságát, mert úgysem lehet lelőni. Az általa rendezett sajtótájékoztató is rendreutasította, túlkiabálta, lehurrogta saját meghívott vendégeit. Alighogy egyet kiásott, sokakat a földbe döngölt. Mindazokat, akik a hozsannázáson túl esetleg kételkedni mertek vagy megkérdőjeleztek valamit.)

De vissza a számítógépekhez, a tényekhez. Tény, hogy a számítógép szerint tizedmilliméterre egyezik a sírban talált koponya és a dagerrotípiá. Hogyan? A koponya csontok méreteit a fényképezkedemény beállításának megfelelően két fokkal lefelé és tizenhét fokkal oldalra elforgatták, és stimmel. S vannak további számítások is. Az itthon őrzött ruha és a csontváz egyéb méretei szerint a legendás atilla úgy állna néhai Petrovicson, mintha ráöntötték volna. Nem vélemény, számok. Ahogy remélhetőleg számok és egzakt vizsgálati eredmények döntenek majd el véglegesen is a vitát. A múzeumban őrzött

hajfűrt és a sírban talált hajmaradványok azonosítása, a csontváz további, részletesebb analizálása ugyancsak a számítógépek segítségével. S akkor majd megtudjuk, hogy szegényebbek vagy gazdagabbak letünk-e egy Petroviccsal vagy maradhat a mi Petófi. Bár ez már ismét érzelmi kérdés. Nem is tudom, minek vagy kinek drukkolok. Inkább csak tünődöm. Elgondolkodtat legfiatalabb kollégánóm, aki talán az utolsó generációként úgy és azt tanulja a költőről, a szabadságról, a harcról és a csatáról, amit én is annak idején. Most halkan azt mondta: „A végén még kiderül, hogy ezernyolcszáznegyvennyolc ellenforradalom volt...”

– dy

Müncheni Enterprise-(tor)túra

Enterprise GmbH! A Commodore gépek tulajdonosai – akik könnyedén jutnak szoftverhez és hardverkiegészítőkhöz – el sem tudják képzelni, mit érezhet egy Enterprise masina birtokosa, amikor a müncheni Sonnerstrassén, a főpályaudvar közelében, a szemközti ház homlokzatán megpillantja a cég fényreklámját.

Nos, az Enterprise-tulajdonosnak megdobb a szíve: nem igaz hát, hogy egy Európában teljesen ismeretlen gép vásárlására szánta el magát; az Enterprise NSZK-beli vállalata nem ment tönkre, ahogyan az angliairól hírlik. S hanyatt-homlok rohan át az aluljárón, immár szinte bizonyossá válva abban, hogy eljut az Enterprise paradicsomába.

A ház előtt az Enterprise GmbH táblája a második emeletre irányít, ahol a liftből kilépve nyomozás kezdődik a zárt ajtók melletti csengők feliratainak alapján. Ha a hivatlan látogatónak nincs mázlija – mint ahogy e cikk szerzőjének sem volt –, pont annak az ajtónak az egyik csengőjét nyomja meg, amelyen felragasztva rövid német nyelvű üzenet olvasható.

A kis cédula egy emelettel följebb irányít, ahol újabb tétova keresgélés következik. Mivel valószínűtlen, hogy a fordítóiroda árulná az Enterprise gépet, s a turistaügynökségtől se

nagyon várható el ilyesmi, nem marad más hátra, mint a felirat nélküli ajtón becsengetni.

Az ajtó feltárul, s végre igazán megdobb a szív. Az előtérben megpillantott ismerős fekete doboz feloldja azt a pillanatnyi bizonytalanságot, amit az asztalokon elhelyezett más típusú PC-k okoznak. Íme, az Enterprise-paradicsom!

Udvarias fiatalember siet elő, és zavart hebegésemre egy másik, még udvariasabb fiatalemberhez vezet. Mosolygás, dadogás valamiféle német–angol keveréknyelven. A még udvariasabb fiatalember kis szobába kalauzol: az asztalon, polcokon ismerős eszközök, alkatrészek, könyvek. Kétoldalas fénymásolatot mutat – ez volna a katalógus. Benne sok ismert dolog. Ugyanaz a hardverkínálat, mint otthon, s a programok sorában sem akadok ismeretlenre. Nagyjából az árak is azonosak a magyarországiakkal: játékprogramok négy-öt száz forintnyi összegért, csak persze itt nyugatnémet márkában kell fizetni. Néhány – legföljebb hat – komoly felhasználói program lemezen 98 márkáért, úgy-ahogy ez is megfelel az otthoni áraknak.

Szövegszerkesztő után érdeklődöm; Wordstar sajnos nincs. Kár, mert a beépített szövegszerkesztő igen gyenge, a Wordstar pedig jól futtatható az IS-DOS alatt, s otthon nehéz hozzájutni. A Turbo-Pascalért sajnálom a 98 márkát.

Kézbe veszem a polcon található Enterprise News öt számát. „Sajnos, csak német nyelvű van”, mondja a rendkívül udvarias fiatalember. „Nem baj, a listák nemzetköziek”, válaszolom – de a tízmárkás árat végül kissé borsosnak találom. Szakkönyvet sem érdemes németül venni, otthon magyarul is hozzájutok.

A látogatás percek alatt véget ér. Búcsúzóul a cég képviselője a magyar 'a' STUDIO-val fenntartott jó kapcsolatokról beszél, szinte mentegetőzve. „Amit mi csinálunk, elküldjük nekik és viszont” – teszi hozzá.

Ez a paradicsom nem az a paradicsom. Ha netán Münchenben valakinek Enterprise gépe van, jöhet Budapestre. Itt is ugyanazt találja, de legálább nem csak egy tíz négyzetméteres szobában foglalkoznak vele. Ez is valami.

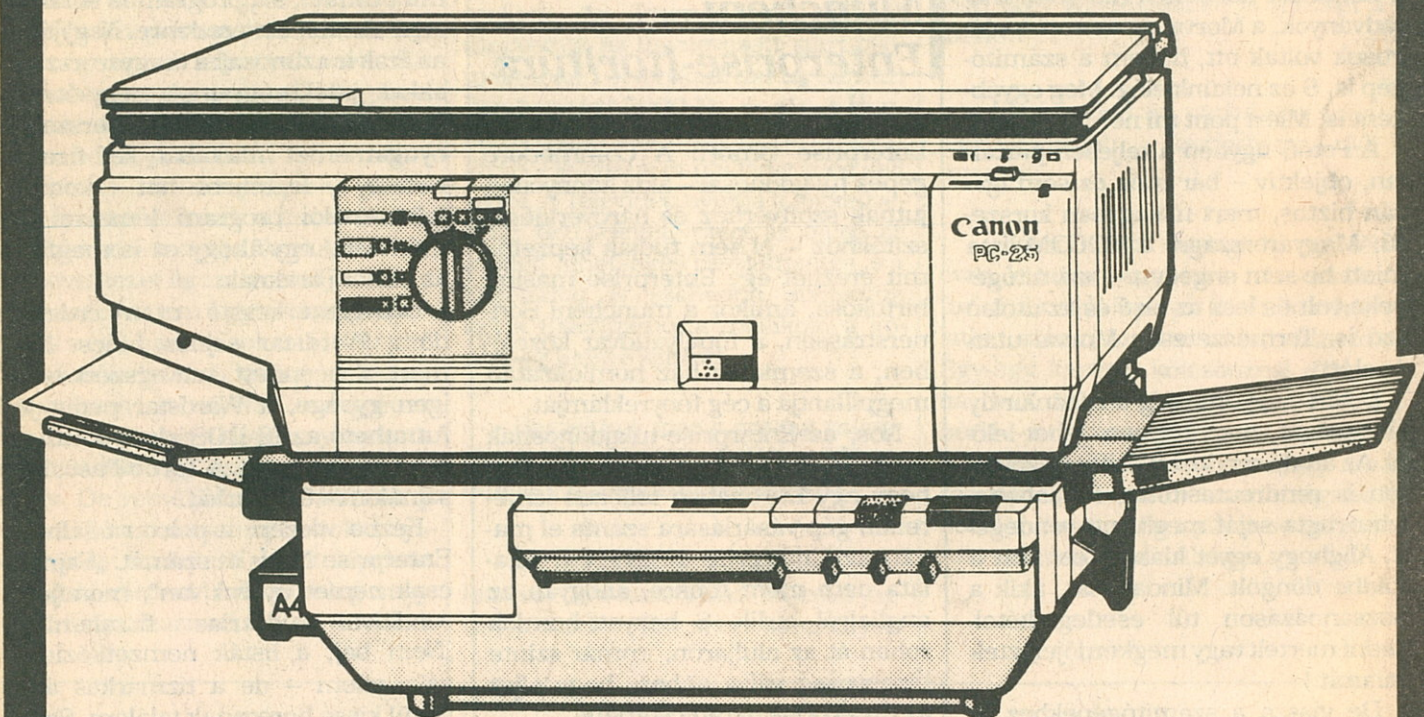
Lenkei Gábor

G+M

IRODATECHNIKA Kft.

Canon

PC—25 típusú másológép

190.000,— Ft-ért

Szerviz biztosított

Egyéb Canon másológép ajánlatunk
Nagyteljesítményű másológép NP—400-as
Középteljesítményű másológép NP—1215

G+M Irodatechnika Kft.

1145 Budapest, Thököly út 112. Tel.: 836-109; 841-735; 637-469; 836-749